

tarvitsee oppiakseen kävelemään ja puhumaan, jotta voi huomata ettei ihmisen suhde maailmaan ole ulkoapäin annettu, vaan pitkän kehityksen tulos. Koska suhde ei ole luonnostaan syntynyt, ihmislämä on välttämättä luonteeltaan osittain keinotekoisia – *teknistä*, kuten kreikaksi sanoittaisiin. Jokainen ihmismaailma on omanlaisensa kokoonpano musikaalisia, hengellisiä, arkkitehtonisia, kulinnaarisia, tiedollisia, maataloudellisia, eroottisia, ja sotilaallisia tekniikoita. Juuri siksi ei ole olemassa mitään yleistä ihmisluontoa – on vain erilaisia tekniikoita, jotka muodostavat maailman teknisen kokoonpanon ja omanlaisensa elämän muodon. Ei ole olemassa “konstruoitua” elämän muotoa, vaan ainoastaan tekniikoita, joita opitaan esimerkin, harjoittelun ja imitaation avulla. Samasta syystä tuntemamme maailma näyttäytyy harvoin “teknisenä” itsellemme: sen rakennuspalikat ovat myös osa meitä itseämme. Ennenminnekin vieraat maailmat näyttävät olevan kummallisen keinotekoisia. Oman maailmamme tekninen luonne tulee esiin vain kahdenlaisissa tilanteissa: keksinnön ja romahduksen aikana. Luonnollisessa maailmassa elämisen illuusio murtuu ainoastaan löytäessämme jotain täysin uutta tai jonkin puuttuessa, hajotessa tai lopettaessa toimintansa.

Tekniikoita ei voi palauttaa identtisten välineiden joukoksi, josta Ihminen voi valita omansa ilman että se muuttaisi hänen omaa olemustaan. Jokainen väline luo omanlaisena suhteen maailmaan, eivätkä näin muodostuneet maailmat ole yhteismitallisia sen enempää kuin niitä asuttavat ihmisetkään. On myös sanottava että maailmat eivät ole myöskään hierarkisoitavissa: ei ole mitään mikä tekisi joistain “kehittyneempiä” kuin toisista. Ne ovat ainoastaan erillisiä – jokaisella on oma historiansa ja omat mahdollisuutensa. Jotta maailmat voisi asettaa hierarkkiseen järjestykseen, pitäisi olla kriteeri, joka mahdollistaisi erilaisten tekniikoiden luokittelamisen. Edistyksen tapauksessa tämä kriteeri on tekniikoiden tuottavuus irroitettuna niiden eettisistä vaikutuksistaan ja ottamatta huomioon niiden vaikutusta tuntevaan maailmaan. Siksi ei ole olemassa muuta edistystä kuin kapitalistinen edistys, ja siksi kapita-

Ystävillemme

Näkymätön komitea

2014

tävyuden parantaminen.” Anonymouksen tai LulzSecin tekemien iskujen kaltaiset hyökkäykset pankkeja ja turvallisuus- ja viestintäalan korporaatioita vastaan voisivat hyvin laajentua kybermaailman ulkopuolelle. Kuten ukrainalainen hakkeri sanoo, “kun on huolehdittava omasta elämästään, 3D-tulostelu loppuu aika nopeasti. On keksittävä toinen suunnitelma.”

4. Tekniikat teknologiaa vastaan

On aika tarttua kuuluisaan “teknologiaa koskevaan kysymykseen”, joka on vieläkin sokea piste vallankumouksellisille liikkeille. Ajattelija, jonka nimi ei ole muistamisen arvoinen, kuvaili ranskalaista tragediaa näin: “yleisesti ottaen teknologiaan vihamielisesti suhtautuva maa, jota hallitsee teknologiaa rakastava eliitti.” Vaikka huomio ei kuvaisikaan Ranskaa, ainakin se pätee radikaaleihin piireihin. Suuri osa marxilaisista ja postmarxilaisista paikkaa alkukantaisista takertumistaan hegemoniaan korosteisella kiintymyksellä “ihmiskunnan vapauttavaan teknologiaan”. Sen sijaan suurella osalla anarkisteista ja postanarkisteista on taipumus ottaa miellyttävä vähemmistöpositio, jopa sorretun vähemmistön positio, ja pitäytyä teknologiaan vihamielisesti suhtautuvassa asemassa. Molemmilla suuntauksilla on jopa omat karikatyyrinsä: Toisaalta negriläiset, jotka ihailevat “kyborgeja” ja odottavat kytkeytyneen väen elektronista vallankumousta. Toisaalta anti-industrialistit, jotka ovat tehneet edistyskriittistä ja “teknologisen sivilisaation tuhosta” tuotoisan kirjallisuuden lajin ja ideologisen poteron, jossa voi värjötellä vaikei olekaan kehittänyt ylipäättään minkäänlaista vallankumouksen mahdollisuutta.

“Teknofilia” ja “teknofobia” muodostavat pirullisen parivaljakon, jota yhdistää keskeinen valhe, että sellainen asia kuin “tekninen” olisi olemassa. Ikään kuin ihmiselämä voitaisiin jakaa tekniseen ja ei-tekniseen osa-alueeseen. Itse asiassa näin ei ole. Riittää että seuraa vastasyntyneen ihmisen avuttomuutta ja aikaa, jonka hän

kostoituminen on luonut hakkeroinnille uusia tarkoituksia – se on leikittelyä asiolla, kaduilla, kaupungilla, yhteiskunnalla ja elämällä itsellään. Jotkut patologiset edistykselliset ovat nähneet siinä alun uudelle taloudelle, jopa uudelle “jakamiseen” perustavalle yhteiskunnalle. He eivät huomaa että jo nykyinen kapitalismi arvostaa “luovuutta”, jota eivät vanhat teolliset rajoitteet pidätte. Työnjohtoa käsketään rohkaisemaan vapaaseen aloitteellisuuteen, innovatiivisiin projekteihin, luovuuteen, taituruuteen, jopa sooloiluun: “tulevaisuuden yrityksen on suojeltava sooloilijoita, sillä he pystyvät innovoimaan ja löytämään rationaalisuuksia sieltä, mistä niitä ei ole aiemmin löydetty.”

Nykyään arvoa ei luoda tuotteiden uusilla ominaisuuksilla, eikä edes niiden haluttavuudella tai merkityksellä, vaan niiden tarjoamilla kokemuksilla kuluttajille. Miksi ei siis tarjoaisi kuluttajille äärimmäisintä kokemusta, pääsyä tuontatoprosessin toiselle puolelle? Tästä näkökulmasta hakkeritilat ja “fablabit” ovat tiloja, joissa avautuu uusia markkinoita ja “kuluttaja-innovaattoreiden” “projektit” voidaan ottaa haltuun. Sanfransiscolainen yritys TechShop kehittää uuden ajan fitness-klubia, jonne voi (jäsenmaksua vastaan) “mennä viikoittain tekemään asioita, luomaan ja kehittämään omia projektejaan.” Se, että Yhdysvaltain armeija rahoittaa vastaanvnlaisia tiloja Cyber Fast Track -ohjelman kautta, ei pilaa hakkeritilojen konseptia sinänsä. Eikä myöskään se, että ne osallistuvat jälleen yhteen kapitalistisen tuotannon uudelleenorganisoitumiseen “Maker-liikkeen” tarjotessa ihmisille tiloja teollisten esineiden korjaukseen ja rakentamiseen, tai uusien käyttötarkoitusten etsimiseen. Kylien rakennuspaketit, kuten *Open Source Ecology* viidenkymmenen moduulinsa (traktori, mylly, betonimylly, jne.) kanssa, tai tee-se-itse-asumukset voisivat palvella ihan eri tarkoitusta kuin “pienoissivilisaation luomista kaikilla moderneilla herkuilla” tai uuden talouden, rahoitusjärjestelmän tai hallinnan luomista. Katoille tai tyhjille teollisuusalueille rakennetuilla kaupunkipuutarhoilla – kuten Detroitin 1300:lla yhteisöviljelmällä – voisi olla aivan eri tarkoitus kuin talouden elvyttäminen tai “katastrofialueiden kes-

Sisältö

Kapinat ovat vihdoin tulleet	5
1. Merry Crisis and Happy New Fear	11
1. Kriisi on hallinnan muoto	11
2. Todellinen katastrofi on eksistentiaalinen ja metafyy-	
sinen	14
3. Maailmanloppu tuottaa pettymyksen	20
2: He haluavat saada meidät hallitsemaan. Me emme anna periksi paineen edessä	24
1. Nykyaikaisille kapinoille luonteenomaisista piirteistä. .	24
2. Demokraattista kapinaa ei ole olemassa	31
3. Demokratia on vain hallintaa puhtaimmassa muodos-	
saan	39
4. Destituution teoria	44
3. Valta on logistista – blokataan kaikki!	50
1. Valta on valettu infrastruktuuriin	50
2. Organisoitumisen ja itseorganisoitumisen välisestä	
erosta	54
3. Blokkauksista	56
4. Tutkimuksesta	59
4. Fuck off Google	62
1. Ei ole olemassa “Facebook-vallankumouksia” vaan	
uusi hallinnan tiede: kybernetiikka	62
2. Sota jokaista älyesinettä vastaan!	68
3. Kybernetiikan köyhyys	72

4. Tekniikat teknologiaa vastaan	75
5. Kadotkaamme	81
1. Omituinen tappio	81
2. Pasifistit ja radikaalit, helvetillinen parivaljakko	83
3. Hallitus kapinantorjuntana	92
4. Ontologinen asymmetria ja onnellisuus	99
6. Ainoa kotimaamme: Lapsuus	105
1. Ei ole puolustettavaa tai tuhottavaa ”yhteiskuntaa”	105
2. Valinta on muutettava eroamiseksi	111
3. Ei ole olemassa ”paikallisia kamppailuja”, vaan maailmojen sota	116
7. Omnia Sunt Communia	124
1. Kommuunin paluu	124
2. Asuttamisen vallankumouksellisuus	126
3. Talouden päihittäminen	129
4. Osallistuminen jaettuun voimaan	136
8. Tänään Libya, huomenna Wall Street	139
1. Viidentoista vuoden historia.	139
2. Paikallisuuden houkutuksesta irtautuminen.	142
3. Luokaamme voima, joka ei ole organisaatio.	145
4. Voimastamme huolehtiminen.	147

Kytkemällä itsemme irti kaikesta päädyimme irrottautumaan jopa omasta irtikytkennästämme. Teknologian yliannostus tulee lopulta palauttamaan kykymme liikuttua viiniköynnösten paljaasta, pikselittömästä olemassaolosta. Jokaista itsemme ja maailman väliin tulevaa näyttöä tarvitaan ennen kuin voimme nauttia aistittavan maailman ainutlaatuisesta hohdosta. Tarvitsemme satoja ”ystäviä”, joilla ei ole mitään tekemistä itsemme kanssa, ”tykkäämään” itsetämme Facebookissa, jotta voimme kunnolla pilkata itseämme jälkeensä ja löytää todellisen ystävyuden uudelleen.

Epäonnistuttuaan ihmisten yhtäläistämiseen kykenevien tietokoneiden luomisessa he päättivät köyhdyttää ihmiskokemuksen tasolle, jossa elämä voidaan sekoittaa sen digitaaliseen malliin. Voitko kuvitella kokemusten autiomaata, joka täytyi luoda jotta sosiaalinen media saataisiin vaikuttamaan haluttavalta? Matkailija täytyi korvata turistilla, sillä jälkimmäinen maksaa jo siitä että voi digitaalisesti matkustaa ympäri maailmaa pysytellen koko ajan olohuoneessaan. Heiveröisinkin todellinen kokemus lyö säröjä uuden illusionismin vääristyneisyyteen. Juuri kybernetiikan köyhyys tulee lopulta tuhoamaan kybernetiikan itsensä. Quebecin opiskelijalakot vuonna 2012 paljastivat hyperindividualisoituneelle somesukupolvelle sen piilevän kapinallisen voiman, joka syntyy ihmisten liittyessä yhteen ja alkaessa liikkua. Selvästi tämä oli aivan uudenlainen kohtaaminen, jossa kapinalliset ystävyudet vyöryivät poliisivistöjen läpi. Kontrollitoimet eivät tehonneet lainkaan vaan muodostivat vain pohjaa yhteisille kokemuksille. ”Minän kuolema on läsnäolon alku”, visioi Giorgio Cesarano *Survival Manualissaan*.

Hakkereiden ansiot perustuvat heidän kykyynsä asettua mukavirtuaalisen maailman materiaaliselle tasolle. Erään Telecomix-ryhmän jäsenen sanoin hakkerit ovat edellä aikaansa, koska he ”eivät näe työkaluaan [internettiä] erillisenä virtuaalisena maailmana vaan fyysiseen todellisuuden jatkeena.” Tämä on nykyään vielä ilmeisempää, kun hakkeriliike on laajentunut näyttöjen ääreltä ”hakkeritiloihin”, joissa ihmiset voivat analysoida, väsäillä ja purkaa ohjelmistoja ja laitteita. DIY-kulttuurin leviäminen ja ver-

tavaa. He ovat siten alttiimpia tekemään rikoksia, ja terrorismin vastaisena toimenä hallitukset tulevat pitämään rekisteriä “piilottelevista ihmisistä”. Jos sinulla ei ole profilia sosiaalisissa medioissa eikä älypuhelinsovelluksia, ja verkkoviitteitä sinusta on poikkeuksellisen vähän, voit hyvinkin päätyä tällaiseen rekisteriin. Sinuun voidaan tällöin myös soveltaa erilaisia määräyksiä, kuten perinpohjaisempia lentokenttäselvityksiä tai matkustusrajoituksia.”

3. Kybernetiikan köyhyys

Turvallisuus-palvelut tulevat pitämään facebook-profiileja luotettavampina kuin niiden takana olevia yksilöitä. Tämä on esimerkki virtuaaliseksi ja reaalisiksi kutsuttujen maailmojen väliin jäävästä tilasta. Maailman kiihtyvä verkottuminen tekee jaottelun toisistaan erillisiin internetmaailmaan ja todelliseen maailmaan, kyberavaruuteen ja todellisuuteen, yhä enemmän ja enemmän kyseenalaiseksi. “Miettikää Androidia, Gmailia, Google Mapsia tai Googlen hakukonetta. Me teemme tuotteita, joita ilman ihmiset eivät voisi elää”, he sanovat Mountain View’ssä. Älyesineiden jatkuva läsnäolo ihmisten arkielämässä on jo laukaissut joitakin pakorefleksejä viimeisten vuosien aikana. Ravintoloitsijat ovat esimerkiksi kieltäneet Google Glassin käytön tiloissaan – mikä teki baareista entistä suosittumia. Jatkuvasti syntyy uusia aloitteita, joissa ihmisiä rohkaistaan kytkeytymään irti verkosta lyhyiksi (päiväksi, viikonlopuksi, kuukaudeksi) huomatakseen riippuvuutensa teknologisista vempaimista ja löytääkseen “autenttisen” yhteyden todellisuuteen. Yritys on tietenkin turhaa. Miellyttävä rantaviikonloppu perheen kesken ilman älypuhelimia on ensisijaisesti irtikytkennän kokemus: kokemus, jota määrittää tulevaisuuden jälleenkytkentä eli kokemuksen jakaminen verkkoon.

Loppujen lopuksi länsimaisen ihmisen abstraktin olemassaolon esineellistymisen laitteiden verkoiksi, virtuaalisen uusintamisen maailmoiksi, avaa paradoksaalisesti polun aitoon läsnäoloon.

Kapinat ovat vihdoinkin tulleet

Kapinat ovat vihdoinkin tulleet. Vuoden 2008 jälkeen sellaisella voimalla ja niin monessa maassa, että tämän maailman koko rakenne tuntuu murenevan pala palalta. Jos kymmenen vuotta sitten olisi ennustanut kansannousuja, olisi vastaukseksi saanut pelkkää huvittavaa tirsuntaa. Jos nykyään julistaa paluuta järjestykseen, tekee vain itsestään pellen. Meille sanottiin ettei ole mitään vakaampaa ja varmempaa kuin Ben Alin Tunisia, Erdoganin kii-reinen Turkki, sosialidemokraattinen Ruotsi, baa’athistien Syyria, rauhaisuuttaan uinuva Quebec tai rantojen Brasilia, *Bolsa Familia* ja erikoispoliisit rauhanturvaajina. Olemme nähneet mitä seurasi. Vakaus on mennyttä. Myös politiikassa on opittu miettimään kahdesti ennen kolmen A:n myöntämistä.

Kansannousu voi puhjeta milloin tahansa, mistä syystä tahansa ja johtaa mihin tahansa. Valtaa pitävät poliitikot talsivat hornan-kattiloiden keskellä. Pelkäävät omaa varjoaan. *¡Que se vayan todos!* oli iskulause. Nyt siitä on tullut yleinen totuus, aikakauden *basso continuo*, siellä täällä kaikua jyrinä, joka kirveen lailla nousee silloin kun sitä vähiten odotetaan. Kaikista fiksuimmat poliitikot ovat tehneet siitä vaalilupauksen. Eivät voi muutamaakaan. Parantumaton inho, puhdas negatiivisuus ja ehdoton kieltäytyminen ovat ainoita selvästi havaittavia poliittisia voimia tällä hetkellä.

Kapinat ovat tulleet, vallankumous ei. Harvoin on nähty niin tiivistä ajanjaksoa kuin mitä viime vuosina olemme nähneet. Myrsky kaatoi niin monet valtaistuimet Kreikasta Islantiin. Aukioiden valtauksien sydämissä, teltat, barrikadit, keittiöt, majat ja yleiskokoukset tulevat pian olemaan poliittinen refleksi, aivan kuten lakko oli ennen. Aikakausi tuntuu jopa alkaneen suoltaa omia

latteuksiaan, kuten All Cops Are Bastards (ACAB), jota omituinen internationaali on kaikella kapinan raivolla raapustellut kaupunkien karheisiin seiniin aina Kairosta Istanbuliin ja Roomasta Pariisiin tai Rio de Janeiroon.

Mutta oli tämän maailman häiriöt sitten miten suuria tahansa, vallankumous tuntuu aina haihtuvan näkyvistä siinä mellakan tasolla. Parhaimmillaan vallanvaihto tyydyttää välittömän muutostarpeen vain uusiakseen saman tyytymättömyyden. Pahimmillaan vallankumous tarjoaa ponnahduslaudan niille, jotka haluavat puhua sen nimissä mutta ajattelevat vain sen tuhoamista. Joissain paikoissa, kuten Ranskassa, riittävän itseluottavaisten vallankumousvoimien puuttuminen avaa tietä niille, joiden ammatti on juurikin teeskennellä itseluottamusta ja tarjota se spektaakkelinä: fasistit. Avuttomuus katkeroitaa.

Tässä vaiheessa täytyy myöntää, että meidät, vallankumoukselliset, on lyöty. Ei sen takia ettemme ole vuoden 2008 jälkeen saavuttaneet vallankumousta päämääränä, vaan koska olemme jatkuvan hämmennyksen alla menettäneet näkemyksen vallankumouksesta *prosessina*. Epäonnistuessamme voimme syyttää koko maailmaa, keksiä tuhansien katkeruuksien pohjalta kaikenlaisia selityksiä, jopa tieteellisiä, tai voimme kysyä itseltämme onko vihollinen saanut meistä sellaisen otteen mikä määrittää toistuvien epäonnistumistemme luonteen. Saattaisimme esimerkiksi tarkastella kuinka paljon vallankumouksellisissa on *vasemmistolaisuutta* jäljellä ja alistaako se heidät tappion lisäksi myös yleiselle vihamielisyydelle. Tietty tapa vakuuttaa ansaitsematonta moraalista yliveritaisuutta on epäilemättä vasemmistosta peritty piirre. Sama pätee oletettuun kykyyn määrätä oikea elämäntapa, joka olisi aidosti edistykseellinen, valistunut, moderni, korrekti, dekonstruoitu ja puhdas. Kuka tahansa, joka tuollaisen vaateen edessä joutuu summamutikassa karkotetuksi taantumuksellisten ja ahdasmielisten vanhanaikaisten konservatiivijunttien kastiin, vastaa siihen ajattelemalla vain murhaa. Kaukana mistään etäisyyden ottamisesta, kiihkeä kilpailu

tietyssä paikassa. Näiden reaaliaikaisesti päivittyvien todennäköisyysjakaumien avulla ohjelma organisoi kaupungin poliisipartiot. Eräs kybernetiikan perustajista kirjoitti Le Monde -lehteen vuonna 1948: “voimme unelmoida ajasta, jolloin *machine a gouverner* kompensoi – hyvän vai pahan puolesta, ken tietää – johtajien ja politiikan perinteisten instituutioiden puutteet.” Jokainen aikakausi unelmoi seuraavasta, vaikka toisen unelmista voikin tulla toisten eläviä painajaisia.

Henkilökohtaisen informaation keräämisen perimmäinen tarkoitus ei ole koko väestön yksilöllinen seuranta. Vaikka valvojat tunkeutuvatkin jokaikisen henkilön yksityiselämään, he eivät luo persoonallisia tiedostoja vaan massiivisia tietokantoja, joilla on ainoastaan numeerinen merkitys. On tehokkaampaa etsiä korrelaatiota useiden yksilöiden jakamista omisaisuuksista tehtyjen “profiilien” ja ehdotettujen kehityskulkujen välille. Kukaan ei ole kiinnostunut yksilöstä vaan mahdollisuuksista määrittää sen potentiaalisia paon viivoja. Valvonnan kohdistamisessa profiileihin, tapahtumiin ja virtuaalisuuksiin on myös se etu, että tilastolliset suureet eivät siitä suutu ja ihmiset voivat edelleen väittää etteivät ole valvonnan kohteena ainakaan henkilökohtaisesti.

Vaikka kyberneettinen hallinnallisuus toimii jo nyt täysin uudella logiikalla, sen kohteet ajattelevat itseään vanhentuneen paradigman mukaisesti. Kuvittelemme edelleen omistavamme ”henkilökohtaiset” tietomme, kuten kenkiä tai autoja omistetaan. Kuvittelemme toteuttavamme ainoastaan ”henkilökohtaista vapauttamme” antaessamme ne Googlen, Facebookin, Applen, Amazonin tai poliisin käyttöön. Tällöin emme ymmärrä sen välittömiä vaikutuksia muihin, jotka kieltäytyvät luovuttamasta tietoaan ja joita sen vuoksi pidetään epäilyttävinä ja mahdollisina poikkeustapauksina. “Varmasti”, *The New Digital Age* ennustaa, “tulee olemaan ihmisiä, jotka vastustavat uuden teknologian käyttöönottoa. Ihmisiä, jotka eivät halua olla missään tekemisissä virtuaalisten profiilien, online-tietojärjestelmien tai älypuhelinien kanssa. Hallitus voi tällöin epäillä, että näillä ulkopuolelle jättyävillä on jotain piilotel-

lista ei tee älykästä keskushallinnon päätökset tai toiminta, vaan “spontaani järjestys”, joka syntyy asukkaiden “löytäessä uusi tapoja tuottaa, yhdistyä, ja antaa merkityksiä tuottamalleen tiedolle.” Näin syntyy mille tahansa katastrofille immuuni *vahva metropoli*.

Futuristinen lupaus kertoo maailmasta, jossa ihmiset ja esineet ovat täysin kytkeytyneet toisiinsa ja autot, jääkaapit, pölynimurit ja dildot yhteydessä toisiinsa ja internettiin. Sen taakse piiloutuu kuitenkin se tosiasia, että kaikista monipuolisin sensori on jo nyt toiminnassa: oma minä. “Minä” jaan sijaintitietoni, olotilani, mielipiteeni, sekä näkemykseni kokemistani asioista. Minä käyn lenkillä ja jaan välittömästi tiedot reitistäni, juoksuajastani, ja suoritustehostani sekä arvioni niistä. Jaan jatkuvasti kuvia lomistani, illoistani, mellakoistani, kollegoistani, syömistäni ruoista ja panokumppaneistani. Näyttää siltä etten tekisi paljoakaan, vaikka todellisuudessa tuotan informaatiota tasaisena virtana. Riippumatta siitä työskentelenkö vai en, jokapäiväinen elämäni on informaation lähteenä todella arvokas.

“Laajalle levinneiden sensoriverkkojen ansiosta voimme viimeinkin saada Jumalan näkökulman itseemme. Ensimmäistä kertaa voimme kartoittaa ihmismassojen käytöstä arkirutiinien tasolla”, ilakoi yksi professoreista. Valtavat jäädytetyt serverikeskukset ovat nykyhallitusten viljasiiloja. Käydessään läpi tietokantoja, joita kytkeytyneiden ihmisten jokapäiväinen elämä jatkuvasti tuottaa ja päivittää, hallitukset eivät niinkään pyri luomaan universaaleja lakeja vaan kertaluontoisia, paikallisia ennusteita. Ne eivät kysy “miksi?” vaan “mitä?”, “missä?” ja “milloin?”. Kybernetiikan päämäärä on ennemminkin ennakoimattomuuden hallinnointi ja hallitsemattoman hallitseminen kuin niiden tuhoamisen yrittäminen. Kyberneettinen hallinta ei ole ainoastaan ennusteiden luomista toimien suunnittelemiksi, kuten oli poliittisen talouden laita, vaan vaikuttamista suoraan virtuaaliseen, mahdollisuuksien rakentamiseen. LAPD osti itselleen uuden PredPol-nimisen ohjelman muutama vuosi sitten. Lähiö lähiöltä, katu kadulta, se laskee rikostilastojen perusteella todennäköisyyksiä sille, että tietty rikos tehdään

vasemmistolaisten vallankumouksellisten kanssa pitää meidät vain sidottuna sen maaperään. Parempi ottaa hatkat!

Tulevasta kapinasta asti olemme käyneet paikoissa, jotka tämä aikakausi on syyttänyt liekkeihin. Olemme lukeneet, tapelleet, keskustelleet kaikista maista ja suuntauksista tulevien tovereiden kanssa. Heidän kanssaan olemme kohdanneet aikamme näkymättömät esteet. Osa meistä on kuollut, osa lusunut. Olemme jatkaneet. Emme ole luopuneet maailmojen rakentamisesta tai tätä nykyistä vastaan hyökkäämisestä. Olemme palanneet reissuiltamme varmoina siitä ettemme eläneet oikukkaita ja toisistaan erillisiä kapinointeja, jotka enää tarvitsisivat yhdistämistä. Kapinantorjunnan palveluksessa pikkutarkalla tasolla toimivan ”uutisraportoinnin” laskelmoitu kokemusten hallinnointi haluaisi rakentaa tuollaisen kuvan. Kyse ei ole hajanaisista kapinoinneista vaan ennennäkemättömästä, vaivihkaa keskenään kommunikoivien kansannousujen globaalista aallosta. Sitä liikuttaa yleismaailmallinen halu olla yhdessä, joka voidaan selittää vain yleismaailmallisella sosiaalisella eristyneisyydellä. Yleinen viha poliisia kohtaan ilmentää selvää kieltäytymistä poliisin valvomasta yleisestä pirstoutumisesta. Sama levottomuus näkyy kaikkialla, sama pohjaton paniikki yllyttämässä samaa itsekunnioituksen, ei närkästyksen, nousua. Se mitä maailmassa on tapahtunut vuoden 2008 jälkeen ei ole ollut epäjohdonmukainen sarja hulluja purkauksia, joita vain äkillisesti tapahtuu toisistaan ilmatiiviisti erotetuissa maissa. Se on yksi historiallinen jatkumo, joka purkautuu, Kreikasta Chileen, ajan ja paikan tiukassa yhtenäisyydessä. Vain selkeän *globaali* perspektiivi voi havaita sen merkittävyyden. Tämän jatkumon käytännön merkitysten avaaminen on liian tärkeää jätettäväksi pääoman ajatushautoille.

Oli se sitten kuinka paikallinen tahansa, jokainen kapina elehtii itsensä ulkopuolelle, siinä on jotain globaalia jo heti kättelyssä. Se kohottaa meidät yhdessä aikakautemme tasolle. Mutta aikakausi on myös jotain syvällä sisimmässämme, eli jotain mitä voimme löytää kun olemme valmiita laskeutumaan sinne asti, upottamaan it-

semme siihen mitä koemme, näemme, tunnemme ja havaitsemme. Siinä on tapa tietää ja toimia. Se on jotain mikä selittää maanalaisen yhteyden katutaistelun puhtaan intensiteetin ja yksinäisen ihmisen paljaan läsnäolon. Aikakausi täytyy etsiä syvältä kustakin tilanteesta ja ihmisestä. ”Meidän” kohtaamispaikka, josta löytyy ympäri maailmaa olevat todelliset ystävät, jotka yhdessä tallaavat samaa polkua.

Salaliittoteoreetikot ovat vastavallankumouksellisia ainakin yhdessä mielessä: ne varaavat salaliiton etuoikeuden pelkästään valtaeliitille. Vaikka vallanpitäjien vehkeily valtansa säilyttämiseksi ja laajentamiseksi onkin ilmiselvää, on ihan yhtä selvää, että *salaliittoja on kaikkialla* – rakennusten käytävillä, kahviautomaatin luona, ruokapaikkojen takahuoneissa, juhlissa, rakkaudessa, vankiloissa. Kaikki nämä keskustelut ja toveruudet yhdistyvät kapillaaristen kanavien kautta globaalissa mittakaavassa ja muodostavat historiallisen puolueen, Marxin sanoin, ”meidän puolueen”. Asioiden järjestyksen objektiivisen salaliiton vastapuolella on laajalle levinnyt salaliitto, jonka tosiasiallisia jäseniä olemme. Sen sisällä vallitsee kuitenkin mitä suurin hämmennys. Mihin ikinä se yrittääkään kääntyä, puolueemme kompuroi omassa ideologisessa perinössään. Se takertuu koko joukkoon kukistettuja ja kuolleita vallankumousperinteitä, jotka siitä huolimatta vaativat kunnioitusta. Strateginen älykkyys kumpuaa kuitenkin sydäimestä eikä aivoista. Ideologian ongelma on siinä, että se muodostaa verhon ajattelun ja sydämen välille. Toisin sanoen: meidän on pakko murtaa ovi sellaiseen tilaan, jossa olemme jo valmiiksi. Meidän täytyy karistaa harteiltamme kaikki se henkinen sotku, joka estää meitä saamasta selkeää otetta jaetusta tilanteestamme. Mikään testamentti ei edellä perintöämme.

”Olemme 99%” on kuten mikä tahansa mainoslause, sen teho ei perustu siihen mitä se sanoo vaan siihen mitä se ei sano. Se ei sano ketkä ovat tuo *valtaapitävä* 1%. Tuota prosenttia ei kuvaa heidän vaurautensa – Yhdysvalloissa rikkaita on enemmän kuin prosentti. Kyse ei ole myöskään julkisuudesta, sillä tuo prosentti pitää ma-

oleminen tarkoittaa globaaliin viestintäjärjestelmään kuulumista”, sanoi Wiener vuonna 1948.

Aivan kuten poliittinen taloustiede tuotti teollisten valtioiden viitekehyksessä hallittavan homo economicuksen, myös kybernetiikka luo oman ihmisyytensä. Läpinäkyvän ihmisyyden, jonka sen läpi kulkevat virrat ovat tyhjentäneet – ihmisyyden, joka on informaation sähköistämä ja kytkeytynyt ympäristöönsä alati kasvavalla määrällä laitteita. Tätä ihmisyyttä ei voi erottaa sen teknologisesta ympäristöstä, joka luo sen ja pitää sitä yllä. Tässä näemme hallinnan uuden kohteen: ei enää ihminen tai hänen intressinsä, vaan ”sosiaalinen ympäristö”. Ympäristö, jonka mallina on älykäs kaupunki. Älykäs siksi, että se tuottaa sensoreillaan jatkuvasti tietoa, jonka reaaliaikainen käsittely mahdollistaa kaupunkilaisten itsehallinnon. Älykäs siksi, että se tuottaa älykkäitä asukkaita ja älykkäät asukkaat tuottavat sen. Poliittinen talous hallitsee antamalla ihmisten ajaa vapaasti omaa etuaan; kybernetiikka kontrolloi ihmisiä antamalla heidän kommunikoida vapaasti. ”Meidän on kehitettävä uudelleen yhteiskunnalliset järjestelmät kontrolloidussa viitekehyksessä”, sanoi MIT:n professori Alex Pentland artikkelissaan vuonna 2011.

Karmivin ja samalla realistisin näkemys tulevasta metropolista ei kuitenkaan löydy IBM:n esitteistä, joita se levittää taajamiin myydäkseen ihmisille ohjelmistoja veden, sähkön tai tieliikenteen virtojen hallintaan. Se on ennemminkin periaatteiltaan ”vastakkainen” tuollaiselle orwellilaiselle kaupunkisuunnittelulle: ”älykkäät kaupungit” ovat asukkaiden itsensä (tai ainakin parhaiten verkostuneiden asukkaiden) vertaistuottamia. Kataloniassa matkaillessaan eräs toinen MIT:n professori oli ilahtunut nähdessään sen pääkaupungin muuttuvan hiljalleen ”huippukaupungiksi”: ”Istuskellessani täällä Barcelonan sydämessä näen kehitymässä olevan kaupungin, jossa jokaisella on pääsy työvälineisiin tehdäkseen kaupungista täysin autonomisen.” Kaupunkilaiset eivät ole enää alamaisia vaan älykkäitä asukkaita, ”ideoiden, palveluiden ja ratkaisujen kuluttajia ja tuottajia”. Tämän näkemyksen mukaan metropo-

määika, myös siirtymä vanhasta taloudellisesta hallinnasta kybernetiikkaan sisältää epävakauden ajanjakson, historiallisen murtu-
man, jolloin hallinnallisuus itsessään voidaan kyseenalaistaa.

2. Sota jokaista älyesinettä vastaan!

Googlen perustajan Larry Pagen ja Salvador Allenden entisen ta-
lousministerin Fernando Floresin oppi-isä Terry Winograd kirjoitti
muotoilusta informaatioteknologian kontekstissa 1980-luvulla. Hä-
nen mukaansa “tärkeintä on ontologinen muotoilu. Se syntyy jo
olemassa olevista maailmassa olemisen tavoista ja tekee interven-
tion perinteisiimme vaikuttaen syvästi siihen, millaisia olevia oi-
kein olemme... Se on välttämättä reflektiivistä ja poliittista luon-
teeltaan.” Samaa voi sanoa kybernetiikasta. Virallisesti meitä hal-
litsee edelleen vanha dualistinen paradigma, joka perustuu subjek-
tin ja maailman, yksilön ja yhteisön, ihmisen ja koneen, mielen ja
ruumiin, sekä elävän ja kuolleen erotteluun. Näitä eroja pidetään
yleisesti pätevinä vieläkin. Todellisuudessa kybernetisoitu kapita-
lismi harjoittaa ontologiaa, ja siten antropologiaa, jonka keskeiset
elementit kuuluvat sen uudelle subjektille.

Länsimainen, moderni ja rationaalinen subjekti haluaa hallita
maailmaa ja on siten itse hallittavissa. Nyt se tekee tilaa kyber-
neettiselle subjektille: subjektille ilman sisäpuolta, minuudettomal-
le minälle, ja ympäristölliselle subjektille, joka muodostuu ulko-
puolestaan ja suhteistaan muihin oleviin. Älylaitteilla varustettu
olento, joka ymmärtää itseään ainoastaan ulkoisen datan perusteel-
la, jota hänen käytöksestään jatkuvasti tuotetaan. Itseään mittaava
Quantified Self, joka haluaa valvoa, mitata ja epätoivoisesti optimoi-
da jokaisen eleensä ja affektinsa. Kehittyneessä kybernetiikassa ei
ole ihmistä ja hänen ympäristöään vaan systeeminen olento, joka
on vain osa monimutkaisempien informaatiotekniikoiden ja auton-
omisten prosessien kokonaisuutta. Olento, jonka selittämiseen käy
paremmin intialainen buddhismi kuin Descartes. “Ihmiselle elossa

talaa profilia ja kenellä ei tänä päivänä olisi omaa varttiaan par-
rasvaloissa? Prosenttiporukan kuvaava piirre on heidän *järjestäy-
tyneisyytensä*. Ne jopa järjestäytyvät järjestääkseen muiden elämät.
Iskulauseen takana oleva totuus on julma: numeroilla ei ole väliä,
vaikka on 99%, voi silti olla täysin alistettu. Tottenhamin kollektiiv-
isen ryöstelyn voidaan taas toisaalta sanoa olevan riittävä osoitus
siitä, että ihminen lakkaa olemasta köyhä heti alkaessaan järjes-
täytyä. Köyhien ihmisten massalla ja yhteistoimintaan ryhtyvällä
päättävien köyhien ihmisten massalla on vissi ero.

Järjestäytyminen ei ole koskaan tarkoittanut yhteyttä samaan
järjestöön. Järjestäytyminen on jaetun näkemyksen pohjalta tapah-
tuvaa yhteistoimintaa, tapahtui se sitten millä tasolla tahansa. Jos
tilanteesta puuttuu jotain niin se ei ole ”kansan raivo” tai talou-
dellinen niukkuus eikä militanttien hyvä tahto tai kriittisen tietoi-
suuden levinneisyys, ei edes anarkististen eleiden runsaus. Jos jot-
ain puuttuu niin jaettu näkemys tilanteesta. Ilman tätä sidosainet-
ta teot haihtuvat mitättömyyteen, elämällä on unelmien rakenne ja
kansannousut päättyvät koulukirjoihin.

Päivittäinen uutistulva, oli kyse sitten huolenaiheista tai skan-
daaleista, muovaa käsitystämme pääosin käsittämättömästä maail-
masta. Sen kaoottinen ilme on sodan sumuverho, jonka takana siitä
tehdään hyökkäyksenkestävää. Hallitsematon ulkoasu auttaa teke-
mään siitä *todellisuudessa* hallittavan. Ansa piilee siinä. Kun krii-
sinhoidosta on tehty hallituksen tekniikka, uhkaavalla katastrofilla
kiristäminen on korvannut edistyskultin. Se on vaatinut itselleen
nykyhetken strategisen älykkyyden, käynnissä olevien operatioi-
den yleisen arvioinnin. Tuo peliliike täytyy torjua. Strategiassa täy-
tyy päästä kaksi askelta maailmanlaajuisen hallinnon edelle. Ei ole
kriisiä, josta täytyisi päästä pois. On sota, joka täytyy voittaa.

Jaettu ymmärrys tilanteesta ei voi syntyä vain yhdestä tekstistä,
se vaatii kansainvälistä keskustelua. Tämä on puheenvuoro tuo-
hon keskusteluun. Olemme altistaneet vallankumouksellisen tra-
dition ja näkemykset historiallisen tilanteen koetinkivelle ja pyr-
kineet katkaisemaan ne tuhansien ihanteiden langat, joilla vallon-

kumouksen Gulliver on sidottu kiinni maahan. Olemme hapuilleet käytävillä, etsineet eleitä ja ajatuksia, joiden avulla irrottautua nykyisyyden umpikujasta. Vallankumouksellista liikettä ei voi olla ilman kieltä, joka kykenee tarttumaan nykytilaamme ja löytämään sen läpi kulkevia mahdollisuuksien murtumia. Tämä kirja on panos sen kehittämiseen. Sen takia kirjamme ilmestyy samanaikaisesti kahdeksalla kielellä ja neljällä mantereella. Jos olemme kaikkialla, jos olemme legioona, meidän täytyy järjestäytyä, maailmanlaajuisesti.

lait” saatiin kirjoitettua, hallinta tarkoitti talouden harmonisen mekanismin vapaata toimintaa ja ihmisten ohjausta heidän intressejään manipuloimalla. Harmonia, käyttäytymisen ennustettavuus, kirkas tulevaisuus, ja toimijoiden oletettu rationaalisuus – kaikki nämä merkitsivät uudenlaista luottamusta: kelpoisuutta “antaa luottoa”. Nimenomaan nämä vanhan hallintatavan opinkappaleet ovat nyt murenemassa jatkuvan kriisin vallitessa. Emme ole kokemassa “luottamuksen kriisiä” vaan luottamuksen loppua, sillä siitä on tullut tarpeetonta hallinnan kannalta. Kun kontrolli ja läpinäkyvyys vallitsevat ja ihmisten käyttäytymistä ennakoidaan heistä kerätyn datamassan algoritmisella käsittelyllä, ei ole enää tarvetta luottaa heihin tai heidän luottaa muihin. Riittää että ihmisiä valvotaan tarpeeksi hyvin. Kuten Lenin sanoi, “luottamus hyvä, kontrolli parempi.”

Länsimainen luottamuksen itsensä kriisi, sen tiedon, kielen, järjen, liberalismien, subjektin ja maailman kriisi on todellisuudessa peräisin jo 1800-luvulta. Se nousi esiin kaikilla yhteiskunnan alueilla ensimmäisen maailmansodan aikaan ja sen molemmiin puolin. Kybernetiikka kasvoi tuosta moderniteetin avoimesta haavasta. Se piti itseään Lännen eksistentiaalisen ja hallinnallisen kriisin parannuskeinona. Kuten Norbert Wiener itse sen sanoi, “Olemme haaksirikkoisia matkaajia tuhoon tuomitulla planeetalla. Mutta edes haaksirikossa eivät ihmisten säädyllyisyys ja arvot välttämättä katoa, ja meidän on otettava niistä kaikki irti. Olemme tuhoon tuomituita, mutta tapahtukoon se edes arvokkuuttamme vastaavalla tavalla.” Kyberneettinen hallinta on luonnostaan apokalyptista. Sen tarkoitus on estää paikallisesti maailman spontaani, entrooppinen, kaoottinen liike ja luoda alueita järjestykselle, stabiilisuudelle ja (kuka tietää?) iankaikkisesti itseohjautuville järjestelmille. Siihen se tarvitsee informaation rajoittamatonta, läpinäkyvää ja kontrolloitavaa kiertoa. “Viestintä on yhteiskunnan sementtiä. Ne, jotka työskentelevät pitääkseen viestintäkanavat avoimina, tulevat pitkälti määrittämään sivilisaatiomme jatkuvuuden tai tuhon”, sanoi Wiener luullen tietävänsä mistä puhui. Kuten mikä hyvänsä siirty-

ilman ympärille, vaan muodostavat elinympäristömme rakenteen itsensä. Historia menee näin: Matemaatikko Norbert Wiener lopeteli töitään Yhdysvaltain armeijalle 1940-luvulla. Silloin hän otti tehtäväkseen luoda uuden tieteen ja uuden määritelmän ihmisestä, sen suhteesta maailmaan ja itseensä. Projektiin osallistui Bellin ja MIT:n insinööri Claude Shannon, jonka työ informaatioteorian parissa vaikutti huomattavasti tietoliikenneteknologian kehittymiseen. Samoin Gregory Bateson, LSD:n ihailija, Palo Alton koulun perustaja ja Harvardin antropologi, jonka Yhdysvaltain salainen palvelu palkkasi Kaakkois-Aasiaan toisen maailmansodan ajaksi. Projektiin kuului itse John von Neumann, joka kirjoitti tietojenkäsittelytieteen syntytekstinä pidetyn artikkelin *First Draft of a Report on the EDVAC* ja kehitti peliteorian, mikä on merkittävä panostus uusliberaalin taloustieteen kehitykseen. Neumann kannatti “ennaltaehkäisevää” ydinaseiskua Neuvostoliittoon ja laski optimaaliset räjäytyspaikat Japaniin tiputetuille ydinpommeille. Hän ei ikinä väsynyt tarjoamaan osaamistaan Yhdysvaltain armeijan ja CIA:n käyttöön. Näin ollen täysin samat henkilöt, jotka tekivät merkittävät uuteen televiestintään ja tietojenkäsittelyyn liittyvät keksinnöt, loivat myös pohjan uudelle “tieteelle”, jota Wiener kutsui kybernetiikaksi. Sattumalta Ampere oli määritellyt termin jo sata vuotta aiemmin “hallinnan tieteksi”. Kyseessä on uusi hallinnan taito, jonka keskeiset käsitteet ovat ujuttautuneet tietotekniikan, biologian, tekoälyn, hallinnon ja kognitiivisten tieteiden sanastoon. Sen luomiskertomus unohdettiin samalla kun kaapeliverkot levittäytyivät koko maailman pinnalle.

Vuodesta 2008 lähtien ei ole ollut käynnissä äkillinen ja odottamaton “talouskriisi”, vaan poliittisen talouden hidas romahdus hallinnan taitona. Taloustiede ei ole koskaan ollut todellisuutta tai tiedettä, vaan syntymästään lähtien 1600-luvulta se on ollut masojen hallinnan taito. Varallisuutta on kasvatettava suvereenin vallan vahvistamiseksi ja niukkuutta on vältettävä, jotta säästyttäisiin mellakoilta. “Hallitusten varmin vaihtoehto on luottaa ihmisten omiin intresseihin”, sanoi Hamilton. Kun talouden “luonnon-

1. Merry Crisis and Happy New Fear

1. Kriisi on hallinnan muoto

Me niin kutsutut vallankumoukselliset olemme modernin historian suurimpia petettyjä. Ihminen on aina tavalla tai toisella syyllinen itsensä pettämiseen. Faktat satuttavat, joten usein ne kiistetään. Olemme uskoneet *kriisiin* niin sokeasti ja niin pitkään, ettemme ole täysin huomanneet kuinka liberaali järjestys on tehnyt siitä yhden vahvimista aseistaan. Marx kirjoitti Euroopan hullun vuoden 1848 jälkeisessä analyysissään: ”Uusi vallankumous on mahdollinen ainoastaan uuden kriisin seurauksena. Mutta se tulee tapahtumaan aivan yhtä varmasti kuin kriisikin.” Ja todellakin hän käytti loppuelämänsä pääoman lopullisen kriisin ennusteiden hioamiseen – lopullisen kriisin, jota ei koskaan tullut. Edelleenkin on olemassa joukko marxisteja, joiden mielestä nykyinen kriisi on ”se todellinen” ja jotka haluavat meidän odottavan vielä hetken heidän omintakeista versiotaan viimeisestä tuomiosta.

”Käynnistä kriisi, jos haluat muutoksen”, Milton Friedman ohjeisti ”Chicagon poikiaan”. Pääoma ei suinkaan pelkää kriisejä, vaan ennemminkin pyrkii niiden kokeelliseen tuottamiseen. Samaan tapaan kuin lumivyöryjä laukaistaan tietoisesti, jotta niiden ajoitusta ja kokoa voidaan hallita. Samaan tapaan kuin tasankoja sytytetään tuleen, jotta tuli sammuttaisi itsensä polttoaineen loputtua. ”Missä ja milloin?” riippuu ainoastaan mahdollisuuksista ja taktisesta välttämättömyydestä. On yleisesti tiedossa, että jo pian valitsemisensa jälkeen vuonna 2010 Kreikan tilastokeskuksen ELS-

TATin johtaja manipuloi tilastoja saadakseen ne näyttämään todellisuutta synkemmiltä ja oikeuttaakseen Troikan toimenpiteet. ”Suvereenin velan kriisin” laukaisi siis mies, joka työskentelee edelleen IMF:ssä ja jonka tehtävä on ”auttaa” valtioita suoriutumaan veloistaan. Kyse oli ennemminkin siitä, että uusliberaalia yhteiskuntamuutosta ja ”rakenteellisen sopeutuksen” vaikutuksia haluttiin testata todellisissa olosuhteissa eurooppalaisessa valtiossa.

Termiin kriisi sisältyy myös medikalistinen vivahde. Koko modernin ajan kriisi on ollut luonnollinen ilmiö, joka ilmestyy arvaamattomasti tai syklistisesti ja vaatii päätöstä, joka tekee lopun kriittisen tilanteen luomasta yleisestä turvattomuudesta. Lopputulos on joko hyvä tai huono riippuen käytetyn hoitokeinon tehokkuudesta. Kriittinen hetki on samalla ollut kritiikin hetki – lyhyt ajanjakso, jonka ajaksi avautuu keskustelu kriisin oireista ja hoitokeinoista. Näin ei kuitenkaan ole enää nykyään. Ei ole enää parannuskeinoja, joka lopettaisi kriisin. Päinvastoin, kriisi käynnistettiin juuri ”parannuskeinojen” aktivoimiseksi. Ne puhuvat nykyään ”kriisistä” silloin, kun haluavat rakennemuutoksia, samaan tapaan kuin puhuvat ”terroristeista” halutessaan tuhota yksittäisiä ihmisiä. Ranskan ”lähiöiden kriisi” vuonna 2005 toimi lähtölaukauksena suurimmalle kaupunkisuunnittelun nimissä tehdylle hyökkäykselle lähiöitä vastaan viimeisten kolmenkymmenen vuoden aikana.

Uusliberaalien kriisipuheessa on kyse eräänlaisesta silmänkään-
tötempusta. Toisaalta kriisi avaa tilan ”luovalle tuholle”, eli uusille ansaintamahdollisuuksille, innovaatioille ja yrittäjille, joista vain motivoituneimmat ja kilpailukykyisimmät selviävät. ”Pohjimmiltaan siinä on kapitalismin ydinviesti: ”luova tuho” – ainoastaan vanhojen teknologioiden ja tuotantotapojen hylkääminen uusien tieltä voi johtaa elintason nousu [...] Kapitalismi saa meidät köydenvetoon itsemme kanssa. Olemme joko aggressiivisia yrittäjiä tai sohva-perunoita, jotka ylevästi suosivat vähemmän kilpailuhenkistä taloutta, jossa jokaisella on samat tulot”, kirjoitti Alan Greenspan, joka toimi Yhdysvaltain keskuspankin johtajana vuodet 1987-2006. Toisaalta kriisipuhe on poliittinen väestön hallinnan keino.

tiokoneistojen ulkopuolella, vaikka ne yrittävätkin kaikin keinoin säilyttää otteensa siitä. On entistä ilmeisempää, että Facebook ei ole uuden hallinnan malli vaan jo meneillään olevaa todellisuutta. Facebookin käyttäminen vallankumouksellisten järjestäytymiseen kaduilla todistaa ainoastaan, että joissakin paikoissa Facebookia on mahdollista käyttää sitä itseään – ja sen todellista tehtävää eli hallintaa – vastaan.

Kun tietojenkäsittelijät kutsutaan presidentinlinnoihin ja por-
mestareiden toimistoihin, kuten juuri nyt on tapahtumassa, he eivät niinkään mene sinne kaupittelemaan tuotteita vaan opettamaan pelin uudet säännöt. Hallitukset ovat saaneet palvelulleen kilpailevia tarjoajia, jotka ovat useita askeleita heitä edellä. Ehdottaessaan pilvipalveluitaan hallitusten suojaksi vallankumouksia vastaan – maanomistuksen kaltaiset palvelut kun ovat pian saatavilla jo mobiilisovelluksina – *The New Digital Age* -kirjan kirjoittajat sanovat: ”tulevaisuudessa ihmiset eivät turvaa ainoastaan tiedostojaan – he turvaavat myös hallintonsa.” Ellei ole jo selvää kuka on kukkulan uusi kuningas, he jatkavat: ”hallitukset voivat kaatua ja sodat voivat tuhota fyysisen infrastruktuurin, mutta virtuaaliset instituutiot tulevat säilymään.” Googlen viattoman käyttöliittymän ja erittäin tehokkaan hakukoneen alta paljastuu selkeän poliittinen projekti. Yrityksellä, joka kartoittaa koko maapallon ja lähettää työntekijänsä tutkimaan jokaisen kaupungin jokaisen tien, ei voi olla ainoastaan taloudelliset tavoitteet. Kukaan ei kartoita aluetta, jota hän ei suunnittele ottavansa hallintaansa.

On hieman huolestuttavaa huomata, että New Yorkin Zucotti-
puiston teltoissa ja niiden yläpuolella sijaitsevilla toimistoissa tuhoihin vastattiin samoilla termeillä: yhdistäminen, verkostoituminen ja itseorganisoituminen. Se on yksi osoitus siitä, että tietty ajattelumalli ja hallinnan tapa alkoivat päästä voitolle samaan aikaan kun uudet viestintäteknologiat kehitettiin. Hallinnan uuden tieteen perusperiaatteet loivat samat ihmiset, insinöörit ja luonnontieteilijät, jotka kehittivät myös tekniset välineet sen soveltamiseen. Enää verkot eivät ainoastaan levitä verkkojaan koko maa-

päästä; tutkivat itse WikiLeaksin paljastamia verkkoja; tai käyttävät internettiä organisoidakseen protesteja kyberavaruudessa tai fyysisessä maailmassa, kuten Egyptin ja Tunisian vallankumoukset ja ympäri Espanjaa levineet Suuttuneet osoittavat. Samat teknologiat, jotka mahdollistavat yhteistyön pitkien etäisyyksien välillä, luovat odotuksia että myös hallitsimme itseämme paremmin.” Kirjoitus ei ole Suuttuneen käsialaa. Tai jos on, niin kyseessä on pitkään Valkoisessa talossa viihtynyt yksilö: Beth Noveck, Obaman hallinnon ”Open Government Initiative”-projektin johtaja. Ohjelma perustuu näkemykseen, että hallinnon tehtävä on kansalaisten liittäminen yhteen ja tiedon avaaminen byrokraattisen koneiston ulkopuolelle. New Yorkin kaupungin johdon mukaan ”hierarkkinen rakenne, joka perustuu ajatukseen että hallitus tietää mikä on hyvää kansalaisille, on vanhanaikainen. Tämän vuosisadan uusi malli perustuu vertaistuottamiseen ja yhteistyöhön.”

Vähemmän yllätyksellisesti Open Government Datan ajatusta eivät luoneet poliitikot. Sen kehittivät Yhdysvaltain perustajaisien vanhan ihanteen elvyttäneet tietokoneohjelmoijat, joiden mukaan ”jokaisen kansalaisen pitää osallistua hallintoon.” Näkemyksessä hallitus pelkistetään fasilitoijan tai ryhmänjohtajan rooliin, eli pohjimmiltaan pelkäksi ”alustaksi kansalaistoiminnan koordinoimiseen.” Rinnastus yhteiskunnallisiin liikkeisiin on ilmeinen. ”Kuinka kaupunki voisi nähdä itsensä samanlaisena kuin Facebookin tai Twitterin API ekosysteemi?” pohditaan New Yorkin pormestarin toimistolla. ”Se voisi auttaa meitä luomaan käyttäjäkeskeisemmän kokemuksen hallinnasta. Kyse ei ole hallinnan ja demokratian kulluttamisesta, vaan niiden vertaistuottamisesta.”

Vaikka julistuksia pidettäisiin vain haaveellisena sanahelinänä, Piilaakson ylikuumenneiden aivojen höyryinä, ne osoittavat silti että hallinnan käytäntö identifioidaan yhä vähemmän ja vähemmän valtiolliseen suvereniteettiin. Verkostojen aikakaudella hallinta tarkoittaa ihmisten, esineiden ja koneiden kytkentöjen sekä niiden tuottaman vapaan – eli läpinäkyvän ja kontrolloitavan – informaation kierron turvaamista. Hallinta tapahtuu jo nyt paljolti val-

Kaiken jatkuva uudelleenjärjestely – aina sosiaalietuuksista ja johtamiskaavioista yrityksiin ja kaupunkisuunnitteluun – eli olemisen ehtojen jatkuva muuttaminen, on ainoa tapa estää oppositioita syntymästä. Muutoksen retoriikkaa käytetään jokaisen totutun tavan kieltämiseen, jokaisen sosiaaliseen suhteen murtamiseen, jokaisen varmuuden rikkomiseen ja kaiken solidaarisuuden tukahduttamiseen. Muutoksen retoriikka pitää yllä kroonista eksistentiaalista turvattomuutta. Se vastaa strategiaa, joka voidaan esittää seuraavasti: ”Käytä jatkuvaa kriisiä minkä hyvänsä todellisen kriisin estämiseen.” Arkielämän tasolla se vastaa hyvin tunnettua kapinantorjunnan strategiaa, jossa epävakautta käytetään vakauden ylläpitämiseen. Toisin sanoen strategiaa, jossa vallanpitäjät kylvävät kaaosta saadakseen lain ja järjestyksen näyttämään vallankumousta haluttavammalta. Aina mikrotasolta kokonaisuun valtioihin asti väestöä pidetään kollektiivisen trauman tilassa. Siitä seuraava apatia ja turtumus varmistavat, että vallanpitäjät voivat tehdä ihmisille lähestulkoon mitä haluavat. Kreikkalaisia vaivaava joukkomasennus on Troikan politiikan suora ja tarkoituksellinen seuraus, eikä mikään satunnainen sivutuote.

Jotkut kolumnistit ehdivät jo tehdä itsestään narreja julistaessaan ”uusliberalismin kuolemaa” subprime-luottojen kuplan puhjettua vuonna 2008, koska he eivät ymmärtäneet, että ”kriisi” ei ole taloudellinen ilmiö vaan hallinnan poliittinen tekniikka. Kyseessä ei ole kapitalismin kriisi, vaan kriisikapitalismin yksi voitto. Kriisi tarkoittaa, että hallinta valtaa enemmän alaa. Kriisistä on tullut vallan *ultima ratio*. Moderni ajattelutapa suhtautui ilmiöihin sen mukaan, mikä niiden suhde oli menneeseen taantumukseen, josta moderni aika väitti meidät pelastaneensa. Nyt ilmiöihin suhtaudutaan sen mukaan, mikä niiden suhde on modernin romahdukseen. Kun Kreikan valtion työntekijöiden palkat puolitettiin, leikkausta perusteltiin sillä, että kohta ei pystyttäisi maksamaan palkkaa ollelleen. Joka kerta kun ranskalaisilta palkkatyöläisiltä nyhdetään enemmän eläkevakuutuksia, sen perusteena on ”eläkejärjestelmän pelastaminen”. Nykyinen jatkuva ja kaikkialla läsnäoleva kriisi ei

ole enää klassinen kriisi, ratkaiseva hetki. Päinvastoin, se on loppumaton loppu, jatkuva maailmanloppu, todellisen romahduksen päättymätön lykkääminen eli pysyvä poikkeustila. Nykyinen kriisi ei lupaa mitään, vaan päinvastoin se vapauttaa vallanpitäjät kaikista esteistä, mitä epätavanomaisten keinojen käyttöönnotolle on aiemmin ollut.

2. Todellinen katastrofi on eksistentiaalinen ja metafyyminen

Kaikkia aikakaudet ovat ylpeitä. Jokainen aika julistaa omaa ainutlaatuisuuttaan. Oma aikamme ottaa kunnian muun muassa planetaarisesta ekologisesta kriisistä, demokratioiden kriisistä, vääjäämättömästä energiakriisistä sekä globaalista talouskriisistä, jollaista ”ei ole nähty ainakaan vuosisataan”. Niinpä meillä on kunnia elää todella ainutlaatuisia aikoja. Toisaalta jokainen voi avata minä hyvänsä 1970-luvun uutislehden, Rooman klubin *Kasvun rajat* -raportin vuodelta 1972, kyberneetikko Gregory Batesonin artikkelin ”Ekologisen kriisin juuret” vuodelta 1970, tai Trilateraalisen komission vuonna 1975 julkaiseman *Demokratian kriisin* huomataksien, että maailmanlaajuinen kriisi on jatkunut jo vähintään 1970-luvun alusta lähtien. Esimerkiksi Giorgio Cesaronon vuonna 1972 kirjoittama *Maailmanloppu ja vallankumous* kuvaa tätä oivaltavasti. Jos ”aikamme on koittanut”, niin yhdestoista hetki ei selvästikään ollut eilen.

Vuoden 2012 loppupuolella American Center for Disease Control alkoi levittää valistuksellista sarjakuvaa *Valmistautumisen perusteet: Zombie Apocalypse*. Ajatus sarjakuvan taustalla on yksinkertainen: väestö on kasvatettava jokaiseen kuviteltavissa olevaan tilanteeseen ydinkatastrofeista ja luonnollista katastrofeista järjestelmän yleiseen romahtamiseen ja kansannousuihin. Sarjakuvan yhteenveto sanoo: ”jos olet valmis zombiapokalypsiin, olet valmis mihin hyvänsä hätätilaan.” Zombin hahmo on peräisin haitilaisesta

neiden kansalaissiivojien. Toimintaa koordinoi Crisis Commons, ”maailmanlaajuinen vapaaehtoisten verkosto, joka kehittää teknologiaa työkaluja suurтуhojen korjaamiseen ja niihin varautumiseen ennakolta”. Tuolloin eräskin ranskalainen vasemmistojäärä vertasi tätä Puerto del Sol -aukion spontaaniin järjestäytymiseen Indignados-liikkeen aikana. Vallitsevan järjestyksen pikaiseen palauttamiseen tähtäävän verkoston vertaaminen tuhansien ihmisten elämän järjestämiseen vallatulla aukiolla poliisin hyökkäysten keskellä voi tuntua absurdilta. *Paitsi* jos näemme niissä ainoastaan kaksi spontaania, toisiinsa liittyvää kansalaisilmausta.

15M:stä eteenpäin Espanjan ”Suuttuneet” (esp. Indignados), tai ainakin useimmat heistä, korostivat uskollisuuttaan ikivanhalle kansalaisutopialle. Heidän mukaansa digitaaliset verkostot eivät ainoastaan kiihdyttäneet vuoden 2011 liikkeen kasvua vaan loivat ennen kaikkea edellytykset uudelle poliittiselle järjestäytymiselle, taistelulle ja yhteiskunnalle: kytkeytyneelle, osallistavalle, läpinäkyvälle demokratialle. ”Vallankumouksellisia” täytyy todella ärsyttää, että samaa ajatusta propagoi esimerkiksi Yhdysvaltain hallituksen anti-terrorismin asiantuntija Jared Cohen. Cohen otti yhteyttä Twitteriin jo vuoden 2009 Iranin vallankumouksen aikaan ja kehoitti heitä jatkamaan toimintaansa sensuurista huolimatta. Vuonna 2014 Jared Cohen kirjoitti karmivan poliittisen pamfletin *The New Digital Age* yhdessä Googlen entisen toimitusjohtajan Eric Schmidtin kanssa. Heti sen ensimmäiseltä sivulta voi lukea hyvin harhaanjohtavan ajatuksen: ”Internet on historian suurin kokeilu, johon anarkia kuuluu keskeisenä osana.”

”Tripolissa, Tottenhamissa ja Wall Streetillä ihmiset ovat protestoineet epäonnistunut hallintoa ja edustuksellisen järjestelmän tarjoamia kapeita vaihtoehtoja vastaan... He ovat menettäneet uskonsa hallitukseen ja muihin keskitetyn vallan instituutioihin. Demokraattinen järjestelmä, jossa julkinen osallistuminen on rajattu äänestämiseen, on menettänyt legitimitettinsä. Elämme maailmassa, jossa tavalliset ihmiset kirjoittavat wikipediaa; liikuttavat teleskooppeja internetin välityksellä ja tekevät löytöjä valovuosien

4. Fuck off Google

1. Ei ole olemassa “Facebook-vallankumouksia” vaan uusi hallinnan tiede: kybernetiikka

Seuraava geneologia ei ole yleisesti tiedossa, vaikka sen kuuluksi olla. Twitter polveutuu suoraan TXTMob-nimisestä ohjelmas- ta. Yhdysvaltalaiset aktivistit kehittivät sen vuonna 2004 koordi- noidakseen kännyköillä reublikaanien puoluekokouksen vastai- sia protesteja. Noin 5000 ihmistä jakoi sovelluksen avulla reaa- liaikaista tietoa poliisin liikkeistä ja toimista. Kaksi vuotta myö- hemmin julkaistua Twitteriä käytettiin samanlaisiin tarkoituksiin muun muassa Moldovassa.

Kuitenkin vasta vuoden 2009 mielenosoitukset Iranissa popula- risoivat mielikuvan, että Twitter olisi työkalu kapinallisten koordi- noimisessa, erityisesti diktatuureja vastaan. Kun vuonna 2011 kapi- nat levisivät täysin passiivisena maana pidettyyn Englantiin, jotkut journalistit olivat vakuuttuneita että Twitterin avulla kapinat levi- sivät niiden keskuksesta Tottenhamista. Se on toki looginen veik- kaus, mutta selvisi että mellakoijat olivat koko ajan käyttäneet vies- tintäänsä BlackBerryä. BlackBerryn suojatut puhelimet on suunnit- teltu pankkien ja monikansallisten yhtiöiden ylemmän työhöndön tarpeisiin, eikä Britannian salaisella palvelulla ollut edes avaimia niiden kryptauksen purkamiseen. Lisäksi eräs hakkeriryhmä mur- tautui BlackBerryn sivuille ja painosti sitä kieltäytymään yhteis- työstä poliisin kanssa mellakoiden jälkiselvittelyissä.

Jos Twitteristä oli hyötyä joidenkin itseorganisoimiseksi, niin korkeintaan taisteluiden ja ryöstelyn jälkiä vapaaehtoisesti korjan-

voodookulttuurista, ja jenkkielokuvissa ”elävien kuolleiden” totte- lemattomat massat kuvaavat kroonista pelkoa mustan proletariaa- tin kapinasta. Juuri *siihen* väestöä on *valmisteltava*. Kun enää ei ole Neuvostoliiton uhkaa pitämässä yllä kansalaisten psykoottis- ta yhteenkuuluvuutta, mikä hyvänsä kelpaa sen tilalle pitämään väestön valmiina puolustamaan itseään – eli *puolustamaan järjes- telmää*. Järjestelmä pitää yllä jatkuvaa pelkoa ehkäistäkseen pelot- tavan mullistuksen.

Koko länsimaiden vääristynyt tietoisuus kiteytyy tässä lyhyes- sä sarjakuvassa. Näemmehän selvästi, että todelliset elävät kuol- leet löytyvät Yhdysvaltain pikkuporvarillisilta esikaupunkialueil- ta. On ilmeistä, että yksinkertainen huoli eloonjäämisestä, talou- dellinen huoli köyhyydestä ja kalvava tunne elämänmuotomme kestämyttömyydestä eivät tule katastrofin jälkeen, vaan määrittä- vät jokaisen yksilön eloonjäämistäistelua nykyisessä uusliberaalis- sa järjestelmässä. Elämän tuhoutuminen ei ole tulevaisuuden uh- kakuva, vaan osa länsimaista arkea. Jokainen näkee, tietää ja tun- tee sen. Eläviä kuolleita ovat *palkkatyöläiset*. Jos aikakautemme on hulluna apokalyptisiin kuvauksiin, jotka muodostavat verrat- tain suuren osan elokuvatuotannosta, pelissä on varmasti muuta- kin kuin esteettinen viehätys. Jo Johanneksen *Ilmestyskirjassa* on kaikki Hollywood-elokuvan ainekset kasassa: sotaisten enkeleiden ilmahyökkäykset, hirvittävät tulvat ja vitsaukset. Ainoastaan uni- versaali kuolema, kaiken elävän kuolema, saa esikaupunkialueen työnantajan tuntemaan olonsa eläväksi, sillä hän on kaikista olen- noista *vähiten elossa*. ”Palakoot kaikki helvetissä” ja ”rukoillaan että kaikki selviää” ovat sivilisaation ahdingon vaihtoehtoiset su- ruvirret. Vanha kalvinistisen kiintymys kuolemaan näkyy tämän taustalla: elämä on aina armahdus, ei koskaan täyttymys. Keskus- telut ”eurooppalaisesta nihilismistä” eivät koskaan olleet tyhjää pu- hetta. Nihilismi on todellakin ollut niin menestyksekkäs vientituo- te, että maailmanmarkkinat alkavat pian saavuttaa kyllästymispis- teensä. ”Uusliberaalista globalisaatiosta” puhuttaessa voisi sanoa, että olemme ennen kaikkea globalisoineet nihilismin.

Kirjoitimme vuonna 2007, että ”edessämme ei ole yhteiskunnan kriisi, vaan sivilisaation tuhoutuminen”. Tuohon aikaan tämänkaltaiset väitteet saattoivat kuulostaa Illuminati-hörhöilyltä, mutta ”kriisi” on todellakin kulkenut osoittamaamme suuntaan. Nykyään jopa ATTAC tunnustaa ”sivilisaation kriisin”. Hieman dramaattisemmin kirjoitti ”strategiakonsultiksi” ryhtynyt yhdysvaltalainen Irakin sodan veteraani vuonna 2013 *New York Timesissa*: ”Kun nyt katson tulevaisuuteen, näen nousuveden peittävän alemman Manhattanin. Näen ruokamellakoita, hurrikaaneja ja ilmastopakolaisia. Näen ilmavoimien sotilaiden tulittavan varastelevia väkijoukkoja. Häiriöitä sähköverkoista, tuhoutuneita satamia, ydinjätettä ja kulkutauteja. Näen Bagdadin. Ja Rockawayn huuhtoutuneena mereen. Kaiken kaikkiaan näen kummallisen ja heikon maailman [...] Suurin ilmastonmuutoksen ongelma ei ole se, kuinka puolustusministeriön tulisi vastata taisteluun resursseista tai kuinka pystymme rakentamaan merimuureja New Yorkin ympärille tai milloin evakuoimme ensimmäiset lähiöt. Vastaus siihen ei löydy uusista Priuk-sista, sopimuksista tai luopumalla ilmastointilaitteista. Suurin kohtaamamme ongelma on filosofinen: ymmärrämmekö sen, että sivilisaatio on jo kuollut.” Vielä ensimmäisen maailmansodan jälkeisinä aikoina sivilisaatio kutsui itseään ”kuolevaiseksi”, mitä se tietysti olikin, sanan kaikissa merkityksissä.

Todellisuudessa sivilisaation loppua on valmisteltu kliinisesti jo vuosisadan ajan, kuten tapahtumat osoittavat. Aiheesta jauhaminen nykypäivänä ainoastaan häiritsee ajatuksiamme. Mutta häiriö johtuu *edessämme ammottavasta katastrofista*, joka on ollut siinä jo pitkään. Katastrofista, joka *me olemme – Lännen* katastrofista. Katastrofi on ensijaisesti eksintentiaalinen, affektiivinen ja metafyyminen. Se perustuu länsimaisen ihmisen ihmeelliseen vieraantumiseen maailmasta – vieraantumiseen, joka edellyttää muun muassa luonnon alistamista ihmisen hallintaan ja omistukseen. Ainoastaan sellaista hallitaan, jota sisimmissämme pelkäämme. Siihen on syynsä, miksi olemme rakentaneet niin monia näyttöjä itsemme ja maailman väliin. Eristämällä itsensä kaikesta olevasta, länsimainen

ki. Näin se pystyi mihin hyvänsä aikaan puhaltamaan pelin poikki päästämällä jalostamot toimimaan ja laskemalla näin painetta yhteiskunnassa. Liikkeeltä puuttui tuossa vaiheessa juuri tietotaito käsillä olevan maailman materiaalisesta toiminnasta – tieto, joka on pirstoutunut joidenkin työntekijöiden haltuun, keskittynyt muutamien insinöörien aivoihin ja päätynyt aivan varmasti vihollisen käsiin joissakin hämärissä sotilastukikohdissa. Voimme olla varmoja, ettei lopputulos olisi ollut niin sääliävä, jos olisimme onnistuneet katkaisemaan poliisin kyynelkaasun toimituksen, keskeyttämään televisio-propagandan päiväksi, tai katkaisemaan sähköt vallanpitäjiltä. Lisäksi on selvää, että liikkeen keskeisin *poliittinen* tappio oli luovuttaa valtiolle strateginen valtti päättää *ketkä saavat polttoainetta ja ketkä eivät*.

”Jos haluat nykypäivänä päästä eroon jostakusta, sinun on isketävä hänen infrastruktuuriin,” kirjoittaa yhdysvaltalainen akateemikko purevasti. Toisesta maailmansodasta lähtien Yhdysvaltain ilmavoimat ovat kehittäneet ”infrastruktuurisodankäynnin” ideaa, jossa kaikkein tavallisin siviili-infrastruktuuri nähdään kohteena, johon iskemällä vihollinen lyödään polvilleen. Se myös selittää miksi strategiset infrastruktuurilaitokset pidetään yhä enemmän salattuina. Vallankumoukselliselle voimalle ei ole paljon iloa tiedosta, kuinka vihollisen infrakstruuri lamautetaan, jos se ei pysty itse käynnistämään sitä uudelleen tarpeen vaatiessa. Jotta voi tuhota teknologisen järjestelmän, on jo etukäteen kokeiltava tekniikoita, jotka tekevät tuosta järjestelmästä tarpeettoman. Maan uudelleen asuttaminen tarkoittaa, ettei jatketa elämistä tunnistamatta oman olemassaolomme ehtoja.

sin sanoen: meidän on jatkettava huolellista tutkimustyötä. Meidän on pengottava kaikki alat, kaikki asuttamamme alueet, ja etsittävä niitä, joilla on strategista teknistä tietotaitoa hallussaan. Vain tällaiselta perustalta nouseva liike uskaltaa todella ”blokata kaiken”. Vain tällaiselta perustalta voimme vapauttaa intohimon erilaisten elämänmuotojen kokeilua kohtaan. Suuressa määrin teknisen intohimon, joka on niin ikään teknologia-riippuvuutemme kääntöpuoli. Tiedon kasaamisen prosessi, salaliittojen muodostaminen kaikille toimialoille, on vallankumouksellisuuden uskottavan ja voimakkaan paluun välttämätön edellytys.

”Työväenliikettä ei tuhonnut kapitalismi vaan demokratia,” sanoi Mario Tronti. Sen tuhoon vaikutti toisaalta myös epäonnistuminen työväenluokan voiman valjastamisessa uuden luomiseen. Työläistä ei niinkään määrätä riisto suhteessa pomoihin, mikä on yhteistä kaikille työntekijöille. Hänet erottaa positiivisesti muista työntekijöistä häneen ruumiillistunut tietyn tuotantomaailman tekninen hallitseminen. Häneen on ruumiillistunut sellaista intohimoista tietotaitoa, joka on samaan aikaan tieteellistä ja käytännöllistä. Juuri se luo elävän työn arvon, ainakin siihen asti kunnes pääoma tajuaa siihen kätkeytyvän vaaran ja muuttaa työntekijät koneiden käyttäjiksi, valvojiksi ja huoltajiksi. Mutta jopa silloin työväen voima säilyy: se, joka tietää kuinka systeemi toimii, tietää myös kuinka se sabotoidaan tehokkaasti. Mutta kukaan ei voi yksinään hallita kaikkia tekniikoita, jotka mahdollistavat nykyisen järjestelmän uusintamisen. Ainoastaan kollektiivinen voima pystyy siihen. Juuri tätä vallankumouksellisen voiman luominen nykypäivänä tarkoittaa: erilaisten maailmojen ja vallankumoukselle välttämättömien tekniikoiden liittämistä yhteen tavalla, joka muodostaa historiallisen voiman eikä uutta hallinnan järjestelmää.

Ranskan eläkeuudistusten vastaisen taistelun epäonnistuminen syksyllä 2010 jätti meille karvaat opetuksensa tästä aiheesta. CGT sai liikkeen hallintaansa, koska olimme kyvyttömiä tekniikan saralla. Liiton täytyi ainoastaan tehdä jalostamoiden blokkauksista, jotka olivat blokkauksista vahvimpia, liikkeen hyökkäyksen kär-

ihminen on päätenyt suuren yksinäisyyden lakeudelle, kolkkoon, vihamieliseen, mekaaniseen, absurdiin tyhjyyteen, jota hänen on alati tuhottava *työllään*, syöpäläismäisellä aktivismillaan ja tyhjäällä hysteerisellä agitaatiollaan. Jatkuvasti euforian ja kooman välillä vaiheillen länsimainen ihminen pyrkii unohtamaan olemattomuutensa kasaamalla itselleen henkistä pääomaa, proteeseja ja suhteita, mitä erilaisempia teknologisia ratkaisuja, jotka lopulta kuitenkin tuottavat pettymyksen. Yhä enemmän ja enemmän hän näyttää *ylivarustellulta eksintentialistilta*, joka jatkuvasti luo ja kokoaa kaiken kohtaamansa uudelleen, koska ei kestä todellisuutta joka ylittää hänen rajansa. Kuten eräskin idiootti nimeltään Camus vaisusti myönsi, ”todellisuuden ymmärtäminen tarkoittaa sen pelkistämistä inhimilliseen, ihmisen sinetin lyömistä maailmaan”. Silloin kun hän ei turvaudu ankeaan biletykseen, typerään viihteisiin ja koviin huumeisiin, länsimainen ihminen yrittää nöyrästi esittää vieraantumisensa itsestään, muista ihmisistä (noista kiusankappaleista!) ja koko olemassaolosta ”vapautena”. Elämä on kerta kaikkiaan kaikonnut hänestä, sillä se hylkii häntä. Syvällä sisimmässä elämä aiheuttaa hänelle *pahoinvointia*. Sen takia hän on suojautunut kaikelta epävakaalta, jakamattomalta, kouriintuvalta, lihallselta, painavalta, kuumalta, väsyttävältä projisoimalla maailman ideaaliseen, visuaaliseen ja etäiseen internettiin, jossa ei ole kitkaa eikä kyyneleitä, ei kuolemaa eikä ominaishajua.

Koko länsimaisen maailmanlopun valheellisuus perustuu siihen, että projisoimme maailmaan sen surun, jota emme itse osaa käsitellä maailmanlopun koittaessa. Maailma ei ole häviämässä minnekään, olemme vain itse kadottaneet sen ja jatkamme sen hävittämistä. Se ei ole maailma, joka on loppumassa *pian*, vaan *lopunajat* ovat koittamassa meille amputoiduille ja vieraantuneille ihmisille, jotka kieltäydymme elinvoimaisesta yhteydestä ympäristöömme. Kriisi ei siis ole ekologinen, taloudellinen tai poliittinen, vaan *koko olemassaolon kriisi*. Omistamisen *pakosta* – jota iPhone ja Hummerit kuvaavat hyvin – on tullut hienostunut kaapu poissaolollemme. Toisaalta yhteen esineeseen, iPhoneen, tiivistyvät kaikki mah-

dolliset keinot, joiden kautta voimme lähestyä maailmaa ja muita ihmisiä: lamppu ja kamera, vatupassi ja muusikon äänitin, TV ja kompassi, turistiopas ja kommunikointiväline samassa paketissa. Toisaalta se on vain yksi uusi tekojäsen, joka estää avoimuuden ympäristöämme ja kokonaista olemassaoloa kohtaan pitäen meidät jatkuvan ja miellyttävä semi-olemassaolon tasolla. Ne ovat jopa julkaisseet sovelluksen, jonka tarkoitus on lievittää oireita, joita syntyy kun ”ympäri vuorokautinen yhteys digitodellisuuden eristää meidät todellisesta maailmasta ympärillämme”. Kekseliäästi se on saanut nimekseen *Sielun GPS*. Mitä Hummeriin tulee, se kuvaa mahdollisuutta liikkua ympäriinsä autistisessa kuplassa, jossa mikään ei pääse koskettamaan eristäytyneitä ihmisiä. Sillä voi saavuttaa ”luonnon” vaikeakulkuisimmatkin kolkat ja tulla takaisin koskemattomana. Se, että Google on julistanut ”taistelun kuolemaa” vastaan olevan uusin teollinen horisontti, osoittaa ainoastaan kuinka pihalla ihmiset ovat siitä *mitä elämä on*.

Tämän hulluuden huipentumana, ihmiskunta on julistanut itsensä ”geologiseksi voimaksi” ja nimennyt koko planetaarisen elämän aikakauden itsensä mukaan ”antroposeeniksi”. Vielä viimeisen keran ihminen asettaa itsensä päärooliin, vaikka se tarkoittaakin hänen ottavan vastuun kaiken tuhoamisesta maan ja taivaan välillä sekä kasvi- ja eläinlajien ennaltanäkemättömän sukupuuttoaalton. Merkittävää tässä on se, että ihminen suhtautuu katastrofiin samalla tuhoisalla tavalla, joka katastrofin aiheuttikin. Hän *laskee* nopeuksia, joilla jäätiköt katoavat. Hän *mittaa* ei-inhimillisten elämänmuotojen tuhoutumista. Ilmastonmuutoksesta keskusteltaessa ei puhuta aistittavista kokemuksista, kuten muuttolinnuista, jotka eivät enää palaa tuttuun vuodenaikaan, ötököistä, joiden viserystä emme enää kuule, tai kukista, jotka eivät enää kuki samaan aikaan. Ilmastonmuutoksesta puhutaan tieteellisesti, numeroihin ja keskiarvoihin perustuen. Ihminen kuvittelee sanovansa jotain merkityksellistä ilmoittaessaan lämpötilan nousevan tietyn verran ja sademäärän laskevan joitakin millejä tai senttejä. Hän puhuu jopa ”biodiversiteetistä”. Hän tarkkailee elämän katoamista maapallol-

misen” taakse. Päivä päivältä raskasmetallit, radioaktiiviset ytimet, ja muut näkymättömät mutta tappavat hiukkaset kasautuvat ruokaketjuissa. Niinpä jokainen pyrkimys järjestelmän blokkaamiseksi, jokainen liike, jokainen kapina ja jokainen kansannousu on nähtävä pyrkimyksenä *ajan pysäyttämiseksi*, katastrofin viivyttämiseksi ja uuden liikkeen aloittamiseksi vähemmän tappavaan suuntaan.

4. Tutkimuksesta

Kamppailuidemme heikkous ei selitä vallankumouksellisen näkökulman katoamista. Ennemmin uskottavan vallankumouksellisen näkökulman puute selittää kamppailumme heikkouden. Pakkomielteinen suhtautumisemme vallankumouksen poliittista ideaa kohtaan on saanut meidät unohtamaan vallankumouksen teknisen ulottuvuuden. *Vallankumouksellinen perspektiivi ei enää keskity yhteiskunnan institutionaaliseen järjestykseen, vaan maailman tekniseen rakenteeseen*. Niinpä se on polku, jota seuraamme nykyhetkessä, eikä tulevaisuudessa kelluva mielikuva. Jos haluamme muodostaa uskottavan näkökulman, meidän on yhdistettävä epämääräinen tietoisuus siitä, ettei tämä maailma tule kestämaan, haluun rakentaa parempi todellisuus. Sillä jos tämä maailma jatkaa olemassaoloaan, se johtuu hyvin pitkälti siitä, että jokaisen selviytyminen on riippuvainen yhteiskunnallisen koneen kitkattomasta toiminnasta. Meidän on hankittava käyttöömmekä teknistä tietotaitoa tämän maailman järjestyksestä – tietotaitoa, joka mahdollistaa sekä vallitsevien rakenteiden neutraloinnin että välttämättömän ajan turvaamisen materiaaliseen ja poliittiseen irtikytkentään katastrofia kohti kiitävästä maailmasta. Irtikytkentään, jota ei määritä äärimmäinen köyhyys tai hengissäsäilyminen. Suoraan sanottuna: niin pitkään kun emme pärjää ilman ydinvoimaloita, valtion lakkauttaminen tulee herättämään lähinnä hilpeyttä. Niin pitkään kun kansannousu merkitsee ajautumista terveydenhuollon, ravinnon ja energian katoon, ei tule syntymään suuria massaliikkeitä. Toi-

opiskelijat, kuskit, rautatietyöläiset, postinjakajat, työttömät ja lukiolaiset. Se ei johtunut siitä, etteikö niiden työntekijöillä olisi ollut siihen oikeutta. Kyse on ennemminkin siitä, että maailmassa, jossa tuotanto on hajautettua, virtaavaa ja suurelta osin automatisoitua, jossa jokainen laite on osa integroitua järjestelmää, ja jossa tämä laitteita tuottavien laitteiden maailma on kyberneettisesti kytkeytynyt yhtenäiseksi, jokainen yksittäinen virtaus on pääoman yhteiskunnan uusintamisen osa. Enää ei ole olemassa työvoiman ja yhteiskunnallisten suhteiden “uusintamisen piiriä”, joka eroasi “tuotannon piiristä”, joka ei itsessään ole mikään piiri vaan ennemmin maailman ja sen kaikkien suhteiden verkosto. Fyysinen hyökkäys näitä virtauksia vastaan missä hyvänsä pisteessä tarkoittaa poliittista hyökkäystä koko järjestelmää vastaan. Jos lakon subjekti on työväenluokka, niin blokkauksen subjekti on kuka hyvänsä. Todelakin kuka hyvänsä, joka vain nousee maailman nykyistä järjestystä vastaan.

Yleisesti sivilisaatiot luhistuvat juuri hetkellä, jolloin ne ovat saavuttaneet maksimaalisen sivistyksen tason. Jokainen tuotantoketju alkaa nykyään olla niin erikoistunut ja niin monen välikäden yhdistämä, että yhdenkin välikäden katoaminen riittää koko ketjun lamauttamiseen tai tuhoamiseen. Vuonna 2011 Hondan tehtailla Japanissa nähtiin suurimmat lomautukset sitten 1960-luvun, koska erään tietyn mikrosirun valmistaja katosi maanjäristyksessä eikä kukaan muu osannut valmistaa näitä siruja. Kun seuraamme jokaisen vähääkään suuremman liikkeen blokkauvimmaa, emme voi nähdä muuta kuin suhteemme aikaan kääntyvän ylösälaisin. Katsoimme tulevaisuuteen kuten Walter Benjaminin Historian enkeli katsoi menneisyyteen. “Missä me näemme tapahtumien sarjan, hän näkee ainoastaan yhden katastrofin, joka herkeämättä pinoaa kivimurskaa kivimurskan päälle ja levittää ne hänen jalkoihinsa.” Aikaa ei nähdä enää muuna kuin kehityksenä kohti loppua, joka tulee todennäköisesti olemaan hirvittävä. Jokainen tuleva vuosikymmen näyttää olevan askeleen lähempänä ympäristökatastrofia, jonka jokainen ymmärtää kätkeytyvän lattean “ympäristön lämpene-

ta *avaruudesta käsin*. Hänellä on paternalistista röyhkeyttä väittää, että hän ”suojelee ympäristöä”, joka ei koskaan pyytänyt tuollaista palvelusta. Kaikki tämä vaikuttaa viimeiseltä voimainponnistukselta pelissä, joka on jo hävitty.

Tämä objektiivinen katastrofi jättää varjoonsa toisen, paljon ilmeisemmän ja laajemman suurtuhon. Luonnonresurssien ehtyminen ei todennäköisesti ole edennyt yhtä pitkällä kuin subjektiivisten, elintärkeiden resurssien ehtyminen, joka vaivaa aikakauttamme. Ympäristön tuhoutumisen mittaavasta saatava ilmeisen suuri nautinto johtuu hyvin paljolti siitä, että se verhoaa alleen sisäisen tuhomme. Jokainen öljyvuoto, hakkuuaukio ja sukupuuttoon kuollut laji on kuva raunioituneesta hengestämme, heijastus poissaolotamme maailmasta ja kyvyttömyydestämme asuttaa sitä. Fukushima tuotti speaktaakkelin tästä ihmisen ja hänen ylivaltansa täydellisestä epäonnistumisesta, joka jättää jälkeensä ainoastaan raunioita – ja noita japanilaisia tasankoja, joilla kukaan ei voi elää vuosikymmeniin. Päätymätön hajoaminen, joka tekee maailmasta mahdotoman asuttaa: länsi on päätenyt lainaamaan olemassaolon muotonsa siltä, mitä pelkää kaikista eniten – radioaktiiviselta jätteeltä.

Kun vasemmiston jäänteiltä kysyy mitä vallankumous voisi pitää sisällään, hän saa nopeasti vastauksen: ”ihmisen asettamisen keskiöön.” Vasemmisto ei ymmärrä, kuinka kyllästynyt maailma on ihmiseen ja kuinka kyllästyneitä me olemme ihmisyyteen – tuohon lajiin, joka ajatteli olevansa luomakunnan jalokivi ja omistaja, ja siten oikeutettu hävittämään kaiken tieltään. ”Ihmisen asettaminen keskiöön” oli länsimainen projekti, ja tiedämme kyllä mihin se on johtanut. Nyt on aika hypätä junasta ja pettää lajimme. Ei ole olemassa mitään ihmisyyttä, joka olisi olemassa irrallaan kaikista maailmoistaan, kaikista tutuista ympäristöistään ja ympäri maailmaa sirottuneista elämänmuodoista. Ihmisyyttä ei ole olemassa. On ainoastaan maapallon asuttajia ja heidän vihollisiaan, länsimaalaisia ihonväristään riippumatta. Me vallankumoukselliset atavistisen humanismin kanssa voisimme hyvin kiinnittää huomiotamme Keski- ja Etelä-Amerikan alkuperäiskansojen kapinoihin, jotka

ovat jatkuneet jo kaksi vuosikymmentä. Heidän iskulauseensa voisi olla ”Asetetaan maailma keskiöön.” Se on sodanjulistus *Ihmistä vastaan*. Sodan julistaminen ihmistä vastaan voi olla paras keino palauttaa hänet maan pinnalle, jollei hän tapansa mukaan esittäisi kuuroa.

3. Maailmanloppu tuottaa pettymyksen

Joulukuun 21. päivänä vuonna 2012 yli 300 toimittajaa 18 maasta valloitti pienen Bugarachin kylän Ranskan *Aude-départementissa*. Yksikään tähän mennessä löydetyistä mayojen kalentereista ei ole ilmoittanut ajan loppua tuolle päivälle. Huhu, jonka mukaan tällä kylällä olisi jokin yhteys kuviteltuun maailmanlopun ennustukseen, oli selvästi käytännön pila. Siitä huolimatta televisioyhtiöt lähettivät parven toimittajia paikalle. Jokaista kutkutti nähdä, onko paikalla todella maailmanloppuun uskovia ihmisiä, koska emme itse edes osaa enää uskoa siihen ja kamppailemme sen kanssa, uskommeko edes rakkaimpiimme. Bugarachissa ei tuona päivänä ollut ketään, ei ketään lukuunottamatta speksaakkelin juhlijoi-ta. Toimittajat joutuivat puhumaan vain itsestään, hyödyttömästä odotuksesta, tylsyydestään ja siitä, ettei mitään oikeastaan tapahtunut. Omaan ansaansa ajautuneet toimittajat paljastivat maailmanlopun todellisen luonteen: journalisteja, odottelua ja tapahtumia, jotka kieltäytyvät tapahtumasta.

Ei pidä aliarvioida aikakauttamme läpäisevää maailmanlopun hinkua, viehtymystä Armageddoniin. Tähän eksistentiaaliseen pornografiaan kuuluvat dokumentit, joissa tietokoneanimoidut heinäsiirkkaparvet valtaavat Bordeauxin vuonna 2075 samalla kun Euroopan etelärannoille rynnii ”ilmastopakolaisten” joukkoja – samoja ihmisiä, joita Frontex nykyäänkin hävittää. Mikään ei ole maaailmanloppua vanhempaa. Apokalyptinen intohimo on antiikista lähtien aina löytänyt kannattajansa voimattomien keskuudesta. Aikakautemme uutuus on se, että pääoma on ottanut maailman-

tojen kartalla. Ainoa niitä yhdistävä piirre on se, että niiden lopputuotteet ovat kokeneet jonkinlaisen muutoksen verrattuna siihen mitä alunperin meni sisään. Juuri jalostamoilla työn ja tuotannon välinen suhde kääntyi ensimmäisen kerran pääläelleen. Jalostamoilla työntekijän, tai ennemmin koneenkäyttäjän, työnkuvaan ei edes kuulu koneiden ylläpito ja kunnostus, vaan ne on usein jätetty väliaikaisten työntekijöiden hoidettavaksi. Sen sijaan koneenkäyttäjän tehtävä on ainoastaan pitää silmällä täysin automatisoitua prosessia. On pidettävä silmällä, ettei varoitusvalo syty väärään aikaan, ettei putkista kuulu epänormaalia pulputusta, ettei koneet päästä savua ilmoille eikä tämä tai tuo osa näytä olevan väärin. Jalostamon työntekijä on eräänlainen koneiden valvoja, toimeton mutta alituisesta keskittymisestä hermostunut. Tämä tendenssi on nähtävissä kaikilla muillakin teollisen tuotannon aloilla lännessä. Perinteistä työläistä voitiin pitää loisteliaana Tuottajana, mutta *nyt työn ja tuotannon välinen suhde on kääntynyt nurinpäin*. Työtä on ainoastaan silloin kun tuotanto pysähtyy, kun tuotantoprosessissa ilmenee häiriö. Marxilaiset pitäytyköön päivätöissään: tavaroiden arvomuodostusprosessi, uuttamisesta pumppaukseen, yhtyy kierron prosessiin, joka puolestaan yhtyy tuotantoprosessiin. Tuotantoprosessi on siis riippuvainen markkinoiden lopullisista heilahteluista. Se, että tuotteen markkina-arvossa kristalloituisi sen tuottamiseen käytetyn elävän työn aika, oli yhtä lailla hedelmällinen kuin harhaanjohtava poliittinen lausuma. Jalostamoilla, kuten muissakin täysin automatisoiduissa tehtaissa, siitä on tullut kipeän ironian merkki. Annetaan Kiinalle vielä kymmenen vuotta aikaa, kymmenen vuotta lisää työväen painostusta, ja sama tilanne vallitsee sielläkin. Ei ole mitenkään vähäpätöinen yksityiskohta, että jalostamoiden työntekijät ovat pitkään kuuluneet parhaiten palkattujen teollisuustyöläisten joukkoon, ja että, ainakin Ranskassa, sosiaalisten suhteiden ja erityisesti ammattiyhdistyssuhteiden ”sulattamista” yritettiin ensimmäisen kerran juuri tällä sektorilla.

Eläkeuudistusten vastaisen liikkeen aikana Ranskan huoltoase-mia eivät vallanneet niiden muutamat työntekijät, vaan opettajat,

jen keskeisiä risteyspisteitä. Näiden virtojen pysäyttäminen avasi mahdollisuuden muutoksille noissa kaupungeissa. Valtaus oli välittömästi blokkauksia. Sen vuoksi ne suistivat kokonaiset metropolit pois arkipäiväisyyden ylivallan ikeestä. Täysin toisenlaisella tasolla voi huomata yhtäläisyyden siihen, että zapatistit pyrkivät juuri nyt muodostamaan yhteyden kaivoksia, moottoriteitä, voimalaitoksia, ja patohankkeita vastustavan 29 kamppailun välillä ja että he ovat viimeisen viidentoista vuoden ajan kehittäneet autonomiaa suhteessa valtiolliseen ja taloudelliseen valtaan.

3. Blokkauksista

Vuonna 2006 ranskalaisen “Ensimmäisen työllisyysopimuksen”, CPE:n, vastainen liike ilmoitti julisteessaan: “Virtaukset pitävät tämän maailman pystyssä. Blokatkaa kaikki!” Tämä toimintakutsu, jota itsessään minoritaarisen liikkeen pieni mutta “voittoisa” vähemmistö propagoi, on saavuttanut menestystä siitä lähtien. Vuonna 2009 “pwofitasyon” vastainen liike, joka halvaannutti koko Guadaloupen, käytti sitä voimalla. Sen jälkeen olemme nähneet, kuinka huoltoasemien, ostoskeskusten, rautatieasemien ja tuotantolaitosten blokkauksista on tullut vakiintunut taktiikka kamppailuissa, esimerkiksi Ranskan eläkeuudistusten vastaisen liikkeen käytössä. Selvästi tämä paljastaa jotain maailmamme tilasta.

Poliittisesti ei ole mitenkään merkityksetöntä, että tämä eläkejärjestelmän kurjistamista vastustanut liikehdintä kehittyi jalostamoien blokkauksien ympärille. 1970-luvun lopulla jalostamoista tuli niin kutsutun “prosessiteollisuuden” eli virtausteollisuuden etujoukkoa. Voidaan sanoa, että jalostusoperaatiot ovat toimineet mallina tehtaiden valtaosan uudelleenorganisoinnille. Oikeastaan enää ei pitäisi edes puhua tehtaista vaan *yksiköistä*, tuotantoyksiköistä. Tehtaan ja yksikön välinen ero on siinä, että tehdas toimii työläisten, teknisen tietotaidon, raaka-aineiden ja varallisuuden keskittymänä, kun taas yksikkö on ainoastaan solmukohta tuottavien vir-

loput haltuunsa ja laittanut sen palvelemaan itseään. Katastrofin horisontti on meidän hallitsijamme. Nykajan lunastamattomaksi määrätty lupaus on maailmanlopun ennustus, olkoon kyse sitten taloudellisesta, ympäristöllisestä, terroristisesta tai ydintuhon aiheuttamasta katastrofista. Ennustuksia tehdään ainoastaan kriisien ehkäisykeinojen käynnistämiseksi, hallinnan vahvistamiseksi. Yksikään poliittinen tai uskonnollinen organisaatio ei ole lakkauttanut itseään siksi, että faktat ovat olleet ristiriidassa sen ennusteiden kanssa. Profetioiden tarkoitus ei aluperinkään ollut oikeiden ennusteiden tekeminen tulevaisuudesta, vaan *nykyhetkeen vaikuttaminen*: odottamisen, passiivisuuden ja alistumisen olotilan luominen tässä ja nyt.

Ei ole tulossa mitään muuta katastrofia kuin se, joka on jo täällä. Lisäksi on selvää, että useimmat tuhot tarjoavat pakoreitin siitä katastrofista, joksi arkielämämme on muuttunut. Monet esimerkit San Franciscoa vuonna 1906 ravistelleesta maanjäristyksestä New Yorkiin vuonna 2012 Sandy-hirmumyrskyyn osoittavat suurтуhon tuovan ennemminkin helpotuksen eksistentiaaliseen katastrofiin. Yleisesti kuvitellaan, että kriisin iskiessä ihmisten väliset suhteet paljastavat perimmäisen petomaisen luontonsa. Jokaisen tuhoisan maanjäristyksen, talousromahduksen ja ”terroristi-iskun” aikaan ihmiset haluavat nähdä vahvistuksen vanhoille virsille luonnon-tilasta ja hallitsemattomasta väkivallasta. Kun sivilisaation ohuet pintakerrokset murenevat, ihmiset *haluaisivat* nähdä jo Pascalia vaivanneen ”ihmisyyden villin ytimen” paljastavan itsensä. Toivotaan merkkejä ihmisluonnosta ja sen kaikista pahoista, kateellisista, brutaleista, sokeista intohimoista, jotka ovat toimineet vallanpitäjien argumentteina aina Thukydideksen ajoista lähtien. Valitettavasti suurin osa historiamme tuntemista katastrofeista on osoittanut nämä oletukset vääriksi.

Sivilisaation romahdus ei yleisesti ottaen tapahdu kaoottisena kaikkien sotana kaikkia vastaan. Äärimmäisen katastrofien tapauksessa, tämän näkökannan ainoa tehtävä on oikeuttaa yksityisomistuksen suojaaminen ryöstelyltä sekä armeijan, poliisin ja kaiken

muun pettäessä *lainsuojattomien* kaartien legitimoiminen. Sitä voi käyttää myös auktoriteettien omien virheiden peittelyyn, kuten Italiassa Aquilan maanjäristyksen aikana. Päinvastoin, tämän maailman hajoaminen sellaisena kuin sen olemme tunteneet avaa mahdollisuuksia uusille elämänmuodoille myös ”hätätilojen” aikana. Näin kävi esimerkiksi Meksico Cityssä vuonna 1985, jossa kaupunkilaiset nostivat tuhoisen maanjäristyksen raunioiden keskeltä henkiin ihmisiä palvelevan supersankarin hahmon, legendaarisen painijan Super Barrion muodossa. Tässä euforiassa, joka syntyi urbaanin olemassaolon saamisesta omiin käsiin, he liittivät rakennusten romahtamisen poliittisen järjestelmän romahtamiseen ja alkoivat parhaansa mukaan vapauttaa kaupunkielämää hallinnasta sekä rakentaa asumuksiaan uudelleen. Halifaxin innostunut asukas puhui samaan tapaan, kun hän julisti vuoden 2003 hurrikaanin jälkeen: ”Kun ihmiset heräsivät seuraavana aamuna, kaikki oli muuttunut. Sähköä ei ollut, kaikki kaupat olivat kiinni, media lakkasi olemasta. Sen seurauksena ihmiset tulvivat kaduille ja halusivat nähdä sen omin silmin. Ei aivan katujuhlat, mutta kaikki oli ulkona yhtä aikaa – oli miellyttävä tunnelma nähdä kaikki ulkona, vaikkamme tunteneetkaan toisiamme.” Sama pätee niihin Katrinan jälkeisiin New Orleansin miniyhteisön, joita julkiset auktoriteetit halveksivat ja turvallisuusviranomaiset seurasivat paranoian vallassa. Yhteisöt järjestäytyivät päivittäin vaatetuttamaan ja ruokkimaan itsensä ja vastaamaan toistensa tarpeisiin, vaikka se edellytti joidenkin kauppojen ryöstöä.

Näin ollen on alettava miettiä uudelleen tämän katastrofaalisen kehitysuunnan katkaisevaa vallankumousta puhdistamalla se kaikista apokalyptisista elementeistä, joita ajatukseen on tähän asti sisällytetty. On nähtävä että marxilainen eskatologia eroaa *ainoastaan tässä suhteessa* Yhdysvaltain perustajaisien imperialistisesta eetoksesta, joka on edelleen kirjattu jokaiseen dollarin seteliin: ”*Annuit coeptis. Novus ordo seclorum.*” Sosialistit, liberaalit, saintsimonilaiset ja kylmän sodan aikaiset venäläiset ja jenkit jakoivat kaikki saman hermoromahduksen kaltaisen tarpeen perustaa globaalin rau-

kommuuniin. Silmänräpäyksessä elämä ei enää olekaan jaettu erillisiin osa-alueisiin. Nukkuminen, taistelemisen, syöminen, hoivaaminen, juhliminen, jutteleminen ja salaliittojen punominen kuuluvat samaan elinvoimaiseen liikkeeseen. Mitään ei ole *organisoitu*, vaan kaikki *organisoituu itsestään*. Eronteko on tärkeä: ensimmäinen edellyttää hallinnointia, jälkimmäinen huomioimista. Nämä näkökulmat ovat kaikin puolin yhteensovittamattomia.

Viitaten Aymara-kapinaan Boliviassa 2000-luvun alussa, uruguaylainen aktivisti Raúl Zibechi kirjoittaa: ”näissä liikkeissä järjestäytyminen ei ollut irrallaan arkielämästä. Kapinallisessa toiminnassa arkielämä itsessään valjastetaan hyökkäykseen.” Hän huomioi, että vuonna 2003 El Alton lähiöissä ”yhteisöllinen ilmapiiri syrjäytti vanhan ay-ajattelutavan.” Se selventää hieman, mistä on kyse taistelussa infrastruktuurin valtaa vastaan. Kun puhuu infrastruktuurista, tulee myöntäneeksi, että elämä on revitty irti edellytyksistään. Että elämälle on asetettu edellytykset. Että elämä on nykyään riippuvainen tekijöistä, jotka eivät ole sen hallinnassa. Infrastruktuurit järjestävät elämän ilman maailmaa – uhrattavissa olevan elämän, joka on täysin infrastruktuuria hallitsevien ihmisten armoilla. Urbaani nihilismi on ainoastaan röyhkeä tapa olla myöntämättä tätä itselleen. Toisaalta Raúlín sanoissa näemme myös mitä eri puolilla maailmaa tapahtuvissa kokeiluissa tavoitellaan ja mitkä ovat niiden heikkouksia. Ei paluuta maailmaan, vaan maailman uudelleenasettamista. Kapinoiden voimakkuus ja niiden kyky vahingoittaa vihollisen infrastruktuuria pitkäjänteisesti riippuvat juuri yhteisöllisen elämän itseorganisoitumisen asteesta.

Heti ensimmäisinä tekoinaan Occupy Wall Street meni ja sulki Brooklynin sillan. Vastaavasti Oaklandin kommuunin tuhannet ihmiset lamaannuttivat kaupungin sataman joulukuun 21. päivän yleislakon yhteydessä. Nämä ovat esimerkkejä intuitiivisesta yhteydestä itseorganisoitumisen ja blokkauksen välillä. Näillä valtauksilla kehittyneen omaehtoisen järjestäytymisen heikko taso ei kuitenkaan mahdollistanut pyrkimysten laajentumista. Sen sijaan Tahririn ja Taksimien aukiot ovat Kairon ja Istanbulin autovirto-

pistettäisiin paskaksi. Särkyneiden ikkunoiden teoria pitää pintansa vielä silloinkin, kun jokainen ikkuna on hajotettu. Kaikki teko-pyhät julistukset “ympäristön” pyhästä luonteesta sekä ristiretket sen pelastamiseksi voidaan ymmärtää ainoastaan tämän muutoksen valossa: *vallasta on tullut ympäristömme, se on täysin sulautunut ympäristöön*. Kun virallisissa vetoomuksissa vedotaan “ympäristön suojelun” puolesta, meitä kehoitetaan suojelemaan valtaa eikä niinkään pikkukaloja.

2. Organisoitumisen ja itseorganisoitumisen välisestä erosta

Arkielämä ei aina ole ollut *organisoitua*. Jotta arkielämä saatiin järjestykseen, oli ensin hankkiuduttava eroon elämästä, aloittaen kaupungista. Elämä ja kaupunki pilkottiin *tehtäviin*, jotka vastavat “sosiaalisia tarpeita”. Toimistoalue, teollisuusalue, asuinalue, rentoutumisalue, virkistysalue, ruokapaikka, treffipaikka, sekä auto tai linja-auto, joka sitoo kaiken tämän yhteen. Nämä kaikki ovat seurausta elämän uudelleenjärjestämisestä, joka tuhosi kaikki todelliset elämänmuodot. Yli vuosisadan ajan sitä oli toteuttamassa kokonainen organisaattoreiden kasti, järjestelijöiden harmaa armada. Elämä ja ihmisyyden pilkottiin joukoksi tarpeita, minkä jälkeen näistä elementeistä organisoitiin uusi kokonaisuus. Sillä ei ole niinkään väliä kutsutaanko näin muodostettua kokonaisuutta “markkinasuunnitteluksi” vai “sosialistiseksi suunnitteluksi”. Myöskään sillä ei ole väliä, että se johti uusien kaupunkien epäonnistumiseen ja trendialueiden onnistumiseen. Lopputulos on joka tapauksessa sama: autiomaata ja eksistentiaalinen anemia. Elämänmuodosta ei jää mitään jäljelle, jos se on jaettu osiin. Toisaalta se selittää käsinkosketeltavan riemun, joka virtasi Puerta del Solin, Tahririn ja Gezin aukioilla, sekä kiinnostuksen Notre-Dame-des-Landesin maavaltausta kohtaan Nantesin maaseudun helvetillisestä mutaisuudesta huolimatta. Riemu on juuri se, mikä kiinnittyy jokaiseen

han ja steriiliin yltäkylläisyyden aikakausi, jolloin kaikki konfliktit olisi ratkaistu, kaikki negatiivinen olisi kesytetty, eikä olisi enää mitään pelättävää. Ne jakoivat unelman vauraasta, teollisuuteen ja tieteisiin perustuvasta yhteiskunnasta, jossa kaikki olisi täysin automatisoitua ja kesytettyä. Unelman jonkinlaisesta maanpäällisestä paratiisista, joka olisi järjestetty psykiatrisen sairaalan tai parantolan mallin mukaan. Tällaisen unelman voi kehittää ainoastaan vakavasti sairas ihminen, joka on jo lakannut uskomasta parantumisensa. ”Taivas on paikka, jossa ei koskaan tapahdu mitään”, kuten eräässä laulussa sanottiin.

Marxismin perimmäinen ajatus ja skandaali on väite, että tämän tuhatvuotisen valtakunnan voi saavuttaa ainoastaan taloudellisen apokalypsin kautta, kun taas muut pitivät sitä tarpeettomana. Me emme odota mitään tuhatvuotista valtakuntaa tai maailmanloppua. Maailmaan ei ikinä tule rauhaa. Rauhan idean hylkääminen on ainoa todellinen rauha. Kohdatessaan länsimaiden katastrofin, vasemmisto yleensä ottaa vaikeiroijan, syyttelijän ja siten avuttoman aseman, joka tekee siitä luontaantyöntävän juuri niiden ihmisten silmissä, joita se väittää puolustavansa. Poikkeustilaa, jossa elämämme, ei tule kiistää tai syyttää, vaan se on käännettävä valtaa itseään vastaan. Siten vapautamme itsemme kaikista lailisuuden pohdinnoista – rankaisemattomuus, josta instituutioita syytämme, riipumme ainoastaan luomastamme suhteellisesta voimasta. Meillä on absoluuttisen selkeä havainnointikulma jokaiseen päätökseen ja aloitteeseen niin kauan kuin perustamme sen vallitsevan tilanteen huolelliseen tutkimiseen. Meillä on edessämme ainoastaan historiallinen taistelukenttä ja sillä liikkuvat voimat, ja toimintakenttämme on rajaton. Historiallinen elämä ojentaa meille kätensä. On lukemattomia syitä hylätä tilaisuus, mutta ne kaikki johtuvat samasta neuroosista. Kuten eräs YK:n viranomaisen selväjärkisesti sanoi nähtyään maailmanloppun kuvauksen tuoreessa zombie-elokuvassa: ”Se ei ole loppu, ei lähelläkään. Jos pystyt taistelemaan, taistele. Auta toisia. Sota on vasta alkanut.”

2: He haluavat saada meidät hallitsemaan. Me emme anna periksi paineen edessä

1. Nykyaikaisille kapinoille luonteenomaisista piirteistä.

Ihminen kuolee. Poliisi on tappanut hänet, suoraan tai välillisesti. Hän on kuka hyvänsä; työtön, diileri, lukiolainen, Lontoossa, Sidi Bouzidissa, Ateenassa tai Clichy-sous-Boisissa. Häntä kutsutaan nuoreksi, vaikka ei ole selvää onko hän 16- vai 30-vuotias. Häntä kutsutaan nuoreksi, koska hän on yhteiskunnallisesti merkityksetön. Koska juuri nuoret merkitsivät yhteiskunnallista mitättömyyttä aikoina, jolloin ihmisistä vielä tuli aikuisina “jotakin”.

Ihminen kuolee, kansa nousee. Toinen ei ole toisen syy, ainoastaan laukaisija. Alexandros Grigoropoulos, Mark Duggan, Mohamed Bouazizi, Massinissa Guesma – kuolleen ihmisen nimestä tulee noina päivinä ja viikkoina nimitys massojen yleiselle anonymiteetille, jaetulle osattomuudelle. Alkuvaiheessa kapinaan nousevat ne, jotka eivät ole mitään: ihmiset, jotka hengailevat kahviloissa, kaduilla, elämässä, yliopistolla, internetissä. Kapina kokoaa yhteen kaikki yhteiskunnan liikkuvat osat, niin proletaariset kuin yhteiskunnan murenemisen seurauksena köyhtyneet pikkuporvarilliset kerroksetkin. Kaikki se, mitä ennen pidettiin marginaalina, vanhanaikaisena tai toivottomana, palaa keskiöön. Sidi Bouzidissa, Kasserinissa ja Thalassa juuri “hullut”, “menetetetyt tapaukset”, “mihinkään kelpaamattomat” ja “friikit” levittivät ensimmäisten joukossa

Jokaisen, joka aikoo millään lailla hyökätä vallitsevaa maailmaa vastaan, on aloitettava siitä: todellinen valtarakenne on maailmamme materiaallinen, teknologinen, fyysinen rakenne. *Hallitukset eivät enää hallitse.* Belgiassa yli vuoden kestänyt “valtatyhjiö” on tästä hyvä esimerkki. Valtio jatkoi toimintaansa lähes häiriöttä ilman hallitusta, äänestettyjä edustajia, eduskuntaa, poliittista debattia tai vaalikysymyksiä. Saman näemme Italiassa, jossa teknokraattihallitukset ovat seuranneet toisiaan vuosi vuoden perään. Ketään ei tunnu haittaavan, että malli on lähes suoraan Futuristipuolueen vuoden 1918 manifestista, joka innosti alkuperäisiä fasisteja.

Valta on siten asioiden järjestyksessä sinänsä, sekä sitä puolustavissa poliisivoimissa. Ei ole helppo kuvitella valtaa, joka on kirjattu maailmamme infrastruktuuriin – niihin keinoihin, jotka rakentavat ja kontrolloivat infrastruktuuria sekä saavat sen toimimaan. Kuinka me haastamme järjestyksen, jota ei ole arkikuloitu kielellisesti vaan rakennettu pala palalta ilman sanoja? Järjestyksen, joka ilmenee kaikkein arkipäiväisimmissäkin esineissä. Järjestyksen, jonka poliittinen konstituutio on sen materiaallinen konstituutio. Järjestyksen, joka ilmenee ennemminkin optimaalisena suorituskykyinä kuin presidenttien juhlapuheina. Kun valta vielä manifestoi itseään asetusten, lakien ja säädösten muodossa, se oli haavoittuvainen kritiikin hyökkäyksille. Mutta miten esimerkiksi muuria voisi kritisoida? Sen voi korkeintaan bommata tai tuhota. Elämää työvälillä ja asemakaavoilla järjestävä hallinta, jonka julistukset saavat muotonsa esimerkiksi liikennemerkkien reunustamana ja valvontakameroiden tarkkailemana katuna, manaa esiin ainoastaan tuhoa, joka on yhtä lailla sanatonta kuin itse valta. Hyökkäyksestä jokapäiväistä arkea kohtaan on näin tullut pyhäinhäväistyksiä: näyttää kuin ne olisivat hyökkäyksiä koko järjestelmän perustaa vastaan. Umpimähkäinen tuho urbaaneissa mellakoissa kuvaa sekä ihmisten tietoisuutta asioiden vallitsevasta tilasta että heidän suhteellista voimattomuuttaan sen edessä. Mykkä ja kyseenalaistamaton järjestys, joka bussipysäkin olemassaolossa ruumiillistuu, ei kuitenkaan makaa maassa pirstaleina, vaikka tämä tai tuo pysäkki

taa, koska se on kaiken aikaa aivan jokaisen silmien edessä: korkeajännitejohdon, moottoritien, liikenneympyrän, supermarketin tai tietokoneohjelman muodossa. Se on piilossa kuin jätevesiverkosto, merenalainen kaapeli, junarataa seuraava optinen kuitu tai keskellä metsää seisova palvelinkeskus. Valta on valettu sisään tämän ihmisen rakentaman maailman rakenteeseen. Vallan salaisuus on se, että *ei ole olemassa mitään salaisuutta*.

Teknologinen ja tavaramuotoinen valta lävistää nykyään koko elämän. Se näyttäytyy meille neutraalina laitteiden tai tyhjien Google-sivujen muodossa. Ihmisiä hallitsee se, joka määrää tilan järjestyksestä, hallitsee sosiaalisia ympäristöjä ja ilmapiirejä, tai hallinnoi asioita ja ihmisten pääsyä niihin. Nykyaikainen valta on toisaalta vanhan vallan perillinen ainakin kahdessa mielessä. Siinä jatkuu ja kehittyy vanha *valvonnan tiede*, jonka tarkoitus on pitää huolta “kansalaisten hyvinvoinnista ja turvallisuudesta”, sekä armeijoiden *logistinen tiede*, joka ilmenee kykynä ylläpitää tietoliikenneverkkoja ja strategista liikkuvuutta. Koska olemme tottuneet pitämään politiikkaa kielellisenä ilmiönä, olemme jatkaneet iänikuista dialogiamme samalla kun keskeiset päätökset on tehty aivan *silmiemme edessä*. Nykyaikaista oikeutta ei kirjoiteta paperille, vaan maailmamme teräsrakenteisiin. Kansalaisten suuttumus johtaa ainoastaan pään lyömiseen betonista maailmaamme vasten. TAV-luotijunan vastaisen taistelun merkittävä ansio onkin se, että ihmiset ovat selvästi ymmärtäneet koko sen poliittisen latauksen, joka yksinkertaiseen infrastruktuurihankkeeseen sisältyy. Symmetrisesti voidaan sanoa, että tätä ei yksikään poliitikko tule ymmärtämään. Ainakaan Bersani, joka heitti NO TAV-militanteille: “Puhummehan loppujen lopuksi ainoastaan junaradasta, emme pommikoneista.” Mutta kuten jo siirtomaiden kapinantorjunnasta vastannut Marshal Lyautey arvioi, jokainen “rakenustyömää on pataljoonan arvoinen.” Jos kamppailut valtavia infrastruktuurihankkeita vastaan moninkertaistuvat ympäri maailmaa, aina Romaniasta Brasiliaan asti, se johtuu siitä, että Lyauteyn intuitio on nykyaikana yleistynyt.

uutisia kuolleesta ystävästään. He kiipesivät penkeille, pöydille ja monumenteille kaupungin kaikissa julkisissa tiloissa. Heidän palopuheensa sytyttivät jokaisen, joka vain halusi avata heille korvansa. Heti heidän perässään toimintaan heittäytyivät lukiolaiset, joilla ei ollut enää minkäänlaista toivoa jäljellä uransa suhteen.

Kansannousu kestää muutamia päiviä tai kuukausia ja joko kaa-taa hallinnon tai murentaa illuusion yhteiskunnallisesta rauhasta. Se on itsessään anonyymi: ei johtajaa, ei organisaatiota, ei vaatimuksia, ei ohjelmaa. Iskulauseet, jos sellaisia ylipäätään on, tuntuvat ainoastaan kieltävän nykyisen järjestyksen: “Häipykää!”, “Ihmiset haluavat järjestelmän romahtavan!”, “Paskanne ei kiinnosta meitä”, “Talvi on tulossa, Tayyip”. Televisiossa ja radioaaltoilla viranomaiset jatkavat vanhaa saarnaansa: “he ovat ryöstelijäjoukkioita (çapulcu), tuhon kylväjiä, tyhjistä ilmestyneitä terroristeja, jotka toimivat vieraiden valtojen eduksi.” Kapinaan nousseilla ei ole tarjota ketään nostettavaksi valtaistuimelle, korkeintaan kysymysmerkkejä. Työväenluokka, pikkuporvaristo, ryysyköyhälistö tai väki ei ole se, mikä kapinoi. Kapinalliset eivät muodosta mitään niin homogeenista, että sillä voisi olla edustajaa. Ei ole olemassa mitään uutta vallankumouksellista subjektia, jonka synty olisi jäänyt huomaamatta. Niinpä sanoessamme “kansan” olevan kaduilla, emme tarkoita kansalla etukäteen olemassa ollutta ihmisjoukkoa, vaan joukkoa, joka aiemmin *puuttui*. Kansa ei tee kansannousua, vaan kansannousu luo oman subjektinsa tuottamalla jaetua kokemusta ja ymmärrystä, sosiaalisia siteitä sekä elämän kieltä, joka oli aiemmin unohtuissa. Vanhanaikaiset vallankumoukset lupasivat uudenlaista elämää. Nykyaikaiset kapinat tarjoavat välineet siihen. Kairon futishuligaanit eivät olleet mitenkään vallankumouksellisia ennen “vallankumousta”, he osasivat ainoastaan organisoida joukkioita taistelemaan poliisia vastaan. Juuri siksi että heillä oli tämä keskeinen rooli “vallankumouksen” toimepanossa, he kohtasivat kysymykset, jotka on yleensä osoitettu “vallankumouksellisille”. Juuri siinä syntyy *tapahtuma*; ei maailmoissa, joiden tarkoitus on käyttää kapinaa hyväkseen tekemällä siitä ulko-

puolisten riemun objekti, vaan kohtaamisissa, jotka todellisuudessa tuottavat kapinaa. Tämä on paljon ratkaisevampaa kuin ”liike” tai ”vallankumous”, joskaan ei läheskään niin spektaakkelimaista. Kukaan ei voi etukäteen sanoa, mitä kohtaamiset pistävät liikkeelle.

Näin kapinat jatkuvat molekulaarisella tasolla, näkymättömissä, naapurustojen, kollektiivien, yksilöiden, squattien, ja sosiaalikeskusten elämässä, niin Brasiliassa, Espanjassa, Chilessä kuin Kreikkassakin. Ei siksi, että ne panisivat toimeen poliittista ohjelmaa, vaan koska ne käynnistävät vallankumoukselliseksi-tulemisia. Kapinan aikaan jaetut kohtaamiset ovat niin intensiivisiä, että niihin osallistuneiden ihmisten on pysyttävä kokemukselleen uskollisina ja kehitettävä sitä, *mikä heidän elämästään puuttui aiemmin*. Jos Espanjan aukiovaltausten liike ei olisi jatkanut yhteisöllistä ja itseorganisoitunutta elämäänsä Barcelonan ja muiden metropolien lähiöissä kadottuaan mediatutkan näköpiiristä, Can Vies -squat in häätö kesäkuussa 2014 ei olisi johtanut kolmepäiväiseen mellakkaan Santsin lähiössä ja koko kaupungin osallistumiseen squatin jälleenrakentamiseen. Olisi ollut vain kourallinen talonvaltaajia protestoimassa jälleen yhtä häätöä apatian ilmapiirissä. Kyseessä ei ollut alkiovaiheessa olevan ”uuden yhteiskunnan” saati vallitsevan järjestyksen kaatavan ja uuden luovan organisaation rakentaminen. Siinä rakennettiin kollektiivista voimaa, joka viekkaudessaan päihittää vallan pelisiirrot ja anastaa voiman takaisin niille, joilta valta on riistetty.

Usein vallankumoukset yllättävät juuri ”vallankumoukselliset”. Nykyaikaisissa kapinoissa on lisäksi jotain, mikä hermostuttaa vallankumouksellisia vielä enemmän: kapinat eivät enää perustu poliittisiin ideologioihin vaan eettisiin totuuksiin. Tässä meillä on kaksi sanaa, jotka modernissa käsityksessä vaikuttavat sotivan toisiaan vastaan. Eikö totuuden määrittäminen olekaan tieteen tehtävä? Tieteen, jolla ei ole mitään tekemistä moraalisten normien tai muiden muuttuvien arvojen kanssa. Modernissa ajatustavassa on vain ”maailma” yhdellä puolella ja ihminen toisella, sekä kieli, joka

Vallan todellinen luonne ei kuitenkaan ole mikään salaisuus. Kyse on ennemminkin siitä, ettemme itse suostu näkemään sitä pelätessämme miellyttävien varmuuksiemme murenevan. Katsokaamme esimerkiksi Euroopan unionin seteleitä. Marxilaiset ja uusklassiset taloustieteilijät eivät ole koskaan ymmärtäneet, että raha ei ole pohjimmiltaan talouden vaan politiikan välikappale. Rahaa ei ole ikinä ollut olemassa ilman poliittista järjestelmää, joka kykenee takaamaan sen vakauden. Siitä syystä eri maiden seteleissä esiintyykin keisareiden, valtionpäämiesten ja perustajaisien muotokuvia, sekä kansakunnan persoonallisia vertauskuvia. Mutta mitä näemmekään euron seteleissä? Emme ihmisten kuvia tai persoonallisen suvereniteetin tunnuksia, vaan siltoja, akvedukteja ja holvikaaria – persoonattoman arkkitehtuurin elottomia tuotoksia. Jokaisella eurooppalaisella on taskussaan havainnekuva vallan nykyaikaisesta luonteesta. Sanokaamme näin: *nykyään valta sijaitsee maailmamme infrastruktuurissa*. Nykyaikainen valta ei ole luonteeltaan edustuksellista tai henkilöityvää, vaan arkkitehtonista ja persoonatonta. Perinteinen valta oli edustuksellista: paavi edusti kristusta maan päällä, kuningas Jumalaa, presidentti kansaa, ja Puolueen pääsihteeri proletariaattia. Aika on kuitenkin kulkenut henkilökeskeisen politiikan ohi, ja sen vuoksi puoluepamput ja muut politiikan kaunokielet ennemmin huvittavat kuin hallitsevat ihmisiä. Eduskunnatkin koostuvat lähinnä eri kyvyillä varustetuista pelleistä, mikä osaltaan selittää Italian Beppe Grillon tai Ranskan Dieudonnén kaltaisten koomikkojen ”käsittämättömän” suosion. Heidän ammattinsa on nimenomaan ihmisten *viihdyttäminen*. Poliitikkojen syyttäminen siitä, että ”he eivät edusta kansaa,” ainoastaan ylläpitää kuollutta nostalgiaa. Poliitikkojen tehtävä ei suinkaan ole edustaa ihmisiä, vaan kiinnittää huomiomme sinne, missä valta ei todellisuudessa sijaitse. Juuri tämä intuitio kääntyy sulaksi hulluudeksi kaiken maailman salaliittoteorioissa. Valta todellakin on jossain aivan muualla kuin instituutioissa, mutta se ei suinkaan ole piilossa. Tai jos se on piilossa, niin korkeintaan samaan tapaan näkymättömissä kuin Poen ”varastettu kirje”. Kukaan ei näe val-

3. Valta on logistista – blokataan kaikki!

1. Valta on valettu infrastruktuuriin

Kasbahin valtaus Tunisiassa ja Syntagma-aukion valtaus Ateenassa. Opiskelijaliikkeen piirittämä Westminster Lontoossa vuonna 2011. Madridin piirretty parlamentti 25.9.2012 ja Barcelonan vastaava piiritys 15.6.2011. Mellakat Rooman parlamentin ympärillä 14.12.2010 ja Assembleia da Republican valtausyritys Lissabonissa 15.9.2011. Bosnian presidentin palatsin tuhopolttot helmikuussa 2014.

Institutionaalisen vallan monumentit tuntuvat magneetin tavoin vetävän vallankumouksellisia puoleensa. Mutta päästessään sisään parlamentteihin, presidentinlinnoihin tai muihin vallan päämajoihin, kuten Ukrainassa, Libyassa tai Wisconsinissa tapahtui, kapinalliset löytävät ainoastaan tyhjiä käytäviä, huonolla maulla sisustettuja autioita huoneita, joista kaikki valta on kaikonnut. Näiden paikkojen massiivisen vartionnin tarkoitus ei ole estää ”kansaa” ottamasta valtaa ”omiin käsiinsä”, vaan estää ihmisiä tajuamasta, että *valta ei enää sijaitse instituutioissa*. Jäljellä on ainoastaan autioituvia temppeleita ja hylättyjä linnoituksia. Lavasteita. Ansoja vallankumouksellisille. Alitajuinen tarve rynnätä lavalle katsomaan lavasteiden sisään johtaa vääjäämättä pettymykseen. Sumeimmankin salaliittoteoreetikon on myönnettävä, ettei sisältä löydy mitään ihmeellistä: valta ei yksinkertaisesti vastaa sitä teatraalista todellisuutta, johon moderni yhteiskunta on meidät kasvattanut.

täyttää näiden välisen kuilun. Meille on kerrottu totuuden olevan järkähtämätön silta kuilun toiselle puolelle – väite, joka *kuva* maailmaa pätevästi. Olemme tässä kuitenkin unohtaneet sen varhaisen kasvukauden, jonka aikana muodostamme kielen lisäksi myös suhteemme maailmaan. Kieli ei niinkään kuva maailmaa, vaan auttaa meitä *luomaan* sen. Eettiset totuudet eivät siis ole totuuksia maailmasta, vaan totuuksia, joiden pohjalta asutamme maailmaa. Ne ovat totuuksia, vakuuksia, jotka tunnetaan vaikeiksi niitä ole todistettu. Kädet nyrkkiin puristettuna luotu hiljainen katse työpaikan pikkupomon silmiin on eräs sellainen totuus, ja aivan yhtä merkityksellinen kuin lausuma ”kapinointi on aina oikeutettua.” Totuudet *sitovat* meidät itseemme, meitä ympäröivään maailmaan ja toisiin ihmisiin. Ne avaavat meille tien välittömästi jaettuun elämään, erottamattomaan olemassaoloon, riippumatta kuvitelluista muureista Itsemme ympärillä. Jos ihmiset ovat valmiita vaarantamaan koko elämänsä estääkseen aukion muuttamisen parkkipaikaksi kuten Espanjan Gamonalissa, tai puiston muuttamisen ostoskeskukseksi kuten Turkin Gezissa, tai metsän muuttamisen lentokentäksi kuten Ranskan Notre-Dame-des-Landesissa, se johtuu varmasti siitä, että asiat, joita rakastamme ja joihin olemme kiintyneet – olennot, paikat, ideat – ovat myös osa meitä. Me emme palaudu ihon rajaamaan Minään, joka on kahlittu erilaisten *ominaisuuksien* joukolla varustettuun ruumiiseen. Kun maailmaamme uhataan, hyökkäys kohdistuu meihin itseemme.

Paradoksaalisesti ”Ei!”:n sanominen asettaa meidät suoraan suhteeseen maailmamme kanssa, jopa silloin kun eettinen totuus lausutaan kieltäytymisenä. Yhtä paradoksaalisesti yksilö on niin ei-yksilöllinen, että ajoittain yhden yksilön itsemurha romahduttaa koko yhteiskunnallisten valheiden korttitalon. Mouhamed Bouazizin polttoitsemurha Sidi Bouzidissa on tästä riittävä todiste. Itsemurhan räjähtävä voima perustuu sen sisältämään affirmatiiviseen lataukseen. Itsemurha huutaa ilmoille ”meille osoitettu elämä ei ole elämisen arvoista”, ”emme ole syntyneet tullaksemme poliisin nöyryyttämiksi”, ”voitte tehdä meistä täysin osattomia, mut-

ta ette voi viedä sitä osaa suvereniteetista, joka jokaiseen elävään olentoon kuuluu” tai “katsokaa meitä pieniä ihmisiä, nöyryytettyinä ja hädin tuskin hengissä, ja näe kuinka nousemme niiden säälettävien keinojen yläpuolelle, joilla pidätte yllä sairasta valtaanne.” Juuri se on erityistä itsemurhalle. Jos Wael Ghonimin salaisen vangitsemisen jälkeinen haastattelu pystyi kääntämään tapahtumien kulun, se johtui siitä, että totuus murtautui ulos hänen kyynelissänsä ja syttyi palamaan ihmisten sydämissä. Samaan tapaan Occupy Wall Streetin ensimmäisinä viikkoina – aikana ennen kuin “liikkeiden” pikkubyrokratit saivat vakiinnutettua “työryhmänsä” valmistelemaan päätökset yleiskokousten leimattaviksi – malli 1500 ihmisen edessä pidetyille joukkopuheille syntyi yhdestä tyyppistä, joka yksinkertaisesti astui esiin ja sanoi: “Jou, miten menee? Minun nimeni on Mike. Olen tavallinen gangsteri Harlemin kulmilla. Vihaan elämääni. Vitut pomosta! Vitut tyttöystävästä! Ja vitut poliisista! Haluan vain sanoa olevani hyvin onnellinen, että olen täällä yhdessä teidän kaikkien kanssa.” Koska poliisi oli kieltänyt äänentoiston, “ihmismegafonit” toistivat hänen sanansa kuorossa seitsemän kertaa, jotta jokainen kuulisi hänen puheensa. Occupy Wall Streetin todellinen sisältö ei ollut vaatimus paremmasta palkasta, kunnollisesta asumisesta tai sosiaaliturvasta – mikä merkitys liikkeelle jälkikäteen annettiin – vaan *inho meille määrättyä elämää kohtaan*. Inho sellaista elämää kohtaan, jossa jokainen on *yksinäinen* ja kohtaa yksin välttämättömyyden tienata elantonsa, asuttaa itsensä, ruokkia itsensä, hyödyntää potentiaaliaan ja pitää huolta terveydestään *yksin*. Inho metropolitaanisen yksilön säälettävää elämänmuotoa kohtaan, jota määrittää pikkutarkka epäluulo, fiksu skeptisyys, tyhjä ja hetkellinen rakkaus, jokapäiväisten kohtaamisten äärimmäinen seksualisointi ja sitä seuraava paluu turvalliseen mutta masentavaan yksityisyyteen, sekä jatkuvat häiriötekijät, joita seuraa välinpitämättömyys itsestään sekä pelko itseään ja muita kohtaan. Jaettu elämä, johon pyrittiin Zucotti-puistossa, teltoissa, kylmässä, sateessa, poliisin piirittämänä yhdellä Manhattanin ankeimmista aukioista, ei todellakaan ollut *vita novan* esiinmarssi. Se

tämme itsemme. Ei ole tarkoitus luoda tyhjiötä, josta voisimme viimein saada otteen kaikesta mikä pakenee. On ennemminkin opittava asuttamaan jo valmiina oleva. Se tarkoittaa – ja tämä ei ole lainkaan selvää demokratian likinäköisille lapsille! – maailman näkemistä voimien, ei asioiden täyttämänä. Ei subjektien, vaan vallan. Ei kehojen, vaan suhteiden.

Moninaisuudellaan elämänmuodot tulevat saattamaan destituu-tion päätökseen. Siinä vähentäminen on affirmoimista ja affirmaatio on osa hyökkäystä.

jaisät. ”Hallintojärjestelmää suunniteltaessa ihmiseen pitää suhtautua kuin heittiöön”, sanoi Hamilton. Poikkeuksetta lähdetään ajatuksesta, että poliittinen järjestys sulkee sisäänsä enemmän tai vähemmän petomaisen ihmisluonnon ja määrittää kuinka Minä kohdata toiset minät sekä erillisistä, atomisoiduista ruumiista koostuvan maailman. Kuten Marshall Sahlins on osoittanut, tämä idea ihmisluonnosta, jota ”kulttuurin” on säädeltävä, on *länsimainen harhakuva*. Se kuvaa ainoastaan omaa kurjuuttamme, ei suinkaan koko ihmiskunnan. ”Suurelle osalla ihmiskuntaa oma etu sellaseina kuin me sen tunnemme on täysin luonnon moraalisisessa mielessä: sitä pidetään hulluutena, noituutena tai vastaavana ja voi johtaa eristämiseen, teloitukseen tai vähintään terapiaan. Sitä pidetään enemmänkin ihmisyyden puutteena kuin esisosiaalisen ihmisluonnon piirteenä.”

Destituutioon ei kuitenkaan riitä tämän antropologian ja sen taustalla olevan ”realismin” kritiikki. On löydettävä keino tarttua siihen *ulkopuolelta*, affirmoitava uusi havaitsemisen taso. Lähestymmehan me asiaa *toiselta tasolta*. Suhteellisesta ulkopuolelta, jonka koemme ja jota yritämme luoda, olemme päätyneet seuraavaan vakaumukseen: kysymys hallinnasta nousee ainoastaan tyhjyydestä – ja usein juuri tyhjyydestä, joka sen oli tarkoitus *luoda*. Vallan on oltava riittävän irrottautunut maailmasta, sen on luotava riittävä tyhjyys yksilön ympärille, tai hänen sisäänsä, riittävän suuri aavikoitunut alue olentojen välille, jotta nousee kysymys näiden erotettujen osasten järjestämisestä, erilaisten osasten saattamisesta yhteen erillisinä. Valta luo tyhjyyttä. Tyhjyys vetää puoleensa valtaa.

Hallinnan paradigman hylkääminen tarkoittaa aloittamista vastakkaisesta hypoteesista. Ei ole tyhjää tilaa, kaikki on asutettua. Jokainen meistä on affektien, perintölinjojen, historioiden ja merkitysten, itsemme ylittävien materiaalistien virtojen solmukohta. Maailma ei ympäröi meitä vaan kulkee lävitsemme. Asuttamamme ympäristö asuttaa meitä. Meitä ympäröivä luo medät. Me emme kuulu itsellemme, vaan olemme aina jo valmiiksi siinä, mihin lii-

oli ennemminkin piste, jossa metropolitaanisen olemassaolon suullisuus tuli räikeän ilmiselväksi. Viimeinkin oli mahdollista kohdata *yhdessä* jakamamme olosuhteet, meidän pelkistämisen oman itsemme yrittäjiksi. Juuri tuo eksistentiaalinen oivallus toimi Occupy Wall Streetin sykkivänä sydämenä niin pitkään kuin liike oli tuore ja elinvoimainen.

Nykyaikaisissa kapinoissa on keskeistä kaivatun elämänmuodon tunteminen, ei niinkään väittelyt sen päälle rakentuvien instituutioiden luonteesta. Halutun elämänmuodon tunnistaminen johtaa välittömästi myös länsimaiden eettisen tyyperyyden tunnistamiseen. Se myös osoittaa, ettei tämän tai tuon islamistipuolueen voitto tämän tai tuon vallankumouksen jälkeen johdu suinkaan väestön henkisestä vajavaisuudesta. Päinvastoin, on enemmän myönnettävä, että islamistien poliittinen vahvuus perustuu juuri siihen, että heidän poliittinen ideologia esittää itsensä ennen kaikkea eettisten ohjeiden järjestelmänä. Toisin sanoen, jos he ovat menestyneet muita poliitikkoja paremmin, se johtuu siitä, etteivät he ole asemoineet itseään politiikan piiriin. Niinpä ranskalaiset voisivat lopettaa itkunsa, joka seuraa aina kun nuori päättää liittyä ennemmin ”jihadistien” riveihin kuin palvelutalouden työläisten itsetuhoiseen armeijaan. Meidän on viimein hyväksyttävä kasvot, jotka näemme ei-niin-imarteleavassa peilissä.

Mariborin rauhallisessa kaupungissa Sloveniassa vuonna 2012 puhkesi kapina, joka lietsoi hyvän osan koko maasta liikkeeseen sitä seuranneina päivinä. Sellainen oli hyvin odottamatonta pitkälti Sveitsin kaltaisessa maassa. Vielä yllättävämpää oli se, että kapinan lähtölaukaus oli paljastus, jonka mukaan ylinopeustutkien salamat vilkkuivat kaupungissa tiuhaan lähinnä siksi, että rikemaksut päätyivät kameroita hallinnoivan yksityisen yrityksen taskuihin. Voiko mikään olla ”epäpoliittisempi” syy kapinalle kuin ylinopeussakot? Mutta onko mitään eettisempää kuin kieltäytyä tulemastakin nyljetyksi lampaan lailla? Aivan kuin 2000-luvun Michael Kohlhaas. Vallitsevan korruption keskeisyys lähes kaikkien viimeaikaisten kapinoiden taustalla osoittaa, että kapinat ovat enemmän

eettisiä kuin poliittisia. Tai että kapinat ovat poliittisia juuri siinä määrin, että ne halveksivat kaikkea politikointia, mukaan lukien radikaalia politiikkaa. Niin kauan kuin vasemmistolaisuus tarkoittaa eettisten totuuksien kieltämistä ja tämän tyhjiön täyttämistä veltolla moralismilla, fasistit tulevat näyttämään ainoalta affirmatiiviselta poliittiselta voimalta, joka ei pyytele anteeksi toimimistaan haluamallaan tavalla. He tulevat kulkemaan voitosta voittoon ja kääntämään kapinamielialan energian kapinaa itseään vastaan.

Tämä voi olla myös syy kaikkien ”anti-austerity-liikkeiden” muuten niin käsittämättömään epäonnistumiseen. Olisihan niiden pitänyt nykyisissä olosuhteissa levitä kulovalkean tavoin, mutta sen sijaan niitä yritetään vaivoin käynnistellä Euroopassa jo kymmenettä kertaa. Ongelma on se, ettei kurjistuspolitiikkaa käsitellä sillä tasolla, jolla todellinen konflikti sijaitsee: perustavanlaatuinen ristiriita käsityksissä mitä elämä, *hyvä elämä*, merkitsee. Karkeasti sanottuna protestanttisissa maissa kurjistaminen nähdään hyveenä, kun taas suuressa osassa Etelä-Eurooppaa se nähdään idioottimaisuutena. Tällä hetkellä ei ole kyse ainoastaan prosessista, jossa toiset yrittävät pakottaa talouskuria toisille, jotka eivät halua suostua siihen. Kyse on siitä, että osa pitää kuria absoluuttisesti hyvänä asiana, kun taas toiset pitävät sitä absoluuttisena kurjuutena, vaikeivat uskaltaisikaan sanoa sitä ääneen. Jos rajoittaa itsensä taistelemaan ainoastaan talouskuria vastaan, ei ainoastaan ymmärrä kokonaisuutta väärin vaan myös varmistaa oman häviönsä, sillä implisiittisesti hyväksyy elämän idean, johon ei todellisuudessa usko. Meidän ei tarvitse tähyillä sen kauemmaksi löytääksemme selityksen ”kansan” haluttomuudelle heittäytyä jo valmiiksi hävittyyn taisteluun. Sen sijaan on ymmärrettävä mistä on todellisuudessa kyse: tiettyä protestanttista onnellisuuden ideaa – ahkeruutta, säästäväisyyttä, raittiutta, rehellisyyttä, työteliäisyyttä, vaatimattomuutta ja varautuneisuutta – yritetään puskea kaikkialle Eurooppaan. Kurjipolitiikan vastavoimaksi tarvitaan *erilaista käsitystä elämästä*, johon kuuluu muun muassa jakaminen kilvoittelun sijaan, rupattelu hiljaisuuden sijaan, taistelu kärsimyksen sijaan,

Mikä tahansa onkaan katutaisteluiden lopputulos, kapinoita edeltävät aina reiät siinä uskomusten tiiviissä kudoksessa, joka mahdollistaa hallinnon toteuttamisen. Juuri siitä syystä ne, jotka ensimmäisten joukossa kiirehtivät hautaamaan kapinat, eivät tuhlaa aikaansa jo tuhoutuneen legitimitietin murtuneen perustan paikkailuun. Sen sijaan ne ottavat itse liikkeen haltuun uusilla legitimitietin vaateilla. Toisin sanoen uudella järkevyyden vaatimuksella asettumisesta sen strategisen tason yläpuolelle, jolla erilaiset voimat ottavat mittaa toisistaan. ”Kansan”, ”sorrettujen” tai ”99 prosentin” legitimitietti on Troijan hevonen, jolla vakiintunut valta salakuljetetaan kapinallisen destituution sisään. Tämä on varmin keino estää kapinaa puhkeamasta kukkaansa, keino, joka ei edes edellytä kapinan murskaamista kaduilla. Tehdäksemme destituutiosta peruuttamattoman, meidän on siis aloitettava hylkäämällä *oma legitimitiettimme*. Meidän on luovuttava ajatuksesta, että vallankumous tehdään jonkin nimissä, että olisi olemassa oikeudenmukainen ja viaton kokonaisuus, jota vallankumoukselliset voimat edustaisivat. Valtaa ei palauteta maan pinnalle, jotta vallankumoukselliset voisivat korottaa itsensä taivaisiin. Aikakaudellemme ominaisen vallan muotojen purkaminen edellyttää ensinnäkin luopumista ajatuksesta, että ihmisten olisi oltava hallittuja joko demokraattisesti itsensä toimesta tai hierarkkisesti muiden alaisuudessa. Se on alennettava ”itsestään selvän” totuuden asemasta hypoteesiksi.

Oletuksen juuret ulottuvat vähintään politiikan syntyäikoihin Kreikassa, ja sen voimasta kertoo paljon, että zapatistitkin ovat koonneet autonomiset kommuuninsa ”hyvän hallinnon neuvostojen” alle. Taustalla on tietty antropologia, joka nähdään henkilökohtaisten halujensa täyttää tyydytystä etsivässä individualistianarkistissa, sekä niin ikään pessimistisemmissä näkemyksissä, joissa ihminen nähdään murhanhimoisena petona, joka hyökkää heti naapurinsa kimppuun, jos pakkovalta ei häntä pidättelisi. Machiavelli, joka piti ihmisiä ”kiittämättöminä, epäluotettavina, valehtelevina, petteinä, vaaraa pelkäävinä ja ahneina”, on tässä suhteessa samoilla linjoilla kuin Yhdysvaltain demokratian perusta-

linen, erityinen, osittainen entiteetti korotetaan toisaalle, josta käsin se voi väittää käsittävänsä kaiken. Konstituoidusta vallasta tulee järjestys ilman ulkopuolta, kyseenalaistamaton olomuoto ilman vastinparia, joka tarjoaa vaihtoehtoiksi ainoastaan alistumisen tai tuhoutumisen. Näin tasavallasta tulee iänkaikkisen ihmisluonnon tunnus ja kalifaatista yhteisöllisyyden ainoa lokus. Konstituoitu valta nimeää tuon hirviömäisen loitsun, joka tekee valtiosta erehtymättömän kokonaisuuden; kokonaisuuden ilman vihollisia, sillä sen vastustaminen on laitonta – kokonaisuuden, joka voi toimia miten haluaa. Eihän valtiolla ole kunniaa.

Vallan purkamiseen ei siis riitä sen murskaaminen kaduilla, sen koneiston hajottaminen tai sen symboleiden sytyttäminen tuleen. Destituutio tarkoittaa vallan repimistä juuriltaan. Juuri niin kapinat tekevätkin. Kapinoissa konstituoitu valta näyttäytyy paljaana tuhansine manöövereineen, kömpelönä tai tehokkaana, julmana tai hienostuneena. Sanotaan että ”keisarilla ei ole vaatteita”, sillä konstituoidun vallan verhoava huntu on riekaleina ja kaikki näkevät sen läpi. Destituutio tarkoittaa vallan legitimitetin viemistä, sen pakottamista tunnustamaan mielivaltaisuutensa, sen historiallisen erityisyyden osoittamista. Destituutio tarkoittaa sen näyttämistä, että vallan rakenteet pysyvät kasassa ainoastaan tietyssä hetkessä strategioidensa, keinojensa, ja temppujensa avulla. Se tarkoittaa vallan näyttämistä asioiden väliaikaisena järjestyksenä, joka monien muiden tavoin joutuu taistelemaan olemassaolostaan. Se tarkoittaa hallituksen pakottamista laskeutumaan samalle tasolle kapinallisten kanssa, joita se ei voi enää käsitellä ”psykopaatteina”, ”rikollisina” tai ”terroristeina” vaan puhtaasti vihollisina. Poliisin pakottamista asemaan, jossa se on ainoastaan yksi aseistautunut jengi muiden joukossa ja oikeuslaitos sitä johtava rikollisjärjestö. Kapinan aikaan vakiintunut valta on vain yksi voima muiden joukossa eikä enää se metavoima, joka jakaa ryhmiin, komentaa ja tuomitsee kaikkia potentiaalisuuksia. Jokaikisellä paskiaisella on osoite. Destituutio tarkoittaa vallan palauttamista maan pinnalle.

voittojen juhliminen häpeilyn sijaan sekä osallistuminen vetäyty-misen sijaan. Tässä yhteydessä pitäisi sanoa vielä jotain Amerikan mantereiden alkuperäiskansojen liikehännän arvaamattomasta voimasta, joka sisältyy heidän *buen vivir* -käsitteeseen *poliittisena* ajatuksena. Toisaalta se tuo näkyviin piirteitä, joiden puolesta tai joita vastaan on taisteltava. Toisaalta se myös avaa mahdollisuuden tutkia tuhansia muita ”hyvän elämän” muotoja, jotka eivät erilaisuudestaan huolimatta ole – ainakaan välttämättä – toisilleen vihamielisiä.

2. Demokraattista kapinaa ei ole olemassa

Länsimainen retoriikka on täysin yllätyksetöntä. Jokaikinen kerta, kun kansannousu pudottaa vielä eilen juhlitun paikallisen hallitsijan jalustaltaan, selitys on, että ihmiset ”kaipaavat demokrati-aa”. Tähän sisältyvä petos on yhtä vanha kuin itse Ateena. Ja se toimii niin hyvin, että jopa Occupy Wall Streetin yleiskokous koki marraskuussa 2011 aiheelliseksi lahjoittaa 29 000 dollaria muutama kymmenen kansainvälisen tarkkailijan lähettämiseksi Egyptin vaaleja valvomaan. Tahririn aukion toverit, joita tällä eleellä oletettavasti haluttiin tukea, vastasivat seuraavasti: ”Täällä Egyptissä me emme taistele kaduilla vallankumouksen puolesta, jotta saisimme eduskunnan. Meidän kamppailumme, jonka toivomme jakavamme kansanne, tavoitteet ovat paljon laajemmat kuin toimiva parlamentaarinen demokratia.”

Se, että joku taistelee tyrannia *vastaan*, ei tarkoita, että hän taistelisi demokratian *puolesta*. Hän voi yhtä hyvin taistella toisen tyrannin tai kalifaatin puolesta, tai puhtaasta taistelun ilosta. Mutta ennen kaikkea kapinat, jos jotkin, ovat kaikkien aritmeettisten enemmistöperiaatteiden yläpuolella. Niiden menestys riippuu laadullisista kriteereistä – määrätietoisuudesta, rohkeudesta, itseluotamuksesta, strategisesta älystä ja kollektiivisesta energiasta. Jos kahden vuosisadan ajan vaalit ovat olleet armeijan jälkeen yleisin

kapinoiden torjuntakeino, se johtuu varmasti siitä, että kapinalliset eivät koskaan muodosta enemmistöä. Mitä tulee demokratiaan läheisesti liittyvään pasifismiin, Kairon tovereilla on sanansa sanottavana siitakin: ”Ne, jotka sanovat Egyptin vallankumouksen olleen väkivallaton, eivät olleet näkemässä poliisin kylvämää terroria eivätkä myöskään vastarintaa ja voimaa, jolla vallankumoukselliset hyökkäsivät poliisia vastaan puolustaakseen vallattuja tiloja. Hallituksen oman selonteon mukaan 99 poliisiasemaa sytytettiin tuleen, tuhansia poliisiautoja tuhottiin ja kaikki hallitsevan puolueen toimistot ympäri Egyptiä poltettiin.” Kapinat eivät seuraa minkäänlaisia muodollisuuksia tai demokraattisia prosesseja. Kuten mikä tahansa joukkomielenosoitus, kapina luo oman tapansa käyttää julkista tilaa. Kuten mikä tahansa lakko, kapina on vain tapahtuneiden tosiasioiden politiikkaa. Kapina on aloitteellisuuden, käytännöllisen monimutkaisuuden ja tekojen aikaa. Se on ilmaisun täyttymystä – iskulauseissa, seinillä, sanallisissa interventioissa ja kaduilla – puheen tyhjyydessä. Ehkä kapinan ihme voidaan kiteyttää seuraavasti: samanaikaisesti se ratkaisee demokratian ongelman ja antaa kuvan demokratian jälkeisestä järjestyksestä.

Kuten vallan hyvin tiedämme, ei ole puutetta Antonio Negrin ja Michael Hardtin kaltaisista ideologeista, jotka päättävät viime vuosien kansannousuista, että ”demokraattisen yhteisön konstituutio on agendalla”, ja ehdottavat kasvattavansa meistä ”demokratiaan soveltuvia” opettamalla meille ”itsemme organisointiin välttämättömiä taitoja, kykyjä ja tietoja.” Heille, kuten espanjalainen negristi asian ilmaisee, ”Tahrirista Puerta del Solille ja Syntagmalta Katalonian aukiolle ihmiset huutavat: ”Demokratiaa!” Se on todellinen nimi aaveelle, joka kummittelee nykypäivän Euroopan yllä.” Itse asiassa tässä ei olisi mitään väärää, ellei demokraattinen retoriikka olisi vain taivaista laskeutuvaa kuminaa, joka kapinoinhin liitetään ulkoapäin – usein hallitsijoiden tai heidän paikalleen haluavien toimesta. Ihmiset ottavat sen vastaan hurskaasti kuin papin saarnan ja yrittävät parhaansa mukaan olla nauramatta. Mutta on myös myönnettävä, että tämä retoriikka todel-

taruun, jonka mukaan konstituoitu valta perustuu konstituoivaan valtaan, että valtio polveutuu kansakunnasta ja absoluuttinen monarkki Jumalasta. Uskomme, että hallitsevan konstituution takana lymyilee toinen vastaava, piilossa oleva ja transendentti järjestys, joka on pääosin hiljaa mutta purskahtaa näkyviin joinakin hetkinä. Meillä on tapana kuvitella, että ”kansan” täytyy ainoastaan koontua – ideaalisesti parlamentin eteen – ja huutaa ”Te ette edusta meitä!”, jotta konstitutiivisen vallan maaginen väliintulo purkaisi konstituidun vallan instituutiot. Tämä fiktio konstituoivasta vallasta ainoastaan piilottaa näkyvistä vallan täysin poliittisen alkuperän, *raa’an vallankaapauksen*, jolla se vakiinnuttaa itsensä. Ne, jotka ovat ottaneet vallan käsiinsä, projisoivat auktoriteettinsä lähteen sosiaaliseen kokonaisuuteen, jota he kontrolloivat. Näin he legitimoivat hiljentävät alamaisensa heidän *itsensä nimissään*. Näin päästään tilanteeseen, jossa kansalaisia ammutaan kansan nimissä. Konstituoiva valta on härkätaistelijan puku, johon vallan alhainen lähde pukeutuu. Huntu, joka hypnotisoi ihmiset ja saa heidät kuvittelemaan, että konstituoitu valta on merkityksellisempää kuin mitä se todellisuudessa on.

Ne, jotka Antonio Negrin tavoin kannustavat ”hallitsemaan vallankumousta”, kuvittelevat ”konstitutiivisia taisteluja” kaikkialle aina Pariisin lähiöistä arabiliikehdintään. Madridilainen negriäinen, joka tukee hypoteettista aukioiden liikkeen ”konstitutiivista prosessia”, kutsuu jopa perustamaan ”demokratiapuolueen” tai ”99 prosentin puolueen”, jonka tarkoitus on ”artikuloida uusi demokraattinen konstituutio, joka on yhtä ”tavallinen” ja eiedustuksellinen kuin 15M-liike.” Tällaiset harha-askleet rohkaisevat meitä ajattelemaan vallankumousta vallan täydellisenä purkamisena, *destituutiona*.

Vallan luominen tai konstituoiminen tarkoittaa pohjan, perustan ja legitimitietin luomista vallalle. Talous-, laki-, tai poliisikoneiston tapauksessa se tarkoittaa niiden hauraan olemassaolon perustamista niiden yläpuoliseen ulottuvuuteen, saavutettamattomissa olevaan transendenssiin. Tämän prosessin seurauksena paikal-

4. Destituution teoria

Argentiinasta vuonna 2001 levinnyt “¡Que se vayan todos!”-iskulause (“Kaikkien on mentävä!”) järkytti hallitsijoita kaikkialla maailmassa. Emme pysty edes laskemaan kaikkia kieliä, joilla olemme viimeisten vuosien aikana huutaneet ”haluamme purkaa vallan lopullisesti!”. Kaikista yllättävintä on se, että usein olemme myönnistuneet siinä. Mutta iskulauseen toinen puoli “¡Y que no quede ni uno!” (“Kunnes yhtäkään ei ole jäljellä!”) on jätetty huomiotta, ja näiden ”vallankumousten” jälkeen uudet käsinuket ovat täyttäneet vanhojen paikat. Egypti on tästä selkein esimerkki. Tahririn liikkeellä oli Mubarak puristuksessaan, ja Tamarod-liikkeellä Morsi. Joka kerta kun kadut vaativat vallan purkamista, destituutiota, johon sen voimat eivät riittäneet, järjestäytyneet voimat (ensin Muslimiveljeskunta, sitten armeija) ottivat ohjat käsiinsä ja johtivat liikettä omaksi edukseen. Liike, joka vaatii, on aina huonommassa asemassa kuin voima, joka *toimii*. Ohimennen voimme ihmetellä kuinka suvereenin ja terroristin rooli ovat käytännössä vaihdettavissa toisikseen. Näemmehän kuinka helposti voi päätyä vallan palatseista vankiloiden katakombeihin – ja toisinpäin!

Eilispäivän kapinallisilta usein kuulemamme valitus onkin: ”Vallankumous petettiin. Me emme kuolleet sen puolesta, että väliaikaishallinto voisi järjestää vaalit ja sen jälkeisen perustuslain säätävän kokouksen, jossa päätetään uuden hallinnon yksityiskohdista ja siitä, kuinka uusi, lähes syrjäytetty vastaava hallintojärjestelmä luodaan. Halusimme elämiemme muuttuvan, mutta mikään ei ole muuttunut.” Tässä vaiheessa radikaalit antavat aina saman selityksen: ihmisten on hallittava itseään, eikä äänestettävä edustajia. Jos vallankumous toisensa perään on tullut petetyksi, kyse voi olla kohtalosta. Tai sitten se on merkki siitä, että käsityksemme vallankumouksesta pitää sisällään pahanlaatuisia valuvikoja, jotka tuomitsevat vallankumoukset epäonnistumaan. Yksi noista valuvioista on itse asiassa taipumuksemme tulkita vallankumousta konstitutiivisen ja konstituoidun vallan dialektiikkana. Uskomme edelleen

lakin pitää ihmisten mieliä, sydämiä ja kamppailuja otteessaan, kuten paljon puhuttu Indignados-liike (”suuttuneiden” liike) osoittaa. Kirjoitamme ”suuttuneet” lainausmerkkeihin, sillä Puerta del Solin alkuaikoina sillä viitattiin Tahririn valtaukseseen, eikä niinkään Stéphane Hesselin kilttiin kirjaseen, joka kehoittaa kansalaisten ”omantunnon” kapinaan, jonka tarkoitus on ainoastaan estää todellisten kapinoiden leviäminen. Vasta Sosialistipuoluetta lähellä olevan El País -sanomalehden uudelleenkodeausoperaatio liikehdinnän toisella viikolla antoi tuon merkityksen, josta tuli myös merkki liikkeeseen rajoituksista. Vastaavanlainen kehitys nähtiin myös Kreikassa, jossa Syntagma-aukion valtaajat kieltäytyivät ”aganaktismenoi”- eli ”suuttuneet-nimityksestä, jonka media yritti heihin painaa. He kutsuivat itseään mieluummin ”aukioiden liikkeeksi”. Neutraalisuudessaan ”aukioiden liike” vastaa sitä monimutkaisuutta, jopa hämmennystä, joka liittyi kummallisiin yleiskokouksiin, joissa marxilaiset, buddhalaiset, syrizalaiset ja porvarilliset nationalistit keskustelivat yhdessä. Speaktaakkelin strategia tunnetaan hyvin: ensin liikkeet otetaan symboliseen kontrolliin antamalla niille arvoa *sellaisena, mitä ne eivät ole*, ja kuoliniskut lyödään vasta myöhemmin, kun aika on otollinen. Asettaessaan suuttumuksen liikkeen sisällöksi, se kahlittiin avuttomuuden ja valheen pakkopaitaan. ”Ei ole suuttunutta miestä pahempaa valehtelijaa”, Nietzsche pani merkille. Hän valehtelee olevansa oman suuttumuksensa lähteen ulkopuolella teeskennellen, ettei hänellä ole mitään osaa olotilansa syihin. Hän esittää oman voimattomuutensa sellaisessa valossa, että hän voi pestä kätensä kaikesta tapahtumien kulkuun liittyvästä vastuusta. Sen jälkeen hän muuttaa suuttumuksen *moraaliseksi* affektiksi, *moraalisen ylemmyyden* affektiksi. Tuo parka *kuvittelee, että hänellä on oikeuksia*. Siinä missä raivostuneet joukot tunnetaan vallankumousten toimeenpanijoina, suuttuneet ihmiset tunnetaan ainoastaan voimattomista protesteista. Suuttunut pikkuporvaristo palaa koppiinsa nuolemaan haavojaan, kun porvaristo aloittaa vastahyökkäyksen.

”Aukioiden liikkeeseen” liitettiin iskulause ”Democracia real ya!” – ”Todellinen demokratia nyt!” – koska aloite Puerta del Solin valtaukseseen tuli ”haktivisteilta” samannimisen mielenosoituksen päätteeksi vuoden 2011 toukokuun 15. päivänä. ”15M”, kuten heillä on tapana sanoa. Kyse ei siis ollut suorasta demokratiasta, kuten työläisneuvostoissa, tai totuudenmukaisesta demokratiasta, kuten antiikan Kreikassa, vaan todellisesta demokratiasta. Ei ole lainkaan yllättävää, että ”aukioiden liike” sai Ateenassa alkunsa ainoastaan kivenheiton päästä muodollisen demokratian päämajasta, eduskuntatalosta. Siihen asti kuvittelimme naiivisti, että se olisi ollut todellista demokratiaa särjetyine vaalilupauksineen, parlamenteiksi kutsuttuine kammioineen ja pragmaattisine neuvotte luineen, joiden ainoa tarkoitus on huijata maailmaa lobbareiden eduksi. Mutta 15M:n haktivisteille, demokratian todellisuus oli ”todellisen demokratian” pettämistä. Ei ole lainkaan yhdentekevää, että juuri kybermilitantit käynnistivät liikkeen. Iskulause ”todellinen demokratia” tarkoittaa käytännössä seuraavaa: Viiden vuoden välein järjestettävät vaalit, kädettömät edustajat, jotka eivät osaa käyttää tietokonetta, sekä surkeaa teatteria muistuttavat istunnot ovat teknologisesti pahasti vanhentuneita. Uusien kommunikaatioteknologioiden, internetin, biometrisen identifioinnin, älypuhelinien ja sosiaalisten verkkojen ansiosta nykyinen demokratian tapa on täysin antiikkinen. On täysin mahdollista luoda ”todellinen demokratia”, jossa jokainen poliittinen päätös alistetaan kansan mielipiteen reaaliaikaiselle mittaamiselle. Eräs kirjailija puhui tästä jo 1920-luvulla: ”On mahdollista kuvitella päivä, jolloin hienostuneiden keksintöjen ansiosta jokainen voi ilmaista mielipiteensä poliittisista ongelmista milloin hyvänsä poistumatta kotoaan. Tarvitaan vain teknologia, joka kerää kaikki nämä mielipiteet yhteen pisteeseen, josta ne voidaan lukea.” Hänelle tämä merkitsisi ”todistetta valtion ja julkisen elämän täydellisestä yksityistämisestä.” Vaikka ”suuttuneet” olivatkin kerääntyneet yhdelle ja samalle aukiolle, juuri tästä hiljaisesta, jatkuvasta mittaamisesta oli kyse heidän käsien nostelussaan vuoroin ylös, vuoroin alas puheiden

keuksellista tai marginaalista, vaan ennemminkin antiterrorismi on konstitutiivinen toimi, joka pitää nykyaikaiset demokratiat toiminnassa. Yhdysvallat ylläpitää 680 000 nimen listaa ”terroristeista” ympäri maailmaa ja 25 000 miehen joukkoa, Erikoisoperaatioiden esikuntaa, jolla on valtuudet hyökätä lähestulkoon ketä hyvänsä vastaan, milloin ja missä puolella maailmaa hyvänsä. Kun paskaksi pamauttamiensa kohteiden identiteeteistä piittaamattomat dronet ovat lähteneet ilmoille, lain yläpuolella olevat murhat täydentävät Guantánamon kaltaisia lain yläpuolella olevia menettelytapoja. Näiden vastustajat eivät ole täysin ymmärtäneet, mitä *demokraattinen hallinta* tarkoittaa. He ovat jumittuneet menneisiin aikoihin, jolloin modernit valtiot puhuivat vielä lain kieltä.

Brasiliassa pidätettiin antiterrorismin nojalla nuoria aktivisteja, joiden rikos oli yritys organisoida mielenosoitus jalkapallon mm-kisoja vastaan. Italiassa neljä toveria vangittiin terrorismista, sillä kompressorin polttaminen TAV-luotijunan työmaalla aiheutti vakavaa haittaa maan ”maineelle”. On turha toistaa esimerkkejä loputtomiin, sillä totuus on ilmeinen: jokainen hallitusten suunnitelmia vastustava voi päätyä terrorismi-luokituksen piiriin. Liberaalit saattavat pelätä hallitusten etäännyvän demokraattisesta legitimitetistään. Asia on ennemminkin päinvastoin: toiminnallaan he uudelleenlegitimöivät itsensä – jos operaatio vain onnistuu. Jos he ovat lukeneet vallitsevaa ilmapiiriä oikein ja valmistelleet yleisen mielipiteen puolelleen. Kun Ben Ali tai Mubarak kutsuivat kaduille lähteneitä joukkoja terroristiryhmiksi eivätkä syytteet ottaneet tuulta alleen, demokratian palautus käänsi diktaattoreille selkensä. Syytteiden epäonnistuminen vei pohjan heidän legitimitetiltään ja he huomasivat olevansa tyhjän päällä kaikkien silmien edessä. Heidän putoamisensa oli välttämätön. Demokratian palautus näyttää todelliset kasvonsa ainoastaan hetkenä, jolloin se epäonnistuu.

olomuotoon. Turhautuneina ja ymmällämme kehitämme epäluuloamme kaikkea sitä kohtaan, jolla on edelleen selkeä muoto: tapoja, uskollisuutta, juurtuneisuutta, taituruutta ja johdonmukaisuutta. Valta sen sijaan ilmenee kaikkien muotojen vääjäämättömänä hajoamisena.

Vaaleissa ei ole mitään erityisen demokraattista. Pitkään kuninkaatkin valittiin äänestämällä ja harvassa ovat yksinvaltiaat, jotka sulkisivat täysin korvansa alamaistensa vaatimattomilta toiveilta. Vaalit ovat demokraattisia ainoastaan siinä mielessä, että ne varmistavat ihmisten *sulautumisen* osaksi hallintaa siihen osallistumisen sijaan, luomalla illusion että ihmiset ovat ainakin pienessä määrin vaikuttaneet lopputulokseen. ”Demokratia on totuus kaikista valtiomuodoista”, kirjoitti Marx. Hän oli väärässä. Demokratia on *totuus kaikista hallinnan muodoista*. Hallitsijoiden ja hallittujen identtisyys on piste, jossa karjalauma muuttuu kollektiiviseksi paimeneksi ja paimen sulautuu katraaseen. Piste, jossa vapaus sulautuu kuuliaisuuteen ja väestö suvereeniin. Hallitsijoiden ja hallittujen sulautuminen toisiinsa on *hallintaa puhtaimmassa muodossaan*, ilman muotoa tai rajoja. Ei ole sattumaa, että politiikan teoriaan on ilmestynyt *liquid democracy* -käsite, sillä jokainen pysyvä muoto on este puhtaan hallinnan käytölle. Yleisen nestemäistymisen suuressa liikkeessä ei ole katkoksia, ainoastaan tasoja kohti asymptoottia. Mitä nestemäisempi sitä hallittavampi, ja mitä hallittavampi sitä demokraattisempi taso on. Urbaani sinkku on selkeästi demokraattisempi kuin aviopari, joka puolestaan on demokraattisempi kuin perheklaani, joka taas on demokraattisempi kuin mafian pyörittäjä naapurusto.

Niiden, jotka kuvittelivat laillisuuden olevan demokratiaa määrittävä ominaisuus eikä ainoastaan siirtymävaihe, täytyy olla tällä hetkellä todella pettyneitä. Laillisuudesta on tullut ainoastaan muodollinen este demokratian vihollisten tuhoamiselle ja talouden jatkuvalla rakennemuutokselle. Aina 1970-luvun Italiasta Obaman li-kaisiin sotiin, antiterrorismi ei ole ollut hienojen demokraattisten periaatteidemme häpeällistä rikkomista. Siinä ei ole mitään poik-

aikana. Ihmisiltä vietiin jopa valta buuata tai osoittaa suosiotaan huudoin.

Toisaalta aukoiden liike oli maailmankansalaisuuden kyberneettisen fantasian projektio tai törmäys todellisuuteen. Toisaalta se oli kohtaamisten, hyökkäysten, juhlien ja yhteisöllisen elämänmuodon uudelleensyntymisen poikkeuksellisen intensiivistä aikaa. Tätä tosin varjosti yleiskokousten ja työryhmien iänkaikinen mikrobyrokraatia, joka pyrki kontrolloimaan kaikkea vedoten siihen, että jokainen toiminto, teko ja julistus on ”hyväksyttävä yleiskokouksessa”, jotta sillä olisi oikeus olla olemassa. Kaikille muille näytti kuitenkin, että liikkeen myötä yleiskokousten myytti, toisin sanoen myytti yleiskokousten keskeisestä roolista, mureni liikkeen myötä. Barcelonan Katalonian aukion ensimmäisenä iltana, 16. toukokuuta, paikalla oli 100 ihmistä. Seuraavana päivänä lukumäärä kohosi jo tuhanteen, sitä seuraavana kymmeneen tuhanteen, ja kahtena ensimmäisenä viikonloppuna ihmisiä oli aukiollla 30 000. Jokainen saattoi huomata, ettei suoran ja edustuksellisen demokratian välille voinut vetää eroa enää tuossa vaiheessa, kun ihmisiä oli noin paljon paikalla. Yleiskokouksissa osallistujat pakotetaan kuuntelemaan paskapuhetta aivan kuin TV:n edessä ilman, että kuulijat voisivat itse vastata puheeseen. Lisäksi niihin liittyy puuduttavaa teatraalisuutta, joka pyrkii imitoimaan vilpittömyyttä, kärsimystä ja intoa. Lopulta komiteoiden äärimmäinen byrokratisoituminen vei liikkeeltä sen kovapintaisimmatkin jäsenet. Ilmeisesti ”sisältö”komitealta kesti kaksi viikkoa muodostaa sietämätön ja katastrofaalinen dokumentti, joka omien sanojensa mukaan summasi ”mihin me uskomme”. Lopulta eräät anarkistit, jotka ymmärsivät tilanteen naurettavuuden, tekivät aloitteen äänestyksestä, joka muuttaisi yleiskokouksen pelkäksi keskustelun ja tiedonvaihdon foorumiksi päätöksiä tekevän elimen sijaan. Tilanne oli todellakin koominen: äänestetään äänestämisen lopettamisesta. Vielä koomisemmaksi sen teki se, että kolmisenkymmentä trotskilaista sabotoi äänestystä. Tuollaisista pikkupoliitikoista huokuva tylsyys ja vallanjano sai lopulta ihmiset lopettamaan puudut-

taviin kokouksiin osallistumisen. Yllättäen myös monilla Occupy-liikkeeseen osallistuneilla oli samanlaisia kokemuksia, ja hekin tekivät samat johtopäätökset. Sekä Oaklandissa että Chapel Hillissä ihmiset tulivat siihen tulokseen, ettei yleiskokouksella pitäisi olla päätäntävaltaa siihen, mitä pienryhmät tekevät tai haluavat tehdä. Yleiskokouksen on oltava vaihdannan, ei päätöksenteon paikka. Kun yleiskokouksesta syntyy aloite, riittää että tarpeeksi monet pitävät sitä hyvänä ja löytävät keinot sen toimeenpanemiseksi. Aloitetta ei tarvinnut alistaa enemmistöperiaatteelle. Aloitteet joko realisoituivat tai sitten eivät, mutta niistä ei koskaan päätetty. Syntagma-aukiolla puolestaan äänestettiin ”yleiskokouksessa”, johon saapui tuhansia *henkilöitä* äänestämään, että aloitetaan toiminta metrolinjoilla. Sovittuna päivänä tapaamispaikalle ei kuitenkaan saapunut edes kahtakymmentä ihmistä, jotka olisivat olleet valmiita toimimaan tehokkaasti. Koko kysymys päätöksenteosta, tuo kaikkien demokraattien pakkomielle, on siis alun alkaen väärin asetettu.

Vaikka aukoiden liikkeen myötä yleiskokousten *fetisointi* johti ilmeiseen umpikujaan, ei ole syytä antaa sen tahrata yleiskokouksetäytäntöä kokonaan. On vain pidettävä mielessä, ettei yleiskokouksista seuraa mitään sellaista, mitä ei olisi ollut jo valmiiksi olemassa – pinnan alla tai muuten. Jos tuhannet toisilleen ventovieraat ihmiset kokoontuvat aukiolle eivätkä jaa mitään muuta yhteistä kuin samanaikaisen olemassaolonsa tuolla aukiolla, ei kannata olettaa, että siitä syntyisi mitään sen enempää kuin mitä heidän atomisoitunut olemuksensa antaa myöten. On typerää olettaa esimerkiksi, että yleiskokous itsessään synnyttäisi vastavuoroisen luottamuksen, jota kollektiivisen illegaalien toiminnan organisoiminen jossain määrin aina edellyttää. Viimeistään sellaisten vastenmielisyyksien kuin omistajien yleiskokouksen luulisi saavan meidät vahvistamaan puolustuksiamme yleiskokouskiimaa vastaan.

Yleiskokous ainoastaan aktualisoi jo valmiiksi jaetun yhteisyyden asteen. Opiskelijoiden yleiskokous ei ole sama asia kuin naapurustokokous, joka ei puolestaan ole sama kuin naapuruston “uudel-

kurin iskostamista ruumiiseen, tai lainkunnioituksen ylläpitämistä tietyllä alueella tarvittaessa vaikka kiduttamalla lainrikkoojia. Kuningas käskee. Kenraali komentaa. Tuomari tuomitsee. Hallitseminen on jotain erilaista. Hallitseminen on väestön käyttäytymisen hallintaa karjapaimenen tavoin, joka haluaa maksimoida laumansa potentiaalin ja ohjailla sen vapautta. Niinpä hallitseminen tarkoittaa väestön halujen, käyttäytymis- ja ajattelumallien, tapojen, pelkojen, kykyjen ja ympäristön muovaamista. Se tarkoittaa diskursiivisten, materiaalistien ja poliittisten tekniikoiden kokoelmaa, sekä tarkkaavaisuutta ihmisten tunteiden mystisille heilahteluille. Se tarkoittaa toimintaa mellakoiden ja kapinoiden ennaltaehkäisemiseksi, mikä edellyttää affektiivisen ja poliittisen ilmapiirin herkkää havainnointia. Se tarkoittaa ympäristön muuttajien jatkuvaa manipulointia, joidenkin muuttamista vaikuttaakseen toisten käyttäytymiseen. Karjan pitämistä kasassa. Lyhyesti sanottuna se tarkoittaa sodankäyntiä, jota ei koskaan kutsuta sodaksi, lähes jokaisella ihmiselämän osa-alueella. Hienovaraista, psykologista, epäsuoraa sotaa vaikuttamisesta.

1600-luvulta alkaen länsimaissa ei ole kehittynyt valtiollinen valta, vaan – kansallisvaltioiden nousun ja tuhon kautta – hallinto *erityisenä vallan muotona*. Kansallisvaltioiden ruostuneiden rakenteiden voidaan antaa nykyään rapautua, koska niiden on tehtävä tilaa joustavalle, epämuodolliselle, taolaiselle hallinnallisuudelle, joka ottaa jokaisen elämän alueen itsensä, ihmissuhteiden, kaupunkien ja korporatioiden hallinnasta lähtien. Me toiset, vallankumoukselliset, tunnemme jatkuvasti, että häviämme taistelun toisensa perään, koska ne käydään tasoilla, joihin meillä ei ole pääsyä. Olemme jatkuvasti asemoineet voimamme jo valmiiksi hävittyjen kohteiden ympärille, ja hyökkäykset kohdistuvat pisteisiin, joissa puolustuksemme on heikoimmillaan. Tämä johtuu paljolti siitä, että kuvittelemme vallan edelleen valtion, lain, kurin ja suvereenin muodossa, vaikka se jatkaa kehittymistään puhtaasti hallinnan tasolla. Etsimme edelleen valtaa sen kiinteistä muodoista, vaikka se on jo ajat sitten muuttunut nestemäiseen, ellei jopa kaasumaiseen

ta coolien, ”viattomien” ja ”epäpoliittisten” Googlen työntekijöiden edessä.

Tulee mieleen Roussean kommentti *Yhteiskuntasopimuksessaan*: ”Jos olisi olemassa jumalten valtio, sitä hallittaisiin demokraattisesti. Noin täydellinen hallinto ei ole tarkoitettu kuolevaisille.” Tai toinen, kyynisempi kommentti Rivarolilta: ”Maailmassa on kaksi totuutta, joita ei pitäisi erottaa toisistaan: 1. Suvereniteetti on kansalla. 2. Kansan ei ikinä kuulu käyttää sitä.”

Markkinointiviestinnän kehittäjä Edward Bernays aloitti *Propaganda*-kirjansa ensimmäisen, Organizing Chaos -nimisen lukunsa näin: ”Massojen järjestäytyneiden tottumusten ja mielipiteiden tietoinen ja hienostunut manipulaatio on tärkeä osa demokraattista yhteiskuntaa. Ne, jotka manipuloivat tätä yhteiskunnan huomamatonta mekanismia, muodostavat näkymättömän hallinnon, joka on maatumme johtava voima.” Lainaus on vuodelta 1928. Kun puhumme demokratiasta, mielessä on oleellisesti yhtäläisyys hallitsijoiden ja hallittujen välillä, riippumatta siitä kuinka tuo yhtäläisyys muodostetaan. Siitä johtuu valtioitamme riivaava tekopyhyys ja hysteria. Demokraattisessa järjestelmässä hallitaan *näyttämättä sitä todella*. Herrat ympäröivät itsensä orjien ominaisuuksilla, ja orjat kuvittelevat olevansa herroja. Ensimmäiset, jotka käyttävät valtaa massojen onnellisuuden nimissä, ovat tuomittuja jatkuvaan tekopyhyyteen. Toisaalta jälkimmäiset, jotka kuvittelevat omaavansa ”ostovoimaa”, ”oikeuksia” tai ”mielipiteitä”, joita poljetaan tämän tästä, tulevat hysteerisiksi. Ja koska tekopyhyys on porvarillinen hyve *par excellence*, demokratiassa tulee aina olemaan perustavanlaatuisesti porvarillinen elementti. Yleinen tunne tästä asiasta on aivan oikeassa.

Riippumatta siitä onko obamalainen demokraatti vai työläisneuvostojen kiihkeä kannattaja, ja siitä kuinka paljon ”kansan valan hyväksi” kuvittelee toimivan, kysymys demokratiasta *piilottaa taakseen* kysymyksen hallinnasta. Demokratian premissi, sen kyseenalaistamaton lähtökohta, on hallituksen välttämättömyys. Mutta hallinta on hyvin erikoinen tapa käyttää valtaa. Se ei tarkoita

leenjärjestämistä” vastaan taisteleva naapurustokokous. Ja hyvin vähän sillä on tekemistä oaxacalaisten joukkokokousten kanssa. Ainoa mitä yleiskokous voi aidosti tuottaa, jos olosuhteet sen sallivat, on jaettu kieli. Siellä, missä ainoa yhdistävä kokemus on erilisyys, kuulija havaitsee ainoastaan individualisoituneen elämän moniäänistä kakofoniaa. Suuttumus on itse asiassa suurin saavutettavissa oleva poliittinen intensiteetti atomisoidulle yksilölle, joka ei erota näyttöä ja maailmaa tai tunteitaan ja ajatuksiaan toisistaan. Vaikka näiden atomien muodostama yleiskokous muistuttaa-kin yhteisyyttä, se ainoastaan paljastaa väärin ymmärretyistä poliittisuudesta johtuvan toimintakyvyttömyyden ja kyvyttömyyden vaikuttaa maailmanmenoon vähäisimmälläkään tavalla. Se saa ohikulkijan ajattelemaan yllättyneiden kasvojen merta, joka on painunut lasimuuria vasten tuijottamaan kuinka mekaaninen todellisuus jatkaa toimintaansa ilman heitä. Kollektiivisen avuttomuuden tunne, joka seurasi tapaamista ja *lasketuksi tulemisen* riemua, karkotti varmasti yhtä paljon ihmisiä kuin pamput ja kyynelkaasu.

On kuitenkin totta, että jotain paljon syvällisempää tapahtui niiden valtausten aikana. Siihen kuului erityisesti ne lukuisat pienet ja suuret asiat, joilla ei ollut sijaa yleiskokousten teatraalisessa todellisuudessa – kaikki se, mikä liittyy elävien olentojen ihmeelliseen kykyyn *asuttaa* ympäristöään. Jopa asuinkelvotonta ympäristöä, kuten metropolien ytimiä. Vallatuilla aukioilla kaikki se, mikä antiikikin Kreikan ajoista lähtien on kahlittu ”talouden”, ”kodinhoiton”, ”eloonjäämisen”, ”uusintamisen”, ”arkirituiniin” ja ”työn” piiriin sai kollektiivisen poliittisen voiman ulottuvuuden ja onnistui näin pakenemaan ”yksityisen” ylivaltaa. Järjestäytymiskyky, joka osoitettiin rutiininomaisesti päivittäin järjestämällä tuhansien ihmisten ruokailu, rakentamalla kyliä muutamissa päivissä ja hoitamalla haavoittuneita militantteja, voidaan nähdä ”aukioiden liikkeen” perimmäisenä poliittisena voittona. Taksimin ja Maidanin valtaukset lisäsivät pottiin vielä kyvyn pitää yllä massiivisia barrikadeja ja valmistaa polttopulloja lähes teollisessa mittakaavassa.

Se, että niinkuin ennalta-arvattavaan ja banaaliin järjestäytymismuotoon kuin yleiskokoukseen suhtauduttiin niin kiihkeällä kunnoituksella, kertoo paljon demokraattisten *affektien* luonteesta. Jos kapina liittyy ensin raivoon ja sittemmin riemuun, suora demokratia kaikkine muodollisuuksineen liittyy ensisijaisesti jännitykseen. Haluamme, että on olemassa jokin mekanismi, joka säätelee kaikkea tapahtuvaa. Haluamme, ettei yksikään tapahtuma ylitä voimavarojamme. Että pystymme hallitsemaan tapahtumaa. Ettei kukaan tuntisi oloaan huijatuksi tai joutuisi konfliktiin enemmistön kanssa. Ettei kenenkään tarvitse tukeutua omaan voimaansa tullakseen ymmärretyksi. Ettei kukaan määrää ketään toista. Erilaiset yleiskokousmenettelyt fiiliskierroksista äänettämiin suosionsoituksiin luovat pumpulisen tilan, jossa ei ole muita kulmia kuin toinen toistaan seuraavat monologit. Kenenkään ei tarvitse taistella ajatustensa puolesta. Jos demokraattien on luotava näinkin vahvat rakenteet tapahtumalle, he eivät selvästikään luota siihen. Ja jos he eivät luota tapahtumaan, se johtuu siitä, että *he eivät luota itseensä*. Pelko tapahtuman jalkoihin jäämistä kohtaan saa heidät kontrolloimaan demokratiaa kaikilla keinoilla, vaikka se merkitsee usein demokratian tuhoutumista. Demokratia on ennen kaikkea joukko menettelytapoja, jotka antavat muodon ja rakenteen tälle pelolle. Ei siten ole mielekästä parjata demokratiaa: ei ole kohteesta pilkata pelkoa.

Voimme vapautua demokraattisten menettelytapojen kahleista ainoastaan kiinnittämällä huomiomme tarkemmin – eikä ainoastaan siihen, mitä sanotaan, vaan ennen kaikkea siihen, mitä jätetään sanomatta, tai millä tavalla asioista puhutaan, sekä siihen mitä voidaan lukea ihmisten kasvoilta tai hiljaisuudesta. On pyyhittävä pois tyhjyys, jonka demokratia luo erillisten atomien ympärille, tarkkaavaisella huomiolla muita ihmisiä ja jakamaamme maailmaa kohtaan. Meidän on korvatta argumentoinnin valtakunta totuudella, avoimuudella ja herkkyydellä. Kun Tristan ja Iseult 1100-luvulla löysivät toisensa yöllä ja jäivät juttelemaan, syntyi ”parlement”; kun kohtaamiset kaduilla ja olosuhteiden paine saavat ihmiset ko-

koontumaan ja keskustelemaan asioista, syntyy kokous. Juuri tämä pitää asettaa vastakkain parlamenttien puhutuntien ja yleiskokousten suvereniteetin kanssa: puheen, aidon puheen, affektiivisen laituksen uudelleen löytäminen. Demokratian vastakohta ei ole diktatuuri, vaan *totuus*. Kapinat eivät siis koskaan ole demokraattisia, koska ne ovat totuuden hetkiä – hetkiä, jolloin valta on riisuttu paljaaksi.

3. Demokratia on vain hallintaa puhtaimmassa muodossaan

Ilman sen kummempaa muutosta aiempaan linjaansa, ”maailman suurin demokratia” aloitti maailmanlaajuisen ajolahdin omaa agenttiaan, Edward Snowdenia vastaan, joka oli erehtynyt paljastamaan hallituksen massiivisen tietoliikenteen urkintaohjelman. Itse asia suurin osa kallisarvoisista läntisistä demokratioista on muuttanut häikeilemättömiksi poliisivaltioiksi, kun taas monet kylmän sodan ajan aikaiset poliisivaltiot ovat saaneet ”demokratian” tittelin. Juuri kukaan ei pitänyt sitä erityisenä hyökkäyksenä, kun pääministeri Papandreou irtisanottiin siksi, että hän sai röyhkeän idean äänestystään johtamansa – tarkemmin sanottuna Troikan johtaman – valtion päätökset kansalaisilla. Lisäksi Euroopassa on tullut tavanomaiseksi käytännöksi lykätä vaaleja, jos odotettavissa on hallitsematon äänestystulos, tai pakottaa kansalaiset äänestämään uudestaan, jos vaalit eivät tuota Euroopan komission odottamaa tulosta. Vielä kaksikymmentä vuotta sitten ylpeinä saapastelleiden ”vapaa maailman” demokraattien kuuluisi nyt olla repimässä hiuksia päistään. Eikö muka ole yleisesti tunnettua, että jouduttuaan vakoiluohjelma Prismaan liittyvän kohun keskelle Google kutsui Henry Kissingerin selittämään työntekijöilleen, että heidän on irtisanottava itsensä? Että se on ”turvallisuutemme” hinta. On melkein koomista kuvitella kaikkien Etelä-Amerikan 1970-luvun fasis-tivallankaappausten hännystelijää pitämässä puhetta demokratias-

Anarkistinen kirjasto
Anti-Copyright

Näkymätön komitea
Ystävillemme
2014

Käännetty kirjasta (Semiotext(e) 2015) ja osoitteesta:
[theanarchistlibrary.org/library/
the-invisible-committe-to-our-friends](http://theanarchistlibrary.org/library/the-invisible-committe-to-our-friends)
Suomennosta tehdään tälle sivulle sitä mukaa kun se etenee

fi.theanarchistlibrary.org

lismi tarkoittaa maailmojen jatkuvaa tuhoa. Lisäksi se, että tekniikat tuottavat erilaisia maailmoja ja elämän muotoja, ei tarkoita että tuotanto määrittäisi ihmisen olemuksen, kuten Marx uskoi. Nyt näemme mitä sekä teknofilit että teknofobit eivät onnistu ymmärtämään: tekniikoiden eettistä luonnetta.

On huomautettava, ettei painajaismainen aikakautemme ole niinkään “tekniikoiden” aika vaan teknologian aika. Teknologia ei ole teknisen kehityksen täydellistymistä, vaan ennemminkin ihmisten luovien tekniikoiden pakkolunastamista. Teknologia on tehokkaimpien tekniikoiden systematisointia, ja siten se yhtäläistää maailmoja ja ihmisten suhteita niihin. Teknologia on diskurssi tekniikoista, joka jatkuvasti toteuttaa itseään. Kuten juhlan ideologia tarkoittaa aidon juhlinnan kuolemaa, ja tapaamisen ideologia tekee aidosta kohtaamisesta mahdotonta, samoin teknologia tarkoittaa erityisten tekniikoiden tasapäistämistä. Tässä mielessä kapitalismi on luonteeltaan teknologista: se on tuottavimpien tekniikoiden järjestämistä voittoa tuottaviksi kokonaisuuksiksi. Sen keskeisin hahmo ei ole taloustieteilijä vaan insinööri. Insinööri on tekniikoiden asiantuntija, ja siten niiden suurin hyväksikäyttäjä. Hän ei anna tekniikoiden vaikuttaa itseensä, vaan levittää omaa poissaoloaan kaikkialle minne pystyy. Insinööri on surullinen ja orjamainen hahmo. Solidaarisuus kapitalismin ja sosialismin välillä on nähtävissä juuri insinöörikultissa. Nimenomaan insinöörit ovat luoneet suurimman osan uusklassisen taloustieteen malleista, kuten nykyaikaiset kaupankäyntiohjelmat. On myös muistettava kuinka Breznevinkin pääsyä valtaan joudutti se, että hän oli entinen metalliteollisuuden insinööri Ukrainasta.

Hakkerin hahmo on jokaisessa suhteessa vastakkainen insinöörille, vaikka taiteelliset, poliisin ohjaamat tai liiketaloudelliset pyrkimykset kuinka yrittävät sitä neutralisoida. Insinööri etsii kaikkea toimivaa, ja yrittää saada sen toimimaan yhä tuottavammin palvelukseen järjestelmää. Hakkeri sen sijaan kysyy “Miten tämä toimii?”, ja yrittää etsiä siitä vikoja tai löytää sille täysin uusia käyttö-tarkoituksia. Kokeileminen tarkoittaa erilaisten tekniikoiden eettis-

ten seurausten etsintää. Hakkeri irroittaa tekniikoita teknologises- ta järjestelmästämmme vapauttaakseen ne. Jos olemme teknologian orjia, se johtuu juuri siitä että arkielämäämme kuuluu iso joukko esineitä, joita pidämme erityisen ”teknisinä”, emmekä osaa kuvitel- la itseämme muuten kuin niiden sokeina käyttäjinä. Tietokoneiden käyttö hyökkäykseen CIA:ta vastaan osoittaa selvästi, ettei kyber- netiikka ole oppi tietokoneista yhtään sen enempää kuin astron- omia on oppi kaukoputkista. Ympäriämme olevien laitteiden toi- minnan ymmärtäminen tarkoittaa vallan suoraa kasvua. Sen jäl- keen emme enää liiku annetussa ympäristössä vaan maailmassa, joka on järjestäytynyt tietyllä tavalla ja jota voimme itse muuttaa. Tämä on hakkerin näkökulma maailmaan.

Viimeisten vuosien aikana hakkeripiirit ovat saaneet hieman poliittista kokemusta ja oppineet tunnistamaan ystävänsä ja vihollisensa aiempaa selvemmin. Sen vallankumoukselliseksi-tulemiselle on kuitenkin joitakin esteitä. Vuonna 1986 ”Doctor Crash” kirjoit- ti: ”Jos olet hakkeri, olet vallankumouksellinen riippumatta siitä tiedätkö sitä vai et. Älä pelkää, olet oikealla puolella.” On epävar- maa, onko tällainen viattomuus enää mahdollista. Hakkeripiireissä elää sitkeästi harhaluulo, että ”informaation vapaus”, ”internetin vapaus”, tai ”yksilön vapaus” olisivat asetettavissa niiden kontrol- loijia vastaan. Se on vakava väärinkäsitys. Vapaus ja valvonta, va- paus ja panopticon kuuluvat samaan hallinnan paradigmaan. His- toriallisesti kontrollimekanismien jatkuva laajentuminen on johtu- nut juuri sellaisesta vallan muodosta, joka realisoituu yksilönva- pauksien avulla.

Liberaali hallinta ei kohdistu suoraan sen kohteiden ruumiseen, eikä se edellytä kohteiltaan lapsellista kuuliaisuutta. Liberaali val- ta toimii taustalla ja hallinnoi mieluummin tilaa, sääntöjä ja int- ressejä kuin yksilöiden kehoja. Se tarkkailee, tutkailee ja toimii mahdollisimman huomaamattomasti, puuttuen lähinnä siihen mi- kä järjestelmää uhkaa – siihen mikä menee *liian pitkälle*. Ainoastan vapaita yksilöitä hallitaan. Yksilönvapauksia ei voi käyttää hallin- nan vastustamiseen, sillä ne nimenomaan muodostavat mekanis-

min, johon hallinto perustuu. Mekanismin, joka säätelee näiden vapauksien sekoittumista tuottaakseen haluttuja massailmiöitä. Ordo ab chaos. Hallinta tarkoittaa käskyjä, joita totellaan samaa tapaan kuin “syödään, kun on nälkä tai pukeudutaan, kun on kylmä.” Alisteisuutta, jota vertaistuotamme itse edistetäessämme omaa onnellisuuttamme ja harjoittaessamme “ilmaisunvapauttamme”. “Markkinoiden vapaudet vaativat aktiivista ja äärimmäisen tarkkaavaisia politiikkaa”, sanoi eräs ksi uusliberalismin kehittäjästä. Valvottu vapaus on ainoa yksilönvapaus. Sitä lapselliset libertaarit eivät ikinä tule ymmärtämään, ja juuri tämä ymmärtämättömyys on saanut jotkut hakkerit kiintymään libertaristiseen typeryyteen. Aidosti vapaata yksilöä ei voi edes sanoa vapaaksi. Se yksinkertaisesti on, on olemassa ja käyttää voimaansa olemisensa mukaisesti. Sanomme eläintenkin olevan *en liberte* vain jos ne elävät täysin kontrolloidussa, aidatussa, sivilisoidussa ympäristössä: ihmisten sääntöjen alla puistoissa, joissa leikitään safaria.

“Friend” ja “free” englannissa, sekä “Freund” ja “frei” saksassa tulevat samasta indo-eurooppalaisesta juuresta. Siinä syntyi ajatus jaetusta voimasta, joka kasvaa jaettaessa. Vapaus ja siteet olivat yksi ja sama asia. Olen vapaa koska minulla on siteitä, koska olen yhteydessä itseäni suurempaan maailmaan. Antiikin Roomassa kansalaisten lapset olivat *liberi*: niiden kautta Rooma kasvoi. Juuri tämä yhteys vapauden ja siteiden välillä osoittaa kuinka naurettava huijaus on ajatus “teen mitä tykkään”-tyylisestä yksilön vapaudesta. Jos hakkerit todella haluavat taistella hallituksia vastaan, heidän on luovuttava tästä fetissistään. Juuri yksilönvapaus-ajattelu estää heitä muodostamasta vahvempia ryhmiä, jotka kykenevät luomaan todellisen strategian, joka on syvällisempi kuin yksittäiset hyökkäysten sarjat. Se myös selittää miksi hakkerit eivät onnistu luomaan siteitä toistensa ulkopuolelle, eivätkä siten onnistu tulemaan historialliseksi voimaksi. Telecomixin jäsen varoittaa kollegoitaan asiasta: “On selvää että asuttamaanne aluetta puolustaa ihmiset, joihin teidän olisi hyvä tutustua. He nimittäin muuttavat maailmaa eivätkä tule odottelemaan teitä.”

On myös toinen este hakkeriliikkeen menestymiselle, minkä voi todistaa käymällä missä tahansa Chaos Computer Clubin tapaamisessa: jakolinjan pystyttäminen omien jäsentensä keskuuteen hallituksen murskaamiseen tähtäävien ja uuden tai jopa nykyisen hallituksen puolesta toimivien välille. On aika valita puolensa. Juuri tähän yksinkertaiseen kysymykseen Julian Assange pureutuu sanoessaan, että “me high-tech-työläiset olemme luokka, ja meidän olisi viimein aika ymmärtää itsemme sellaisena.” Ranskassa tätä heikkoutta on hyödynnetty niinkin härskisti, että yliopistossa on alettu kouluttaa “eettisiä hakkereita”. DCRI:n valvonnassa yliopistot tulevat kouluttamaan ihmisiä taistelemaan todellisia hakkereita vastaan – niitä vastaan, jotka eivät ole hylänneet *hakkerietiikkaa*.

Nämä kaksi ongelmaa yhdistyivät tapauksessa, joka kosketti myös meitä. Monien hyökkäysten jälkeen, joille useat meistä olimme hurranneet, Anonymous/LulzSec-hakerit löysivät itsensä, kuten Jeremy Hammondin, yksinäisinä repression ja kiinniottojen edessä. Joulupäivänä 2011 LulzSec hyökkäsi Stratforin, “yksityisen tiedustelupalvelun”, sivuille. Kotisivujen tilalta löytyi Tulevan kapinan englanninkielinen versio, ja 700000 dollaria vietiin Stratforin asiakkailta joukolle hyväntekeväisyysjärjestöjä. Emmekä me pystyneet tekemään mitään – emme ennen pidätyksiä, emmekä niiden jälkeen. On tietysti turvallisempaa toimia yksin tai pienryhmissä, mikä ei tietenkään turvaa soluttautujilta, kun käy tuollaisten kohteiden kimppuun. On kuitenkin tuhoisaa noinkin poliittisille hyökkäyksille, että poliisi pelkistää ne yksityisiksi rikoksiksi, joista seuraa vuosikymmenien vankeusrangaistuksia tai yksittäisten “internet-piraattien” painostamista valtion vasikoiksi.

sellinen liike on henkisen ilmauksen - mikä voi ottaa teoreettisen, kirjallisen, taiteellisen tai metafyyssisen muodon - sodankäynninkyvyn levittämistä - joka voi olla suuntautunut kohti hyökkäystä tai itsepuolustusta - ja materiaalistien keinojen ja paikkojen runsautta. Näitä kolmea ulottuvuutta yhdistellään eri tavoin ajassa ja tilassa, mikä aina synnyttää singulaarisia muotoja, unelmia, voimia ja historioita. Mutta silloin kun yksi näistä ulottuvuuksista menettää yhteytensä toisiin ja muuttuu itsenäiseksi niistä, liike rappeutuu. Se on taantunut aseelliseksi etujoukoksi, teoretikoiden koulukunnaksi, tai vaihtoehtoyritykseksi. Mitä tulee vallankumoukseen, punaiset prikaatit, situationistit ja yökerhot - sori, Tottelemattomien ”sosiaalikeskukset” - ovat epäonnistumisen standardikaavoja. Voiman kasvattamisen varmistaminen vaatii jokaisen vallankumouksellisen voiman kehittyvän samanaikaisesti näillä kaikilla tasoilla. Hyökkäävälle tasolle jämähtäminen johtaa lopulta painavien ajatusten loppumiseen ja väljähdyttää keinojen runsauden. Teoreettisen liikkeen pysähtyminen on varma keino tulla pääoman liikkeen yllättämäksi ja menettää kyvyn ymmärtää elettyä elämää siellä missä olemme. Maailmojen omakätisestä rakentamisesta luopuminen tarkoittaa tyytymistä aavemaiseen olemassaoloon. Ystävä kirjoitti: ”Mitä on onnellisuus? Se on kokemus voimamme lisääntymisestä ylittäessämme esteen.” Onnellisuuden yhdistäminen vallankumoukselliseksi tulemiseen on vaikeaa, mutta samalla täysin välttämätöntä.

tuneena tulevaisuutta varten eläminen, on yksi muutamista keinoista kestää nykyisyyttä, jonka kauhuja kukaan ei pysty kätke- mään itseltään. Kyynisyys on toinen vaihtoehto, kaikista huonoin ja banaalein. Tämän aikakauden vallankumouksellinen voima on mieluummin läsnä sen sijaan, että antaisi kärsivällisesti valtansa kasvaa. Tätä kysymystä on kauan vältelty puhumalla iänikuisesta vallan haltuun ottamisesta, joten tulemme olemaan suhteellisen valmistautumattomia vastaamaan siihen ajan ollessa kypsä. Ei ole koskaan puutetta byrokraateista, jotka tietävät tasan tarkkaan mitä he aikovat tehdä liikkeidemme voimalla. Toisin sanoen miten he ajattelivat tehdä voimastamme välineen heidän päämäärien- sä saavuttamiseksi. Emme yleensä kiinnitä huomiota omaan voimaamme sellaisenaan. Tuntemme sen olemassaolon, havaitsemme sen vaihtelun, mutta kohtelemme sitä samalla huolettomalla tavalla kuin kaikkea muutakin ”eksistentiaalista”. Tietynlainen lukutaidottomuus tätä koskien sopii yhteen radikaaliympäristöjen huonon koostumuksen kanssa: osallistumalla pateettiseen kilpailuun poliittisten markkinoiden minimaalisista osingoista, jokainen poliittinen splittiryhmä uskoo kasvavansa yrityksenä ja selviytyvänsä voittajana herjatuista kilpailijoistaan. Tämä on virhe: voima kasvaa taistellessa vihollista vastaan, ei halventamalla häntä. Jopa kannibaali on tätä parempi: hän syö vihollisensa, hän kunnioittaa tätä tarpeeksi ruokkiakseen itseään hänen voimalla. Koska emme voi ammentaa vallankumouksellisesta traditiosta tässä asiassa, voimme vedota myyttien tutkimukseen. Tiedämme, että tutkiessaan indoeurooppalaista tarustoa Dumézil päätyi kuuluisaan kolmijakoonsa: ”Pappien, sotureiden ja tuottajien taustalla oli vastaavat maagiset ja juridisen suvereniteetin hierarkkiset ’funktiot’, fyysinen ja lähinnä sodankaltainen voima ja rauhanomainen ja heidelmällinen runsaus.” Laitetaan syrjään ”funktioiden” välinen hierarkia ja puhutaan mieluummin ulottuvuuksista. Tämän sijasta toteamme: jokaisella voimalla on mielestämme kolme ulottuvuutta - henki, voima ja rikkaus. Voiman kasvu on riippuvainen näiden kolmen yhdessä pitämisestä. Historiallisena voimana vallankumouk-

5. Kadotkaamme

1. Omituinen tappio

Jos koki tai näki Ateenan joulukuun 2008, tietää mitä tarkoittaa ”kansannousu” läntisessä metropolissa. Pankit olivat palasina, poliisiasemat piirrettyinä, kaupunki hyökkääjien käsissä. Luksuskauppojen ikkunoita ei enää korjattu, koska se olisi pitänyt tehdä joka aamu uudestaan. Mikään normaaliuden poliisivallasta muistuttanut ei säilynyt tältä liekkien ja kivien aalloilta, jonka kantajat olivat kaikkialla ja jonka edustajia ei ollut missään. Jopa Syntagmaaukion joulukuusi poltettiin. Jossain vaiheessa järjestysjoukot vetäytyivät kyynelkaasun loppuessa. On mahdotonta sanoa kuka sen jälkeen otti kadut haltuun. Puhuttiin ”600 euron sukupolvesta”, ”lukiolaisista”, ”anarkisteista”, albanialaisten maahanmuuttajien ”roskasakista” tai mitä nyt ikinä keksivätkään sanoa. Kuten tavallista, lehdistö syytti ”huppupäitä”. Jos totta puhutaan, niin anarkistit jäivät tämän kasvottoman raivonpurkauksen varjoon. Ilman mitään seremonioita heiltä vietiin yksinoikeus naamioituneeseen hurjuuteen, innostaviin seinäkirjoituksiin ja jopa polttopulloihin. Yleinen kansannousu, jota he eivät enää raaskineet kuvitella, oli juuri siinä, mutta se ei muistuttanut sitä mitä heillä oli ollut mielessään. Oli syntynyt aiemmin tuntematon ryhmähenki, joka ei laantuisi ennen kuin tuhkana olisi kaikki mikä tuhkaksi ansaitsee tulla. Aika oli tullessa. Nykyisyys särjettiin maksuna kaikesta siitä tulevaisuudesta, joka meiltä oli varastettu.

Kreikassa seuranneet vuodet opettivat mitä tarkoittaa ”kapinan- torjunta” läntisessä valtiossa. Aallon laannuttua sadat eri puolilla maata muodostuneet ryhmät, Ateenasta aina pienimpiin kyliin as-

ti, yrittivät pitää kiinni joulukuun avaamasta murtumasta. Yhdessä vaiheessa saatettiin hyökätä suurlähetystä vastaan keskellä päivää solidaarisuutena jollekin toverille, jota poliisi vainosi omassa maassaan. Jotkut seurasivat Italian 1970-luvun esimerkkiä, nostivat hyökkäyksiä seuraavalle tasolle ja kävivät pommien ja tuliaseiden kanssa Ateenan pörssiä, poliiseja, ministeriöitä tai vaikkapa Microsoftin pääkonttoria vastaan. Kuten 1970-luvulla, vasemmisto sääti ”terrorismin vastaisia” lakeja. Ratsiat, pidätykset ja oikeudenkäynnit moninkertaistuivat. Jonkun aikaa toiminta kutistui pelkäsi ”tukahduttamisen” vastaiseksi militanttiudeksi. Euroopan unioni, Maailmanpankki ja Kansainvälinen valuuttarahasto lähtivät yhdessä sosialistihallituksen kanssa huolehtimaan siitä, että *Kreikka maksaa* anteeksiantamattomasta kapinoinnista. Ei pidä koskaan aliarvioida sitä vastenmielisyyttä, mitä rikkaat tuntevat uppiniskaisia köyhiä kohtaan. Ne päättivät tuoda kokonaisen maan polvilleen ”talousuudistusten” sarjalla, jotka olivat koko lailla yhtä väkivaltaisia, joskin jakautuneena pidemmälle ajalle, kuin itse kapina.

Ammattiliitot vastasivat uudistuksiin kymmenillä yleislakoilla. Työläiset valtasivat ministeriöitä, asukkaat kaupungintaloja, ”uh rattavaksi” päätetyt tiedekunnat ja sairaalat päättivät itseorganisoitua. Oli ”torikokusliike”. Puoli miljoona ihmistä tulvi Ateenan keskustaan 10. toukokuuta 2010. Parlamenttitalo yritettiin polttaa useaan otteeseen. 12. helmikuuta 2012 järjestettiin ties kuinka mones yleislakko epätoivoisena mielenilmauksena ties kuinka monetta leikkaussuunnitelmaa vastaan. Tuona sunnuntaina koko Kreikka, sen eläkeläiset, anarkistit, virkamiehet, työläiset ja kodittomat osoittivat mieltään liki kansannousun partaalla. Ateenan keskusta oli taas liekeissä, ilta oli juhlan ja väsymyksen purkaus. Liike koki ja näki kaiken voimansa, mutta tajusi myös ettei se tiennyt mitä tehdä sillä. Vuosien ajan, huolimatta tuhansista suoran toiminnan iskuista, sadoista valtauksista ja miljoonista kreikkalaisista kaduilla, kapinan huuma saatiin sullottua ”kriisiin” ahtaaseen laatikkoon. Hiillos jäi toki kytemään tuhkan sekaan. Liike keksi uusia tapoja, muodosti osuuskuntia, sosiaalikeskuksia, ”vapaan vaihdon verkos-

on kerrottu kautta historian, Aragonin vuoden 1936 kollektivoinneista viime vuosien torivaltauksille. Kaikkien sota kaikkia vastaan ei synny tilanteessa, jossa ei ole valtiota, vaan valtio järjestää sen taidokkaasti niin kauan kuin se on olemassa. Ja vielä, elämän spontaanisti luomien muotojen tunnistaminen ei tarkoita, että voisimme luottaa jonkinlaisen spontaaniuden ylläpitävän ja ravitsevan näiden muotojen kasvua ja tuovan tarvittavia muodonmuutoksia. Tämä päinvastoin edellyttää jatkuvaa huomiota ja kuria. Ei reaktiivista, kyberneettistä, säntillistä tarkkaavaisuutta, jonka aktivistit ja johtoporras etujoukkona jakavat. Aktivistit, jotka ainoastaan vannovat verkostojen, joustavuuden, palautteen ja horisontaalisuuden nimiin ja hallinnoivat kaikkea ulkopuolelta käsin ymmärtämättä mitään. Ei sisäinen, työväenliikkeen synnyttämä vanhojen organisaatioiden aavistuksen militaristinen kuri, jolla on lähes kaikki valtion piirteet. Mielessämme oleva tarkkaavaisuus ja kuri on suuntautunut omaan voimaamme, sen tilaan ja sen lisäämiseen. He tarkkailevat, ettei mikään vähennä sitä ja selvittävät mikä sitä kasvat-
taa. He eivät koskaan sekoita pois päästämistä - kommuunien ki-
rousta - silleen jättämiseen. He huolehtivat, että kaikki ei sekoitu keskenään kaiken jakamisen verukkeella. He eivät muodosta harvainvaltaa, vaan jokaisen oikeuden aloitteellisuuteen. He ovat todellisen jakamisen ehto ja päämäärä ja hiuksenhieno mittari sille. He ovat meidän turva epämuodollisuuden tyranniaa kohtaan. Puolueemme koostuu nimenomaan heistä. Uusliberalistisen vastavalankumouksen neljänkymmenen vuoden aikana on ensimmäisenä unohtunut juuri tämä yhteys kurin ja ilon välillä. Sitä ollaan nyt löytämässä uudelleen. Todellinen kuri ei keskity organisaation ulkosiin merkkeihin, vaan voimamme sisäiseen kehittymiseen.

4. Voimastamme huolehtiminen.

Vallankumouksellista perinnettä leimaa voluntarismi aivan kuin se olisi synnynnäinen heikkous. Voittoa kohti marssiminen, pingot-

ti muotoiltu, sillä siihen ei ole vastattu tyydyttävästi vuosisadan ajan jatkuneen ”spontaanisuus vai järjestäytyminen”-kiistelyn aikana. Tämä keinoitekoinen ongelma juontaa juurensa sokeuteen, joka johtuu kyvyttömyydestä nähdä ”spontaanisuuteen” sisältyvät järjestäytymisen muodot. Jokainen elämä, puhumattakaan jokaisesta jaetusta elämästä, erittää tapoja olla, puhua, tuottaa, rakastaa sekä taistella, ja siten myös säännöllisyyksiä, tapoja ja kieli-
muotoja. Asia on niin, että olemme oppineet olemaan näkemättä muotoja elollisessa. Meille muoto on patsas, rakenne tai luuranko, eikä se koskaan liiku, syö, tanssi ja mellakoi. Oikeat muodot ovat elämälle immanentteja ja voidaan ainoastaan ymmärtää liikkeessä. Egyptiläinen toveri selitti meille: ”Kairo ei ole koskaan ollut yhtä paljon elossa kun ensimmäisen Tahrir-aukion aikana. Kaikki pitivät huolta ympärillään olevasta, koska mikään ei enää toiminnut. Ihmiset ottivat hoitaakseen roskienkeräyksen, lakaisivat kulkutiet ja joskus jopa maalasivat ne uudelleen. He maalasivat freskoja seinille ja huolehtivat toisistaan. Jopa liikenne kulki ihmeen sujuvasti, koska ei ollut liikenteen valvojia. Ymmärsimme yhtäkkiä, että meiltä on ryöstetty yksinkertaisimmat ilmaukset, jotka tekevät kaupungista meidän eli paikan, johon kuulumme. Tullessaan Tahrir-aukiolle ihmiset kysyivät spontaanisti itseltään mitä he voisivat tehdä auttaakseen. He menivät keittiöön tai siirsivät haavoituneita paareilla, tekivät banderolleja, kilpiä tai ritsoja, osallistuivat keskusteluihin ja keksivät biisejä. Ymmärsimme valtiollisen organisaation tarkoittavan todellisuudessa suurinta mahdollista järjestäytymättömyyttä, sillä sen olemassaolo riippuu ihmisten itseorganisointumiskyvyn tukahduttamisesta. Kukaan ei antanut käskyjä Tahririlla. Jos joku olisi saanut tällaista päähänsä, se olisi tietenkin muuttunut välittömästi täydeksi kaaokseksi.”Siitä tulee mieleen Courbertin kuuluisa kirje kommuunin aikana: ”Pariisi on oikea paratiisi: ei poliisia, ei hölynpölyä, ei minkäänlaista hyväksikäyttöä, ei riitoja. Pariisi kulkee itseksensä kuin se olisi rattailla. Jos vain tämä voisi jatkua ikuisesti. Suoraan sanottuna tämä on todella lumoavaa.” Henkilökohtaisia kertomuksia samasta lumouksesta

toja” ja jopa itsehallinnollisia tehtaita ja terveyskeskuksia. Voidaan kenties sanoa sen muuttuneen ”rakentavammaksi”. Siitä ei kuitenkaan päästä mihinkään, että hävisimme, että yksi puolueemme¹ viime vuosikymmenten suurimmista offensiiveista kukistettiin velkapakotteilla, ylipitkillä vankeustuomioilla sekä yleisellä konkurssilla. Ilmaiset käytetyt vaatteet eivät saa kreikkalaisia unohtamaan kapinantorjunnan päättäväisyyttä tunkea ne heidän köyhdytettyihin nuppeihinsa. Valta saattoi vapista ja näyttää hetken aikaa kadonneelta, mutta se onnistui muovaamaan yhteentulon maaperää ja horjuttamaan liikkeen tasapainoa. Kreikkalaisia kiristettiin vaihtoehdolla: ”hallitus tai kaaos”. Se mitä he saivat oli hallitus ja kaaos. Eikä siinä vielä kaikki, kaupan päälle tuli myös kurjuutta.

Vaikka sen anarkistiliike on vahvempi kuin missään muualla ja ihmiset pitkälti tyytymättömiä jo pelkkään hallitukseksi tulemiseen, vaikka valtio tuntuu siellä aina olevan jo valmiiksi epäonnistunut, Kreikka pysyy oppikirjaesimerkkinä kukistetusta kapinastamme. Poliisin päihittäminen, pankkien hajottaminen ja hallituksen hetkellinen rampauttaminen ei silti alkuunkaan hävittänyt niitä. Kreikka osoittaa sen, että tulemme häviämään, jos meillä ei ole konkreettista ajatusta siitä millainen voiton tulisi olla. Kapinallinen päättäväisyys ei riitä, hämmennyksen määrä on liian suurta. Toivottavasti tappioihimme perehtyminen vähentäisi sitä edes jonkin verran.

2. Pasifistit ja radikaalit, helvetillinen parivaljakko

Lännen menestyksekkäs vastavallankumous on neljänkymmenen vuoden ajan tuottanut meihin kahta toisiaan täydentävää heikkoutta: pasifismia ja radikalismia. Molemmat ovat haitallisia itsessään, mutta yhdessä ne muodostavat armottoman koneiston.

¹ Kirjoittajat eivät puolueella tarkoita mitään organisaatiota tai rajattua ryhmää vaan laajemmassa mielessä puolta. Puolueen käsitteen merkityksestä ja mää-

Pasifismi valehtelee, myös itselleen, tekemällä julkisesta keskustelusta ja yleisistä kokouksista kaikenkattavan ja lopullisen poliittisen käytännön. Se selittää miksi esimerkiksi torikokousliikkeestä ei tullut mitään muuta kuin päätepisteenä toiminut lähtöpiste. Jos haluaa saada otetta siitä mitä poliittinen tarkoittaa, on pakko käydä taas Kreikan kautta, mutta tällä kertaa antiikin Kreikan, koska poliittisuus keksittiin siellä. Pasifistit ovat vastahakoisia sitä myöntämään, mutta muinaiset kreikkalaiset keksivät demokratian jatkaakseen sotaa toisin keinoin. Kaupunkivaltion tasolla tapahtuvat yleiskokoukset olivat suoraa seurausta soturien kokouksista. Tasa-arvoinen puhe kumpusi tasa-arvosta kuoleman edessä. Ateenan demokratia oli hopliittien demokratia. *Kansalainen oli yhtä kuin sotilas*, minkä takia naiset ja orjat suljettiin ulkopuolelle. Klassinen Kreikka oli siinä määrin väkivaltaisen riitaisa kulttuuri, että väitely ymmärrettiin sotaisan yhteenoton hetkenä, mutta tällä kertaa kansalaisten välillä, puheen ja suostuttelun avulla. Kyse oli kokoon-tumisen lisäksi kilvoittelusta. Täysi kreikkalainen kansalainen oli voitokas sekä aseilla että diskurssilla.

Muinaiset kreikkalaiset kokivat yleiskokousdemokratian ennen kaikkea yhteydessä *sodankäyntiin organisoituna teurastuksena*, niin että edellinen oli jälkimmäisen tae. On huomattavaa, että kreikkalaiset nimetään demokratian keksijöiksi, mutta sen yhteys keihäsrivistöillä tapahtuvaan varsin poikkeukselliseen teurastukseen tavataan sivuuttaa. Siinä keksittiin sodankäynnin muoto, joka asettaa taidon, rohkeuden, voiman ja älyn tilalle silkan kurinalaisuuden, kunkin yksilön ehdottoman alistumisen kokonaisuudelle. Kohdatessaan näin *tehokkaan* sodankäyntimuodon, joka kuitisti rivisotilaan elämän arvottomaksi, persialaiset pitivät sitä läpeensä barbaarisena, aivan kuten monet muutkin viholliset, joita läntiset armeijat myöhemmin tulivat teurastamaan. Ateenalainen

---

rittelystä englanniksi kymmenen vuoden takaisessa anonymissa ranskalaisessa tekstissä ”Kutsu”: <http://theanarchistlibrary.org/library/anonymous-call#toc11>

dolliset liittoumat ja pakolliset konfliktit. Dialektiikan sijaan strategisen logiikan mukaisesti. ”Alusta pitäen”, kirjoitti toverimme Deleuze kauemmin kuin neljäkymmentä vuotta sitten, ”meidän on oltava sentralistisempia kuin sentralistit. Selvästikin vallankumouksellinen kone ei pysty tyydyttymään paikallisissa ja rajoittuneissa kamppailuissa: sen on oltava samaan aikaan huippusentralisoitu ja huippuhaluava. Tällöin ongelma koskee yhdentymisen luonnetta, minkä on toimittava transversaalisti, monimuotoisuuden lävitse, ei vertikaalisesti eikä niin, että halulle luonteenomainen monimuotoisuus murskataan.” Niin kauan kun välillämme on olemassa sidoksia, puolueemme hajanaisuus, fragmentoitunut kartografia, ei ole heikkous, vaan pikemminkin keino jättää vihollisemme ilman ratkaisevaa kohdetta. Kuten ystävä Kairossa ilmaisi asian kesällä 2010: ”Vallankumouksen johtajan puute on ehkä mielestäni juuri se, mikä on tähän asti suojellut Egyptin tapahtumia. Tämä voi olla kaikista häiritsevin asia poliisille, valtiolle ja hallitukselle. Mitään päätä ei voi laittaa pölkylle tämän lopettamiseksi. Olemme tähän asti onnistuneet säilyttämään jatkuvasti mutatoituvan viruksen tapaan laajalle levinneen organisaation ilman mitään hierarkiaa. Täysin horisontaalisesti, luonnollisena ja hajautettuna.” Sitä paitsi organisaatio, joka ei ole järjestäytynyt valtion tapaan, voi olla ainoastaan hajanainen ja fragmentoitunut ja löytää tästä ryhmittymisestä omaa laajenemistaan motivoivan voiman. On meidän tehtävä järjestää kohtaamiset, kierto, ymmärrykset ja yhteentörmäykset paikallisten aineiden välillä. Vallankumouksellisesta tehtävästä on osittain tullut kääntäjän tehtävä. Ei ole olemassa kapinan esperantoa. Kapi-noitsijoiden ei tarvitse oppia puhumaan anarkistia; anarkistien on tultava polygloteiksi.

3. Luokaamme voima, joka ei ole organisaatio.

Me kohtaamme seuraavan vaikeuden: miten rakennetaan voima, joka ei ole organisaatio? Kysymyksen täytyy jälleen olla huonos-

turvaa? Kyse ei ole yksipuolisesta päätöksestä vaan kokemuksen itsessään, joka hahmottaa päätöksen vastauksena näihin kysymyksiin. Tilanteesta toiseen, kohtaamisesta kohtaamiseen. Vihollinen ei ole ektoplasmaa, joka muodostuu nimeämällä; vihollinen on se mikä näyttäytyy, ottaa hallintaansa kaikki, jotka eivät yritä karistaa sitä mitä ja missä he ovat, vaan heijastavat itseään politiikan abstraktille seudulle - tuolle autiomaalle. Siitä huolimatta se ilmaantuu ainoastaan niille, joissa on riittävästi elämää etteivät he vaistomaisesti pakene konflikteja. Jokainen julistettu kommuuni järjestää ympärilleen uuden maantieteen, joskus jopa pitkän matkan päähän. Sinne, missä seutu oli aiemmin tasaista tasankoa, jossa kaikki oli keskenään vaihdettavaa kaikkialle levinneen vastaavuuden harmautta, kommuuni kohottaa vuorijonon, varsinaisen elävöittävän hengähdyksen, joka kulkee ja nousee huippuunsa uskottomia polkuja ja risteyskohtia ystävällisten asioiden lomassa ja estää niiden syntyminen vihollisjoukkojen väliin. Mikään ei enää ole yksinkertaista, tai se on yksinkertaista eri tavalla. Jokainen kommuuni luo poliittisen seudun, joka laajentuu ja haarautuu kasvaessaan. Juuri tässä hetkessä se kartoittaa toisiin kommuuneihin johtavia polkuja, luo puolueemme muodostavat viivat ja yhteydet. Vahvuutemme ei tule vihollisen nimeämisestä, vaan pyrkimyksestä astua toinen toistemme maastoon. Olemme orpoja aikakaudella, jolloin maailma jaettiin valheellisesti kapitalistisen blokin edustajiin ja heidän vihollisiin. Neuvostoliiton harhan romahtaessa jokainen geopolitiittisen tulkinnan kehikko katosi. Yksikään ideologia ei auta meitä tunnistamaan ystävää vihollisesta kaukaa - huolimatta voimakkaasta yrityksestä luoda uusi tulkintakehikko, jossa Iran, Kiina, Venezuela tai Bashar al-Assad näyttävät imperialismin vastaisilta sankareilta. Kuka olisi voinut ennustaa täältä Libyan kansannousun tarkan luonteen? Kuka osaa erotella mikä Taksimien valtauksessa liittyy vanhaan kemalismiin ja mikä toiveeseen uudesta maailmasta? Entä Maidan? Mitä voi sanoa Maidanista? Pitäisi mennä paikan päälle ja nähdä se omin silmin. Pitäisi luoda yhteyksiä. Ja liikkeiden kompleksisuudessa pitäisi huomata jaetut ystävät, mah-

viljelijä, joka rivimiehenä surmattiin sankarikuolemaan sukulaistensa ja ystäviensä silmien edessä, oli näin ollen kääntöpuoli torilla osallistuvasta kansalaisesta. Muinaisen taistelulentän ylle leviytyvien ruumiiden elottomat raajat olivat välttämätön vastinpari yleiskokouksen pohdintoissa kohotetuille käsille. Tämä kreikkalainen sodankäynti on niin syvällä läntisessä mielikuvituksessa, että on lähes unohdettu kuinka samaan aikaan kiinalaiset keksivät toisenlaista sodankäynnin taitoa. Kun hopliitit hankkivat voittoja keihäsrivistöille, joissa hyväksyttiin tietyt määrät kuolleita sen sijaan että olisi annettu periksi, kiinalainen idea oli juurikin minimoida tappiot ja välttää taistelua niin paljon kuin mahdollista. Tarkoitus oli ”voittaa taistelu ennen taistelua”, vaikka se myös tarkoittaisi hävinnän armeijan teurastamista voiton jälkeen. Yhtälö sota=yhteenotto=armeija=teurastus jatkui muinaisesta Kreikasta aina 1900-luvulle asti. Pohjimmiltaan se on ollut läntinen vääristymä sodankäynnin määritelmässä 2500 vuotta. Se, että ”epäsäännöllinen sodankäynti”, ”psykologinen sodankäynti”, ”pieni sota” tai ”sissit” ovat nimiä sille mikä muualla on *sodankäynnin normi*, on vain yksi puoli tästä tietystä vääristymästä.

Aito pasifisti, joka ei vain rationalisoi omaa pelkuruuttaan, onnistuu olemaan kaksin verroin väärässä sen ilmiön luonteesta, jota vastaan väittää taistelevansa. Sotaa ei voi vain kutistaa aseelliseen yhteenottoon tai teurastukseen, se on pasifistien kannattaman yleiskokouspolitiikan perimmäinen matriisi. Sun Tzu kirjoitti, että ”todellinen soturi ei ole sotaisa. Todellinen taistelija ei ole väkivaltainen. Voittaja välttelee taistelua.” Kaksi maailmaa on konfliktissa keskenään ja järkyttävä planeetanlaajuinen taistelu ”terrorismissa” vastaan on osoittanut, että verisimmät tuhoamiskampanjat käydään rauhan nimissä. Sodan torjuminen ilmaisee pohjimmiltaan vain lapsellista tai seniiliä kieltäytymistä tunnustaa toiseuden olemassaoloa. Sota ei ole teurastusta, se on heterogeenisten valtojen kohtaamista säätelevä logiikka. Sitä käydään kaikkialla, lukemattomilla eri tavoilla. Useimmiten sen keinot ovat rauhanomaisia. Jos on olemassa useita eri maailmoja, jos on lukematon määrä eri

elämänmuotoja, niiden kanssaelämisen lakina on sota. Mikään ei voi ennustaa niiden kohtaamisen lopputulosta: vastakohtat eivät elä erillisissä maailmoissa. Jos emme ole määrittävällä identiteetillä varustettuja yhtenäisiä yksilöitä, kuten roolien sosiaalinen kontrolli haluaisi asian nähdä, vaan eri voimien konfliktihakuisen pelin paikkoja, joiden toisiaan seuraavat asetelmat muodostavat vain väliaikaista tasapainoa, meidän tulee tunnustaa sodan olevan sisälämme – pyhän sodan, kuten Rene Daumal sitä kutsuu. Rauha ei ole mahdollinen tai edes toivottava asia. Konflikti on olemisen ytimessä. Eli tarvitaan taito käydä sitä, mikä tarkoittaa taitoa elää tilannepohjalta, mikä taas vaatii hienotaitoa ja eksistentiaalista liikuvuutta eikä valmiutta murskata kaikkea sitä mikä on erilaista kuin me.

Pasifismi nojaa näin ollen joko syvään typeryyteen tai vilpittömyyden täydelliseen puuttumiseen. Jopa immuunijärjestelmämme perustuu erontekoon ystävän ja vihollisen välillä. Ilman sitä kuolisimme syöpään tai johonkin muuhun autoimmuunisairauteen. Itse asiassa kuolemme syöpiin ja autoimmuunisairauksiin. Taktinen kieltäytyminen yhteenotosta on itsessään pelkkä sotajuoni. On helppo ymmärtää miksi esimerkiksi Oaxacan kommuuni julistautui välittömästi rauhanomaiseksi. Kyseessä ei ollut kieltäytyminen sodasta vaan kieltäytyminen tulemasta kukistetuksi yhteenotossa Meksikon valtion ja sen käytyreiden kanssa. Kuten kairolainen toveri asian ilmaisi, ”ei pidä kuvitella, että huutaessamme väkivallattomuutta tekisimme väkivallattomuudesta fetissin”. On uskomatonta kuinka paljon historiaa pitää vääristellä, jotta pasifismi löytää edustuskelpoisia edeltäjiä! Mietitään köyhää Thoreauta, jonka ruumis oli häidin tuskin ehtinyt maata, kun hänestä tehtiin *Kansalaistottele mattomuuden* teoreetikko. Sitä varten piti vielä amputoida hänen kirjoituksensa otsikko *Vastarinta siviilihallitusta vastaan*. Tässä oli kaveri, joka kirjoitti *Vetoimuksessa kapteeni John Brownille*: ”Uskon, että kerrankin Sharpen kiväärit ja revolverit oli otettu oikean asian käyttöön. Työkalut olivat osaavissa käsissä. Sama tyytymättömyys, jonka jo kerran sanottiin tyhjentäneen temppelein, tyhjen-

me asutettuihin seutuihin. Meidän oli kiskaistava itsemme kauas globaalin abstraktiudesta. Tämänhetkinen kysymys kuuluu, kuinka irtataudumme paikallisuuden houkutuksesta? Perinteisesti vallankumoukselliset ovat odottaneet puolueen yhdistyvän yhteisen vihollisen nimeämisen kautta. Kyse on heidän parantumattomasta dialektisesta virheestään. ”Dialektinen logiikka”, sanoi Foucault, ”tuo ristiriitaiset suhteet homogeeniseen kontekstiin. Ehdotan tämän dialektisen logiikan korvaamista sillä, mitä kutsun strategiseksi logiikaksi. Strateginen logiikka ei painota homogeenisuuden ristiriitaisia suhteita ja lupaa niiden hävittämistä ykseyteen. Strateginen logiikka toimii vahvistamalla mahdollisia yhteyksiä toistensa kanssa vertailukelvottomien suhteiden välillä, jotka säilyvät erilaisina. Strateginen logiikka on heterogeenisten yhteyksien logiikkaa, eikä ristiriidan homogenisoivaa logiikkaa.” Mitään toimivaa yhteyttä kommuunien välillä, toisin sanoen heterogeenisten, paikallisten voimien kesken, ei ole johdettavissa yhteisen vihollisen nimeämisestä. Jos militantit eivät ole neljänkymmenen vuoden väittelyiden jälkeen edelleenkaan päättäneet onko vihollinen vieraantumisen, riisto, kapitalismi, seksismi, rasismi, sivilisaatio vai itse asiassa olemassa oleva kokonaisuudessaan, se johtuu siitä, että näin muotoiltu kysymys on pohjimmiltaan merkityksetön. Vihollinen ei ole pelkästään jotain, minkä voimme nimetä poistettuumme itsestämme kaikki määreet ja vietyämme itsemme ties mille poliittiselle tai filosofiselle tasolle. Tällaisesta näkökulmasta kaikki näyttää samalta, totuus on peitetty itsemme luomaan outouteen: kaikki on vihamielistä, kylmää ja yhdentekevää. Militantti voi tällöin ryntäköidä sitä tai tätä vastaan, mutta se tulee aina olemaan muodoltaan turhanpäiväistä, hänen oman turhanpäiväisyytensä muotoista - voimattomuutta ja tuulimyllyjä. Sillä kaikille, jotka aloittavat omasta asemastaan, heidän asuttamastaan ympäristöstä, etulinja määrittää itsensä perustuen käsillä olevaan yhteyteen. Ketkä työskentelevät kusipäille? Ketkä pelkäävät osallistumista? Ketkä ottavat riskejä sen puolesta mihin he uskovat? Kuinka pitkälle vastakkainen puolue antaa itsensä mennä? Mistä se perääntyy? Mihin se

kuten millä tahansa takavuosien huippukokousten vastatapahtumalla tai No Border -leirillä. Espanjan pääkaupungin sydämessä esiteltiin yleiskokousten rakenteita, barrios'n (naapurustoihin) ja komiteoihin järjestäytymistä ja jopa globalisaation vastaisesta liikkeestä tulevia naurettavia käytöskoodeja. Useista tuhansista ihmisistä koostuneet leiriytyjät yrittivät aikaisin aamulla 15. kesäkuuta 2011 blokata Katalonian parlamentin estääkseen sitä hyväksymästä ”leikkaussuunnitelmaa”. Aivan kuten mielenosoittajat estivät IMF:n edustajia saapumasta konferenssikeskukseen muutamia vuosia aiemmin. Italian valkohaalareiden huippukokousten vastaiset käytännöt ilmaantuivat tauon jälkeen uudestaan ”yhteiskunnallisen liikkeen” kontekstissa Englannin opiskelijaliikkeen kirjablokkina. Lentokenttäprojektin vastaisessa mielenosoituksessa 22. helmikuuta 2014 Nantesissa toiminen pienissä liikkuvissa ryhmissä oli mellakkakäytäntönä niin yleistynyt, että ”mustasta blokista” puhuminen ei ollut enää muuta kuin uuden palauttamista vanhaan, vaikka kyseessä ei ollut enää sisäministeriön käyttämä kieli. Kun poliisi huomaa ainoastaan ”radikaalien ryhmien” toiminnan, on helppo nähdä heidän yrittävän salata yleistä radikalisoitumista.

2. Paikallisuuden houkutuksesta irtautuminen.

Puolueemme on siis kaikkialla, mutta pysähdyksissä. Globalisaation vastaisen liikkeen kadotessa hävisi myös perspektiivi, jonka mukaan liike on yhtä planetaarinen kuin itse pääoma. Samalla katosi kyky taistella maailmanlaajuisia pääomaa vastaan. Ensimmäinen kohtaamamme kysymys on siis seuraava: kuinka erilaisen paikallisten voimien joukko voi muodostaa maailmanlaajuisen vastarinnan? Kuinka kommuunien joukko muodostaa historiallisen puolueen? Toisin sanoen: tietyn pisteen jälkeen oli välttämätöntä hylätä huippukokousten vastaiset rituaalit ammattiaktiiviteineen, niiden masentavat nukkemestarit, ennustettavat mellakat, iskulauseiden runsaus sekä merkitysten niukkuus, ja liittää itse-

tää sen uudestaan. Kysymys ei ole aseesta vaan hengestä millä sitä käytetään.” Kaikista suurin farssi väärässä historiassa on siinä miten Nelson Mandelasta, aseellisen ANC-järjestön perustajasta, tehtiin globaali rauhanikoni. Mandela itse: ”Sanoin passiivisen vastarinnan ajan olevan ohi. Väkivallattomuus oli hyödytön strategia eikä koskaan voisi kaataa valkoisen vähemmistön hallintoa, joka takertuu valtaansa kaikin keinoin. Loppujen lopuksi sanoin väkivallan olevan ainoa ase, joka voisi tuhota apartheidin ja meidän tulisi valmistautua käyttämään tuota asetta lähitulevaisuudessa. Väkijoukko oli innoissaan, etenkin nuoret taputtivat ja hurrasivat. He olivat valmiita toimimaan siinä paikassa. Aloin laulamaan vapauslaulua: ”On vihollisia, otetaan aseemme ja hyökätään niitä vastaan”. Lauloin laulua ja väkijoukko yhtyi siihen. Kun laulu oli ohi, osoitin poliisia ja sanoin ”tuolla, nuo ovat vihollisiamme!””

Vuosikymmeniä kestänyt massojen rauhoittaminen ja pelkojen massoitaminen on tehnyt pasifismista *kansalaisen* spontaanin poliittisen tietoisuuden. Jokaisen tänä päivänä kehittyvän liikkeen täytyy käsitellä tätä karmeaa asiointilaa. Voi viitata pasifisteihin toimittamassa mustapukuisia mellakoijia poliiseille Placa Catalunyaalla kesällä 2011, tai mustan blokin mielenosoittajien häirintää ja verbaalilynnkkausta Genovassa 2001. Vallankumoukselliset piirit vastasivat tähän eriytymällä radikaalin hahmoksi, joka ottaa aina vastakkaisen kannan kuin kansalainen. Kun toinen esittää moraalisena väkivaltakiellon, toinen vastaa aina puhtaasti ideologisella väkivallan puolustamisella. Kun pasifisti yrittää aina irrottautua maailman tilasta, pysyä hyvänä olemalla tekemättä pahaa, radikaali yrittää kaikin keinoin välttää osallistumista ”vallitsevaan asiointilaan” toteuttamalla rankkojen ”tiedotteiden” säestämiä pieniä laittomuuksia. Molemmat pyrkivät puhtauteen, toinen väkivallalla ja toinen siitä pidättäytymisellä. Kumpikin on toiselle painajainen. Ei ole ollenkaan varmaa, että nämä hahmot olisivat olemassa kovin pitkään, jos kummallakin ei olisi toista syvällä sisimmässään. Ikään kuin radikaalin tarkoitus olisi saada pasifisti tärisemään sisältä ja päinvastoin. On varsin osuvaa, että amerikkalaisten kansa-

laiskamppailujen raamattu on 1970-luvulta asti ollut Saul Alinskyn kirjoittama *Sääntöjä radikaaleille*. Koska pasifistit ja radikaalit yhtyvät samaan maailman torjumiseen, he saavat nautintoa siitä, että ovat irrallaan kaikista tilanteista. Se saa aikaan huumaavan tunteen kuin he olisivat kosketuksissa jonkinlaiseen erinomaisuuteen. He elävät mieluummin avaruusolentoina, minkä mukavuuden heille tarjoaa – ainakin vielä hetken aikaa – elämä metropolissa, heidän etuoikeutetussa biotoopissaan.

1970-luvun katastrofaalisten tappioiden jälkeen radikaaliuden *moraalinen* kysymys on asteittain korvannut vallankumouksen *strategisen* kysymyksen. Eli vallankumous on kärsinyt saman kohdan kuin kaikki muukin viime vuosikymmeninä: se on yksityistetty. Siitä on tullut mahdollisuus henkilökohtaisen hyväksynnän hankkimiselle ja sen mittari on radikaalius. ”Vallankumouksellisia” tekoja ei enää arvioida ympäröivän tilanteen pohjalta, sitä kautta mitä mahdollisuuksia ne avaavat tai sulkevat. Sen sijaan, kerta toisensa jälkeen, niistä kaivetaan erilleen muoto. Tietystä sabotaasista, joka tapahtuu tietynä aikana ja tietystä syystä, tulee pelkkää sabotaasia. Hiljakseen sabotaasi ottaa sijansa hyväksytyjen vallankumouksellisten käytäntöjen joukossa, jossa polttopullon heittäminen pisteytetään korkeammalle kuin kiven heittäminen, mutta alemmas kuin polveen ampuminen, joka itsessään ei ole ihan pommin tasolla. Ongelma on siinä, että mikään toimintamuoto ei itsessään ole vallankumouksellinen: myös reformistit ja natsit ovat turvautuneet sabotaasiin. Liikkeen ”väkivaltaisuuden” aste ei määritä sen vallankumouksellisuutta. Mielenosoituksen ”radikaaliutta” ei mitata hajonneiden ikkunoiden lukumäärällä. Tai jos niin on, ”radikaalius” tulee jättää niille, joilla on tapana *mitata* poliittiset ilmiöt ja laittaa ne järjestykseen moraalaisella asteikolla.

Kuka tahansa radikaalipiireissä pyörivä huomaa välittömästi kuilun puheiden ja tekojen välillä, sen välillä mitä haluavat ja kuinka eristyksissä siitä ovat. Tuntuu siltä kuin he olisivat omistautuneet jonkinlaiseen jatkuvaan itselamaannukseen. Nopeasti voi ymmärtää, että he eivät ole rakentamassa todellista vallankumouksel-

tai opettaja - on tehty aktivistiversio: katulääkintäryhmät, Indymedian vaihtoehtotoimittajat, lakitiimit tai solidaarisuustalouden ammattilaiset. Globalisaation vastaisen liikkeen lyhytaikaisuus liittyy pikkuporvariston itsensä leijuvaan luonteeseen, sen historialliseen epäröintiin, poliittiseen tyhjyyteen ja olemiseen epäluokkana kahden luokan välissä. Tämä näkyy huippukokousten vastaisten melakoiden räjähdysherkkyydessä, jolloin ilmaan nostettu nuija riitti innostamaan väkijoukon varpusparven lailla. Yhden vähäpätöisyys selittää toisten todellisuuksien vastarinnan vähäisyyttä. Vastavallankumouksen hyytävät viimat riittivät tukahduttamaan liikkeen muutamassa vuodenaikassa. Jos globalisaation vastaisen liikkeen sielu oli sen globaalin hallintojärjestelmän kritiikissä, voimme sanoa ”kriisin” pakkolunastaneen tämän kritiikin valvojat: militantit ja aktivistit. Se, mikä oli aiemmin selkeää rajatuille politisoitujen yksilöiden piireille, oli nyt kaikille päivänselvää. Pankkien paskomista on syksystä 2008 lähtien ymmärretty selkeämmin ja laajemmin kuin koskaan aiemmin. Juuri tästä syystä sitä ei kuitenkaan ole mielekästä tehdä pienten ammattimellakoitsijoiden ryhmän toimesta. Aivan kuin globalisaation vastainen liike olisi vuodesta 2008 lähtien liennut osaksi todellisuutta. Se on kadonnut juuri siksi, että se on muuttunut todeksi. Kaikesta sen perussanaston muodostaneesta on tullut osa julkisuuden piiriä. Kuka enää epäilee julkeaa ”rahoitusmarkkinoiden diktatuuria”, IMF:n määräämien rakenneuudistusten poliittista luonnetta, ympäristön tuhoutumista kapitalistiseen ahneuteen, ydinteollisuuden lobbareiden mielipuolista ylimielisyyttä sekä kaikista poskettomimpia valheita ja vallanpitäjien ilmiselvää korruptiota? Kuka ei olisi ällikällä lyöty, jos uusliberalismia ehdotetaan yksipuoliseksi parannuskeinoksi sen itsensä aiheuttamaan epäonnistumiseen? Meidän on muistettava, miten yleisen mielipiteen nykyään muodostavat tuomiot oli kymmenen vuotta sitten varattu rajatuille militanttien piireille. Globalisaation vastainen liike näki jopa ”kansan” pöllivän työkalut sen omasta pakista. Puerta del Solilla oli oma lakitiiminsä, lääkäintäryhmänsä, infopisteensä, haktivistinsa ja telttansa. Aivan

oli ulkomailta tullut terroristijärjestö. Voimme ainakin todeta, että poliisin hallinnointiretoriikka on pysynyt entisenlaisena, mutta todellinen liike on saanut jalansijaa. Puolueemme näkökulmasta viimeisen viidentoista vuoden strategisen luennan tulee alkaa globalisaation vastaisesta liikkeestä, viimeisimmästä maailmanlaajuisesti järjestäytyneestä hyökkäyksestä pääomaa vastaan. Sillä ei ole juuri väliä ajoittameko liikkeen alun Maastrichtin sopimuksen vastaiseen mielenosoitukseen 1997 Amsterdamissa, WTO:n vastaisiin mellakoihin Genevessä toukokuussa 1998, Lontoon Carnival Against Capitaliin kesäkuussa 1999 tai Seattlen mielenosoitukseen marraskuussa samana vuonna. Silläkään ei ole väliä ajatellaanko liikkeen selvinneen Genovan huipentumasta ja oliko se yhä olemassa Heiligendamissa 2007 tai Torontossa kesäkuussa 2010. Ainoastaan se on varmaa, että 1990-luvun lopulla ilmestyi planetaarinen liike, joka kohdisti kritiikkinsä ylikansallisiin ja globaaleihin hallintoelimiin (IMF, Maailmanpankki, Euroopan Unioni, G8, NATO, jne.). Maailmanlaajuinen vastavallankumous, joka haki oikeutuksensa syyskuun 11. päivästä, pitäisi ymmärtää poliittisena vastauksena globalisaation vastaiseen liikkeeseen. ”Länsimaalaisten yhteiskuntien” kehyksissä näkyvä halkeama piti peittää kaikilla käytettävissä olevilla keinoilla. Syksyllä 2008 aivan kapitalistisen järjestyksen sydäimestä alkunsa saanut ”kriisi” alkoi loogisesti ”globalisaation vastaisen” kritiikin etuoikeutetusta kohteesta. On fakta, että vastavallankumouksella on massiivisuudestaan huolimatta ainoastaan voimaa jäädyttää ristiriidat, ei hävittää niitä. Aivan yhtä loogisesti seitsemän vuoden ajan tukahdutettu liike syntyi uudestaan tässä kriittisessä pisteessä. Kreikkalainen toveri summasi tämän näin: ”Joulukuu 2008 oli Genova, joka kesti kuukauden yhden kokonaisen maan mittakaavassa.” Ristiriidat olivat kypsyneet kaikessa hiljaisuudessa. Historiallisesti globalisaation vastainen liike säilyy planetaarisen pikkuporvariston ensimmäisenä hyökkäyksenä pääomaa vastaan - koskettavana ja tehottomana, aivan kuin aavistuksena sen tulevasta proletarisaatiosta. Kaikista pikkuporvariston ammateista – tohtori, toimittaja, lakimies, taiteilija

lista voimaa vaan etsimässä radikaaliutta. Tämä toimii yhtä hyvin suoran toiminnan, feminismin kuin ekologian kentällä. Vallitseva ja kaiken *kangistava* pikkumainen terrori ei ole bolsevikkipuolueen mallia vaan pikemminkin kuin muoti, tuo terrori jota kukaan ei harjoita suoran henkilökohtaisesti mutta joka vaikuttaa kaikkiin yhtä lailla. Näissä piireissä pelätään radikaaliuden loppumista, aivan kuten toisaalla pelätään sitä ettei enää oltaisi muodikkaita, coolleja tai muuten vaan ajan hermolla. Maine pilaantuu helposti. Teorioiden, mielenosoitusten ja suhteiden pinnallinen kuluttaminen korvaa asioiden juurille paneutumisen. Vimmainen kilpailu ryhmien välillä ja sisällä aiheuttaa ajoittaisia hajoamisia. Aina löytyy kuitenkin tuoretta, nuorta ja hyväksikäytettyä lihaa korvaamaan väsyneiden, rikkoutuneiden, *loppuunpalaneiden* ja tarpeekseen saaneiden lähtemisen. Jälkikäteinen tyrmistys valtaa piireistä pakenijat: kuinka kukaan voi alistua niin ruhjoviin paineisiin niin arvoituksellisten panosten vuoksi? Suunnilleen samanlainen tyrmistys arvatenkin valtaa minkä tahansa ylityöllistetyn entisen johtajan, joka leipuriksi ryhtymisen jälkeen katsoo entistä elämäänsä. Näiden piirien eristyneisyys on rakenteellista: radikaalius on asetettu standardiksi niiden ja maailman välille. Ne eivät enää koe ilmiötä, vain niiden mittaria. Hajoamisprosessin jossain vaiheessa jotkut kilpailevat radikalismissa *kritisoimalla piiriä itsessään*, mutta tekevätkään pienintäkään lommaa sen rakenteeseen. Malatesta kirjoitti: ”Vaikuttaa siltä, että jos jokin todella vähentää vapauttamme ja tekee aloitteellisuudesta mahdotonta, niin lamauttava eristyneisyys.” Tässä mielessä on vain loogista, että osa anarkisteista julistautuu ”nihilisteiksi”, sillä nihilismi tarkoittaa kyvyttömyyttä uskoa siihen mihin uskoo – tässä tapauksessa vallankumoukseen. Lisäksi ei ole mitään nihilistejä, on vain voimattomia yksilöitä.

Radikaali määrittämässä itseään tekojen ja diskurssien tuottajana on johtanut puhtaasti määrällisen vallankumousajatuksen muotoutumiseen. Se on jonkinlainen yksilöllisten kapinointien ylituotannon kriisi. ”Pidetään mielessä, että vallankumous ei tule olemaan kaikkien näiden yksittäisten kapinointien tulosta”, kirjoitti

Emile Henry jo kauan sitten. Historiaa kun katsotaan niin sekä Ranskassa, Venäjällä että Tunisiassa vallankumous oli tulosta tietyn tapahtuman – rynnäkö vankilaan, armeijan tappio sodassa, hedelmäkaupiaan itsemurha – ja yleisen tilanteen kohtaamisesta, ei erillisten kapinointien aritmeettisesta lisäämisestä toisiinsa. Samaan aikaan voi jo kaukaa nähdä kuinka absurdi määritelmä vallankumouksesta tekee sille vahinkoa. Sitä kuluttaa itsensä aktivismin, joka ei johda minnekään. Sitä omistautuu pahaiselle suorituskultille, jossa kyse on radikaalin identiteetin uusintamisesta jokaisessa hetkessä, oli kyse sitten mielenosoituksesta, rakkaudesta tai diskurssista. Se kestää aikansa – sen ajan mitä vaaditaan *loppuun-palamiseen*, masennukseen tai tukahduttamiseen. Eikä lopulta ole muuttanut yhtään mitään.

Teko ei ole vallankumouksellinen sisältönsä kautta vaan seuraustensa. Tilanne määrittää teon merkityksen, ei tekijöiden tarkoitus. Sun Tzu sanoi, että ”voitto otetaan tilanteesta”. Jokainen tilanne koostuu osista, siinä yhdistyy erilaiset jännitteet, voimat ja näkyvät tai hiljaiset konfliktit. *Vallitsevan* sodan käyminen, strateginen toiminta, vaatii tilanteen katsomista avoimesti, sen sisäisen dynamiikan, voimasuhteiden ja vastanapojen ymmärtämistä. Teon vallankumouksellisuus riippuu siitä minkä merkityksen se saa yhteydestään maailmaan. Kivenheitto ei ole koskaan pelkkää ”kivenheittoa”. Se voi jäädyttää koko tilanteen tai käynnistää kansannousun. On täyttä avaruusolentojen politiikkaa ajatella, että taistelu voitaisiin ”radikalisoida” syöttämällä siihen oletetusti radikaaleja puheita ja tekoja. Liike elää vain aikaansaamiensa muutosten sarjana. Jokaisella hetkellä on olemassa tietty etäisyys sen nykytilan ja potentiaalın välillä. Jos se lakkaa kehittymästä, sen potentiaali jää käyttämättä ja se kuolee. Ratkaisevat teot ovat sellaisia, jotka vievät liikettä eteenpäin, murtavat vallitsevaa asiaintilaa ja tuovat tuota potentiaalia lähemmäs. Teko voi tarkoittaa valtausta, jonkun asian rikkomista, hyökkäystä tai pelkkää totuuden puhumista. Liikkeen tila ratkaisee. *Asia on vallankumouksellinen vain jos se tosiasiaa aiheuttaa vallankumouksia*. Vaikka se voidaankin

8. Tänään Libya, huomenna Wall Street

1. Viidentoista vuoden historia.

Heinäkuun 3. päivä vuonna 2011 tuhannet ihmiset kokoontuivat poliisiin ja armeijan miehittämälle rakennustyömaalle vastauksena Maddalenan häätöön ja järjestäytyivät rivistöihin. Sinä päivänä Susa-laaksossa käytiin todellinen taistelu. Eräs ilmeisen seikkailunhaluinen carabinieri napattiin kiinni ja riisuttiin aseista mielenosoittajien toimesta boschissa (metsässä). Lähes jokainen kampaajista isoäiteihin oli varustautunut kaasunaamarilla. Ne, jotka olivat liian vanhoja mennäkseen ulos, hurrasivat meille talojensa ovilta sellaisin sanoin kuin ”Ammazzateli!” (”tappakaa heidät!”). Loppujen lopuksi miehittäjiä ei saatu ajettua nurkastaan. Seuraavana päivänä lehdet toistivat yhteen ääneen poliisien valheita: ”Etikkaa ja ammoniakkaa: mustan blokin sissit” ja niin edelleen. Vastaiskuksi tälle herjaavalle propagandalle kutsuttiin koolle mediakonferenssi. Tämä oli osa liikkeen vastausta: ”Hyvä on, jos rakennustyömaalle hyökkääminen tekee ihmisistä mustan blokin, tällöin me kaikki olemme mustia blokkeja!” Lähes päivälleen kymmenen vuotta aiemmin sama nöyristelevä media tarjosi saman selityksen Genovan taistelulle: Musta blokki, määrittelemätöntä alkuperää oleva yksikkö, oli onnistunut soluttautumaan mielenosoitukseen ja levittämään aivan yksin tuhoa ja kaaosta kaupungilla. Julkisessa keskustelu mielenosoituksen järjestäjiä yllytettiin toisiaan vastaan. Toisten esittämän teorian mukaan musta blokki koostui todellisuudessa siviilipukuisista poliiseista ja toisten mukaan kyseessä taas

kasteluun. Pitkään Syntagma-aukiolla teltaillut ystävämme vastasi asiaan tyhjentävästi, kun häneltä kysyttiin kuinka kreikkalaiset järjestäisivät ruokahuoltonsa, jos liike onnistuisi polttamaan parlamentin ja tuhoamaan kansantalouden: ”Kymmenen miljoonaa ihmistä ei ole koskaan aiemminkaan jäänyt odottamaan nälkäkuolemaa. Vaikka siitä seuraisikin joitakin kahakoita siellä ja täällä, epäjärjestys tulisi olemaan mitätöntä verrattuna siihen epäjärjestykseen, joka tavallisesti vallitsee.”

Kommuunin kohtaamaa *tilannetta* määrittää se, että heittäytymällä tapahtumaan varauksettomasti löytää paljon enemmän kuin mitä lähti alunperin etsimään – yllättyy löytämästään uudesta voimasta, vahvuudesta ja kekseliäisyydestä, sekä ilosta, joka seuraa päivittäisestä ja strategisesta osallisuudesta poikkeuksellisiin olosuhteisiin. Tässä mielessä kommuuni on *järjestäytyntä elinvoimaa*. Se luo aina enemmän kuin muodollisesti lupaa. Juuri siksi Istanbulin kaduille ja toreille vyöryneiden ihmisten kokemus oli *peruuttamaton*. Ihmisjoukot olivat viikkokausia omillaan ja kohtasivat muonituksen, rakentamisen, hoivan, hautaamisen ja aseistautumisen kaltaiset kysymykset. He eivät oppineet ainoastaan järjestämään oman elämänsä itse, vaan myös jotain paljon syvempää: että me *voimme* järjestää elämämme itse ja riemuitsemme kyvyttämme tehdä niin. Se, ettei yksikään demokraattinen kolumnisti tuonut esiin tätä katujen elinvoimaa, on selvä merkki sen vaarallisesta potentiaalisesta. Noiden päivien ja öiden muistot paljastavat metropolien jokapäiväisen järjestyksen merkityksettömyyden ja tekevät siitä vielä sietämättömämpää.

päätellä vasta jälkikäteen, tietty herkkyys tilannetta kohtaan sekä sopivasti historiallista tietoa auttaa intuition kehittämisessä.

Jätetään radikaaliudesta murehtiminen siis masentuneille ja häviäjille. Vallankumouksellisten todellinen kysymys on siinä miten saada elävät voimat kasvamaan, kuinka hoivata *vallankumouksellistavaa* kehitystä niin että vallankumouksellinen *tilanne* olisi lopultakin mahdollinen. Kaikki, jotka saavat nautintoa asettaessaan ”radikaalit” ja ”kansalaiset” dogmaattisesti toistensa vastapuolille, ”aktiiviset kapinalliset” passiivista väestöä vastaan, asettavat esteitä tuollaisen kehityksen tielle. Tekevät poliisin työtä. Jos halutaan löytää vallankumouksellinen kardinaalihyve, niin tällä hetkellä se on *tilannetaju* eikä abstrakti radikaalius. ”Tilannetajulla” tarkoitamme vallankumouksellistavien kehityskaarien kasvattamisen taidetta.

Val di Susan laakson taistelun ihmeisiin täytyy lukea tapa miten se onnistui repimään hyvän joukon radikaaleja pois heidän tuskaisesti rakennetusta identiteetistään. Se toi heidät takaisin maan pinnalle. He olivat taas yhteydessä todelliseen tilanteeseen, he onnistuivat riisumaan suurimman osan ideologisesta avaruuspuvustaan. Samalla he kuitenkin aiheuttivat loputonta paheksuntaa niiden taholta, jotka on edelleen vangittuina tähtienväliseen radikalismiin, jossa hengittäminen on niin kovin suuri ongelma. Taistelun onnellinen loppu oli epäilemättä seurausta erikoistaidosta välttää jumitumasta siihen kuvaan, jota valta koitti asettaa – oli kyse sitten lakia kunnioittavien kansalaisten ympäristöliikkeestä tai aseellisesta ja väkivaltaisesta etujoukosta. Vaihtelu koko perheen mielenosoitusten ja luotijunalinjan rakennustyömaille hyökkäämisten välillä, sabotaasi yhtenä hetkenä ja yhteistyö alueen pormestareiden kanssa toisena hetkenä, anarkistien ja katolisten isoäitien yhteistyö – nämä kaikki asiat tekivät taistelusta vallankumouksellisen ainakin siinä määrin, kun se onnistui purkamaan pasifismin ja radikalismien helvetillisen liiton. Stalinistinen dandy kirjoitti hieinan ennen kuolemaansa, että ”Poliittinen elämä tarkoittaa toimintaa eikä toiminnan kohteena olemista, tarkoittaa politiikan teke-

mistä eikä politiikan tekemäksi tulemista. Se tarkoittaa taistelua, useita taisteluita, sodankäyntiä, omaa päämäärätietoista sotaansa, välitöntä ja kauaskatsoista perspektiiviä, strategiaa, taktiikkaa.”

3. Hallitus kapinantorjuntana

Michel Foucault kirjoitti: ”Sisällissota on kaikkien valtataisteluiden ja -strategioiden verkko. Näin se liittyy myös kaikkiin taisteluihin, joita käydään vallasta tai valtaa vastaan. Sisällissota ei vain nosta kollektiivisia elementtejä mukaan peliin vaan myös muodostaa ne. Se on kaukana mistään sellaisesta prosessista, jossa ihminen palaa tasavallasta yksilöllisyyteen, suvereenista luonnontilaan, kollektiivisesta järjestyksestä kaikkien sotaan kaikkia vastaan. Sisällissota on prosessi, jonka kautta tietty joukko uusia kollektiivisuuksia näkee päivänvalon ja muodostaa itsensä.” Jokainen poliittisen olemisen muoto operoi pohjimmiltaan tällä kokemisen tasolla. Jo valmiiksi hävinnyt pasifismi ja vain tappioon pyrkivä radikalismi ovat kaksi tapaa olla näkemättä tätä. Olla näkemättä sitä, että sota ei ole luonteeltaan militaristista. Sitä, että elämä on perimmäiseltä olemukseltaan strategista. Aikakautemme suuri ironia on siinä, että vain vastavallankumoukselliset sijoittavat sodan sinne missä sitä käydään, ja näin paljastavat sen tason, jolla kaikki hallitukset operoivat. On silmiinpistävää, että viimeisen viidenkymmenen vuoden aikana muut paitsi armeijat alkoivat hylätä sodan kaikissa muodoissaan. Juuri samaan aikaan armeijat alkoivat kehittämään muita kuin sotilaallisia lähestymistapoja sotaan, siviilitapoja. Tässä muutamia nykyhetken artikkeleista nopeasti poimittuja otteita:

Kollektiivisen aseellisen konfliktin paikka on asteittain laajentunut taistelukentältä koko maailmaan. Vastavasti sen kesto voi nyt olla rajaton, ilman mitään sodanjulistuksia tai aselepoja (...) Tästä syystä nykypäivän strategitit painottavat sitä kuinka moderni voitto on seurausta väestön sydänten eikä heidän alueen-

yhteisöllinen voima ylittävät kommuunin syntyyn johtaneet välittömät syyt.

Sekä erilaiset mellakkatekniikat että nyt jo lähes universaaliksi käytännöksi tulleet kaasunaamarit – nuo hengityskelvottoman aikakautemme symbolit – ovat tulvineet viime aikojen kapinoiden vanavedessä kaduille. Jos kansannousuilla on olemassa näitä yleisempi piirre, sen on oltava kapinallinen riemu, joka koko poliittisen kasvatuksen arvoinen. Viimeisten vuosien aikana joka ainoa ihminen oppi jollain lailla tuntemaan villit mielenosoitukset ja käihin poliisien kanssa. Mellakoiden ja valtausten intensiivisyys luo aina enemmän kuin mihin oli alun perin lähdetty mukaan vaatimusten, strategian tai toivon mielessä. Ihmiset, jotka riensivät puolustamaan 600 puuta Taksimien aukiolle, löysivät pian paljon muutakin puolustettavaa: aukion itsessään, joka merkitsi poliittista voimaa, joka puhkesi kukkaan vuosikausien tukahduttamisen jälkeen.

Vallatulla Tahririn aukiolla, Puerta del Solilla, yhdysvaltalaisilla valtauksilla tai Susa-laakson neljäkymmentä ikimuistoista päivää kestäneessä Maddalenan vapaassa tasavallassa kommuunin osalliset ymmärsivät, että on mahdollista järjestäytyä niin monilla eri aloilla, ettei kommuunista muodostu suljettua kokonaisuutta. Juuri se riemastutti meitä: kokemus osallistumisesta jaettuun voimaan ja sen kokemisesta, mitä ei voi vahingoittaa tai palauttaa osatekijöihinsä. Jaettu voima on haavoittumaton, sillä sitä riemua, joka ympäröi jokaista hetkeä, elettä ja kohtaamista, ei voi *ikinä* viedä meiltä pois. Kuka valmistaa ruoan tuhannelle ihmiselle? Kuka pyörittää radiota? Kuka hakkaa puut? Kuka puhuu yleiskokouksessa? Me emme tiedä, emmekä välitä paskaan! Kyse on *kasvottomasta voimasta*, kuten espanjalainen Bloom sanoi, lainaten termin tiedostamattaan 1300-luvun Vapaan hengen veljiltä ja sisarilta. Ainoastaan tietoisuus siitä mitä on tekemässä, mitä on kokemassa, voi vapauttaa meidät talouden pakkopaidasta. Ainoastaan osallistuminen yhteiseen henkeen, voimaan, jaettuun rikkauteen voi syrjäyttää laskelmoinnin, mittaukset ja arvionnit, sekä kaiken sen kirjanpitäjämentaliteetin, joka lävistää koko elämämme työnteosta ra-

nistäminen ei tarkoittanut vaihtoehtoista taloutta, vaan se nähtiin alusta lähtien ensisijaisesti poliittisena hyökkäyksenä, jolla oli koko kreikkalaisen ”liikkeen” tuki. Aikoinaan kaakelilaastia valmistanut tehdas muutettiin tuottamaan desinfiointiaineita, joiden jakelu oli kokonaan ”liikkeen” järjestämä. Tässäkin voimme nähdä ”liikkeen” eri osapuolien välisen yhteyden, jolla on kommuunimainen luonne. Kommuuni tuottaa jotakin ainoastaan oheistuotteenaan, ei koskaan päämääränä itsessään. Jos se täyttää jonkin tarpeemme, se on ainoastaan ylimääräistä jaetun elämän päälle. Ainoastaan avoimessa hyökkäyksessä maailmaa vastaan kommuuni löytää liittolaisensa, joita se tarvitsee kasvaakseen. Kommuunien laajeneminen on talouden todellinen kriisi.

4. Osallistuminen jaettuun voimaan

Kommuuni voidaan luoda missä tahansa tilanteessa, minkä tahansa ”ongelman” ympärille. AMO -tehtaan työläiset, nuo bolshevistisen kommunalismin pioneerit, avasivat Neuvostoliiton ensimmäisen yhteisötilan sisällissodan ja vallankumouksen jälkeen, koska heiltä puuttui paikka, jossa viettää lomapäiviä. Eräs kommuunardeista kirjoitti vuonna 1930: ”kun syksyn synkät sateet alkoivat piiskata yhteisöllisen huvilan kattoa, päätimme yksimielisesti jatkaa kokeilua talven yli.” Kommuunin perustamiselle ei ole olemassa mitään etuoikeutettua lähtökohtaa, sillä kaikki tulokulmat omaan aikakauteemme ovat yhdenvertaisia. Jokainen tapahtuma, jos siihen vain heittäydytään harkitulla tavalla, sitoo meidät ympäröivään maailmaamme – sen sietämättömiin olosuhteisiin, mutta myös murtumiin ja avautumisiin, joita se tarjoaa. Koko elämä on pelissä olemassaolon jokaisessa yksityiskohdassa. Koska kommuuni suuntautuu lopulta itse maailmaa kohtaan, sen on oltava varovainen, jottei se tule täysin tehtävänsä, kysymyksensä tai syntytilanteensa määrittämäksi. Niinpä kommuunin avautuessa on saavutettu merkittävä raja-askel, kun halu elää yhdessä ja siitä seuraava

sa valloittamisesta. Alistuminen täytyy saavuttaa seuraajuuden kautta ja seuraajuus arvostuksen kautta. Kyse on oman pyrkimyksen viemisestä toisen sisimpään, jossa luodaan sosiaalinen kontakti kollektiivisuuksien välille. Maailman yhdenmukaistumisen riisuma, globalisaation tartuttama ja telekommunikaation läpäisemä rintama on näin ollen sijoitettu jokaisen kollektiivisuudet muodostavan yksilön sisimpään. (...) Tällainen passiivisten partisaanien valmistaminen voidaan tiivistää lauseeseen: ”Rintama jokaisen sisällä eikä ketään millään rintamalla.” Maailmassa, joka ei ole sodassa eikä rauhassa, joka ulossulkee kaikki konfliktien ratkaisut perinteisillä armeijan tai oikeusjärjestelmän keinoilla, poliittis-strateginen haaste on estää toiminnan partaalla keikkuvia passiivisia partisaaneja ryhtymästä aktiivisiksi.

(Laurent Da-net, ”*La polemosphere*”)

Tällä hetkellä, kun otetaan huomioon miten sodankäynnin maaperä on laajentunut maalta, mereltä, avaruudesta ja tietoverkoista yhteiskuntaan, politiikkaan, talouteen, diplomatiaan, kulttuuriin ja jopa psykologiaan, vuorovaikutus eri tekijöiden välillä aiheuttaa sen, että armeijan piiriä on hyvin vaikea pitää kaikissa sodissa tärkeimpänä. Ajatus siitä, että sota voi purkautua rauhanomaisilla kentillä voi olla järjetön ja vaikea hyväksyä, mutta tapahtumat osoittavat yhä vahvemmin sen olevan vallitseva trendi. (...) Tässä mielessä enää ei ole mitään elämänaluetta, joka ei voisi palvella sota, eikä enää ole lähestulkoon mitään sellaista aluetta, jossa ei olisi sodan offensiivista puolta.

(Qiao Liang ja Wang Xiangsui, ”*La guerre hors limite*”)

Mahdollista sotaa ei käydä yhteiskuntien ”välillä” vaan niiden ”sisällä” (...) Sen kohteena on ihmisyyhteisö, sen hallinto, yhteiskuntasopimus ja instituutiot. Se ei enää pidä kohteenaan tätä tai tuota maakuntaa, jokea tai rajaa. Enää ei ole jotain tiettyä linjaa tai aluetta valloitettavaksi tai suojeltavaksi. Ainoa rintama, joka joukkojen täytyy pitää, on väestö. (...) Sodan voittaminen tarkoittaa miljöön kontrollointia. (...) Kyse ei enää ole tankeista ja pommituskohteiden merkkäamisestä vaan sosiaalisten piirien, käytöstopojen ja psykologian ymmärtämisestä. Kyse on ihmisten aikomuksiin vaikuttamisesta voiman valikoivalla ja soveliaalla käytöllä. (...) Sotilastoimet ovat perimmiltään ”puhetapoja”, näin ollen jokainen suuroperaatio on ennen kaikkea kommunikaatio-operaatio, jonka jokainen teko, kaikista pieninkin, puhuu kovempaa kuin sanat. (...) Sodankäynnissä on ennen kaikkea kyse kokemuksen hallinnoinnista, näyttelijöiden ohjaamisesta, olivat ne sitten lähellä tai kaukana ja tapahtui se sitten suorasti tai epäsuorasti.

(Kenraali Vincent Desportes, ”La guerre probable”)

Kehittyneet postmodernit yhteiskunnat ovat tulleet äärimmäisen monimutkaisiksi ja näin ollen hyvin haavoittaviksi. ”Rikkoutumisen” hetkellä tapahtuvan romahduksen estämiseksi niiden on pakko turvautua hajauttamiseen (pelastus tulee marginaaleista eikä instituutioista) (...) Paikallisiin joukkoihin nojaaminen tulee olemaan välttämätöntä. Tällaisia joukkoja voivat olla itsepuolustukseen järjestäytyvät miliisit, puolisolitaaliset ryhmät ja yksityiset järjestöt. Niihin nojaaminen on välttämätöntä esinnäkin siksi, että käytännön tasolla ne tuntevat ympäristön ja sen asukkaat. Toisekseen, koska valtion puolelta on luottamuslause vahvistaa ja

na kreikkalaiset laivanomistajat, armeija ja suuryritykset jatkavat häiriöttä toimintaansa. Ripaus nationalismia, toinen solidaarisuus-taloutta, ja vallankumous saa luvan odottaa.

Ennen kuin taloustiede pystyi kutsumaan itseään ”käyttäytymisen tieteeksi”, tai jopa sovelletuksi psykologiaksi, talouden subjektin, alituisessa puutteessa elävän ihmisen, oli levittäytyttävä maan pinnalle. Tämä puutteen alainen olio ei ole luonnon tuotos. Pitkään oli ainoastaan elintapoja, ei puutteita. Ihminen asutti jonkin kolkkan maailmastamme ja tiesi kuinka ruokkia itsensä, vaatettaa itsensä, viihdyttää itseään ja hankkia katon päänsä päälle. Puute on tuotettu historiallisesti repimällä ihmiset ulos heidän maailmastaan. Tässä yhteydessä ei ole niinkään väliä tapahtuiko erottaminen ryöstöretkien, pakkolonastusten, aitausten vai kolonisaation keinoin. Talous antoi ihmisille puutteen vaihdossa maailmaan, jonka se meiltä riisti. Tämä on lähtökohtamme, jota ei käy kiistäminen. Jos kommuuni ottaa vastuulleen puutteen poistamisen, se ei niinkään johdu omavaraisuuden ihailusta vaan siitä, että taloudellinen riippuvuus tästä maailmasta on alennustilamme poliittinen ja eksistentiaalinen syy. Kun kommuuni pyrkii poistamaan puutteen, se pyrkii poistamaan puutteessa elävän ihmisen sisimmästämme. Kun jotain puuttuu, on luonnollista etsiä keinoja puutteen poistamiseen aina sen ilmentyessä. Ai on siis olemassa ihmisiä, joilta ”puuttuu asunto”? Ratkaisu ei ole uuden asunnon rakentaminen, vaan työpaja, jonka tuella kuka vain voi järjestää itselleen asumuksen. Ai puuttuu tila tapaamiseen, hengailuun tai bilettämiseen? Sellainen on siis rakennettava tai vallattava, ja saatettava myös niiden käyttöön, jotka eivät ”kuulu kommuuniin”. Kyse ei siis ole yltäkylläisyydestä, vaan puutteen katoamisesta ja osallistumisesta kollektiiviseen voimaan, joka poistaa tunteen maailman kohtaamisesta yksin. Liikkeen kiihko ei yksistään riitä, tarvitsemme *keinojen* runsautta. On siis erotettava vastikään uudelleen avattu Vio.Me-tehdas Thessalonikissa, sekä lukuisat eri tavoin katastrofaaliset pyrkimykset itsehallintoon Argentiinassa, joista Vio.Me toisaalta sai inspiraationsa. Vio.Me-tehtaan erottaa se yksinkertainen asia, että tehtaan käyn-

Vuonna 1994 Meksikossa perustettiin Kansallinen solidaarisuusohjelma (PRONOSOL), jota tuki 170 000 paikallista "solidaarisuuskomiteaa". Solidaarisuuskomiteat oli alun perin perustettu lievittämään sosiaalista tuhoa, joka olisi loogisesti seurannut Meksikon ja Yhdysvaltain välisistä vapaakauppasopimuksista. Lopulta tämä johti zapatistikapinaan. Siitä lähtien Maailmanpankki on tuputtanut lähinnä mikroluottoja "vahvistaen ja voimaannuttaen köyhiä" (Maailman kehitysraportti 2001), osuuskuntia, vastavuoroisia yhteisöjä ja niin edelleen. Lyhyesti sanottuna solidaarisuustaloutta. "On tuettava ihmisten liittymistä paikallisiin järjestöihin, joiden kautta he voivat valvoa valtion instituutioiden toimintaa, osallistua paikalliseen päätöksentekoon, ja siten varmistaa että laki vallitsee ihmisten arjessa", sama raportti sanoo. Selkokielellä: on sitouttettava paikalliset johtajat instituutioihin, neutralisoitava oppositioryhmät, kohennettava "inhimillistä pääomaa", tuoda tavaravirtojen piiriin vähäisimmätkin virtaukset, jotka aiemmin pakenivat markkinoita. Kymmenien tuhansien osuuskuntien, jopa vallattujen tehtaiden integroiminen "Argentina Trabaja"-ohjelmaan on Cristina Kirchnerin nerokas panos globaaliin kapinantorjuntaan, hänen harkittu vastaus vuoden 2001 kansannousuun. Brasilian Solidaarisuustalouden kansallinen ministeriö, johon kuului jo vuonna 2005 15 000 yritystä, on toinen merkkipaalu "sosiaalisen kapitalismin" menestystarinassa. "Kansalaisyhteiskunnan mobilisoiminen" ja "vaihtoehtotalouden" kehittäminen eivät ole vastauksia "shokki-strategiaan", kuten Naomi Klein naiivisti uskoo, vaan shokki-strategian toinen aalto. Yritysmuoto, uusliberalismin kulmakivi, laajenee nyt juuri osuuskuntien mukana. Kenenkään ei olisi syytä tuntea valtavaa helpotusta, joka levisi esimerkiksi kreikkalaisen vasemiston piirissä, kun osuuskuntien määrä moninkertaistui muutamassa vuodessa. Maailmanpankki nimittäin katsoo kehitystä samanlaista helpotusta tuntien. Marginaalinen sosiaalisen tai solidaarisuuden talouden sektori ei nimittäin luo minkäänlaista uhkaa poliittisen ja siten taloudellisen vallan keskittymiselle, vaan ennemminkin toimii puskurina muita haasteita vastaan. Tämän suojan taka-

verkostoida erilaisia projekteja. Kolmas ja tärkein syy on se, että ne ovat kaikista nopeimpia löytämään soveliaita ja kekseliäitä (epätavallisia) ratkaisuja herkkiin tilanteisiin, sen sijaan että katsoisivat tilannetta kuin poliisi ja armeija. (...) Jos Hizbollahista onkin tullut eturivin kansainvälinen toimija, jos uuszapatistit onnistuvat esittämään vaihtoehdon uusliberaalille globalisaatiolle, on pakko myöntää, että "paikallinen" voi vaikuttaa "globaaliin" ja että tämän vuorovaikutus on yksi aikamme merkittävimmistä strategisista piirteistä. (...) Lyhyesti sanottuna, paikallis-globaaliin vuorovaikutukseen täytyy vastata samantyyppisellä mutta erilaisella vuorovaikutuksella, jonka tukena ei ole valtiokoneisto (diplomatia, armeija) vaan paras paikallinen elementti – kansalainen.

(Bernard Wicht, Vers l'ordre oblique: la contre-guerilla a l'age de l'infoguerre)

Tämän jälkeen suhtautuu hieman eri tavalla kansalaissiivoojien miliisiin ja vasikointivetoimuksiin, joita nähtiin elokuun 2011 melakoiden jälkeen Englannissa, tai siihen miten Kultaisen Aamunkoiton fasistit tuotiin pelureiksi Kreikan politiikkaan – ja eliminoitiin sittemmin, kun "pitbull kasvoi liian suureksi". Tarvitseeko edes sanoa mitään siitä, kun Meksikon liittovaltio hiljattain aseisti kansalaismiliisejä Michoacanissa. Se mitä meille tällä hetkellä tapahtuu voidaan tiivistää enemmän tai vähemmän näin: *kapinantorjunta on siirtynyt sotilasdoktriinista hallintoperiaatteeksi*. Wikileaksin paljastama yhdysvaltalainen diplomaattiviestintä tuo tämän esiin hyvinkin suorasukaisesti: "Brasilian slummien rauhoittamisohjelma sisältää piirteitä Yhdysvaltojen kapinantorjunnan doktriinista Afganistanissa ja Irakissa." Aikakausi voidaan pohjimmiltaan tyypittää tähän taisteluun ja kilpailuun kapinan mahdollisuuden ja kapinantorjunnan partisaanien välillä. Tätä asiaa pyrittiin peittelemään "arabivallankumousten" ympärillä länessä käydyllä poliit-

tisella rupattelulla. Peittoon jäi muun muassa se tosiasia, että työväenluokkaisten alueiden kommunikaatioyhteyksien katkaiseminen, minkä Mubarak teki heti kansannousun alettua, ei ollut vain hullun diktaattorin impulsiivinen reaktio vaan NATO-raportin *Uraanit operaatiot vuonna 2020* pikkutarkkaa soveltamista.

Ei ole mitään maailmanhallitusta. Sen sijaan on paikallisten hallituskoneistojen maailmanlaajuinen verkosto, mikä tarkoittaa globaalia kapinantorjuntakoneiden verkostoa. Snowdenin paljastuksista löytyy runsaasti esimerkkejä siitä miten salaiset palvelut, monikansalliset yhtiöt ja poliittiset verkostot tekevät häpeämätöntä yhteistyötä jopa yli kansallisvaltioiden tason, joka ei enää edes kiinnosta ketään. Tässä mielessä ei ole mitään keskusta ja periferiaa, sisäistä turvallisuutta ja ulkomaiden operaatioita. Se mitä kokeillaan kaukasiin kansoihin tulee olemaan varastossa myös omia varten. Pariisin proletariaattia kesäkuussa 1848 teurastaneet joukot olivat hioneet ”katusodan” taitojaan Algerian valloituksessa. Afganistanista palanneet Italian vuoristojalkaväen pataljoonat lähetettiin Val di Susaan. Armeijan käyttäminen omalla maaperällä merkittävän häiriön yhteydessä ei länsimaissa ole enää tabu vaan tavomainen skenaario. Tartuntataudeista terrorismiuhkaan, henkinen koulutus on järjestelmällistä. Joka puolella harjoitellaan kaupunkitaisteluita, ”rauhottamista” ja ”konfliktinjälkeistä” vakauttamista. Ylläpidetään valmiutta tulevia kapinoita varten.

Kapinantorjunnan doktriineja tulisi näin ollen lukea meitä vastaan käytävän sodan teorioina. Monien muiden asioiden joukossa nämä doktriinit osaltaan määrittävät aikakautemme yhteisen tilanteen. Niitä tulisi lukea sekä sodankäynnin käsitteen laadullisena laajennoksena että vääristävinä peileinä. Vaikka kapinantorjunnan sodankäynnin doktriinit on mallinnettu toisiaan seuranneiden valankumouksellisten doktriinien pohjalta, mitään kapinan teoriaa ei kuitenkaan voida johtaa kapinantorjunnan teorioista. Siinä on looginen ansa. Enää ei riitä, että käy ”pientä sotaa”, tekee yllätyshyökkäyksiä tai ei anna vastapuolelle mitään kohteita. Jopa tuollainen asymmetria on kutistettu. Mitä tulee sotaan strategiana, vastapuo-

hen asti epäillyt ”anarkobolsevistiseksi” ja joka oli vain kuukautta aiemmin suljettu ulos FAI:sta julkisessa oikeudenkäynnissä.

Monissa kriisin runtelemissa Euroopan maissa voimme nähdä sosiaalisen ja solidaarisuuteen pohjautuvan talouden tekevän paluuta yhdessä osuustoiminnallisten ja mutualististen aatteiden kanssa. Ajatus, että tämä voisi luoda ”vaihtoehdon kapitalismille”, on levinnyt yhä laajemmalle. Me näemme sen ennemminkin vaihtoehtona taistelulle, vaihtoehtona *kommuunille*. Vakuuttuakseen itsensä tästä riittää, että katsoo kuinka Maailmanpankki on käyttänyt solidaarisuustaloutta rauhoittaakseen yhteiskunnallista liikehdintää erityisesti Etelä-Amerikassa. On täysin tiedossa, että ”kolmannen maailman” kehitysprojekti sai alkunsa 1960-luvulla Robert McNamaran, kapinantorjunnan pioneerin, päässä. Hän toimi Yhdysvaltain puolustusministerinä vuodesta 1961 vuoteen 1968, ja hänet muistetaan Vietnamin sodasta, Agent Orangesta, ja Rolling Thunderista. Tämän taloudellisen projektin ydin ei kuitenkaan ole talous, vaan kyse on puhtaasta politiikasta. Sen periaate on yksinkertainen: Jotta Yhdysvaltain ”turvallisuus” olisi taattu, toisin sanoen kommunistiset kapinat estetty, on poistettava kapinoiden perimmäinen syy: liiallinen köyhyys. Ei köyhyyttä, ei kapinaa. Puhdasta Galulaa. ”Tasavallan turvallisuus”, McNamara kirjoitti vuonna 1968, ”ei riipu ainoastaan tai edes pääsin valtion sotilaallisesta voimasta, vaan sen kyvystä luoda vakaa taloudellinen ja poliittinen järjestelmä niin kotimaassa kuin kehittyvissä maissa ympäri maailmaa.” Tästä näkökulmasta köyhyyden vastaisella kamppailulla on monia seurauksia: ensinnäkin se piilottaa näkyvistä sen tosiasian, että todellinen ongelma ei ole köyhyys vaan varallisuus – se, että kourallinen ihmisiä hallitsee suurinta osaa tuotantovälineistä. Lisäksi se tekee poliittisesta ongelmasta rationalistisen yhteiskuntasuunnittelun ongelman. Olisi hyvä että ihmiset, jotka nauravat Maailmanpankin totaalille kyvyttömyydelle vähentää köyhyyttä, ymmärtäisivät sen onnistuneen vallan hyvin *todellisessa tavoitteessaan*: kansannousujen estämisessä. Tämä voittokulku jatkui aina vuoteen 1994 asti.

Kun yhteiskunnan pintakiilto murenee ja varisee, voi nähdä vastavoimaksi järjestäytymisen tarpeen leviävän pinnan alla. Aukiovaltausten liikkeen päättymisestä lähtien olemme nähneet häätöjen vastaisten vertaistukiverkostojen, lakkokomiteoiden ja naapurustokokousten laajenevan monissa kaupungeissa. Samoin ovat levinneet kaikenlaiset osuuskunnat: tuotanto-osuuskunnat, kuluttajaosuuskunnat, sekä asumis-, koulutus- ja luotto-osuuskunnat. Jopa "mega-osuuskunnat", joiden on tarkoitus toimia jokaisella elämän alueella. Nämä aiemmin marginaaliset käytännöt leviävät nyt kauas "radikaalighetosta", jonka yksityisomaisuutta ne olivat aiemmin olleet. Tällä tavoin ne saavat myös vakavuutta ja vaikuttavuutta, jota niillä ei aiemmin ole ollut, ja niiden organisoinnista tulee helpomaa. Ihmiset eivät ole yhdenmukaisia. Ihmisiä yhdistää rahantarve, ja he järjestäytyvät joko hankkiakseen sitä tai tullakseen toimeen ilman. Osuuskunnista tulee kuitenkin aivan samanlainen piikki lihassa kuin palkkatyöstäkin, jos niitä aletaan pitää päämääränä itsessään eikä yhtenä ihmisten jakamana keinona. Jokainen taloudellinen toimija on tuomittu epäonnistumaan, jos kommuuni alkaa nähdä itsensä valmiina, täydellisenä. Kommuuni nimenomaan saattaa kaikki taloudelliset yhteisöt yhteyteen keskenään, virtaa niiden läpi ja yli. Se on linkki, joka ehkäisee taloudellisten toimijoiden itsekokeskeisen taipumuksen. 1900-luvun alun Barcelonan työläisten liikkeen eettinen sidos voi toimia esimerkkinä nykypäivän aloiteille. Barcelonan liikkeen vallankumouksellinen luonne ei syntynyt sen libertaareista kouluista, pienistä rahanväentäjistä CNT-FAI-leimattuine seteleineen, ammattiliitoista, työläisosuuskunnista, tai *pistolero*-ryhmistä. Sen sijaan se syntyi *siteestä*, joka yhdisti näitä kaikkia. Se syntyi näiden toimintojen ja toimijoiden *välissä* kukoistaneesta elämästä, joka ei palautunut yhteenkään sen osatekijöistä. Tämä oli sen vastustamaton perusta. Lisäksi on huomionarvoista, että vuoden 1936 heinäkuun kapinan aikaan ainoa ryhmä, joka pystyi pitämään koossa kaikki anarkistisen liikkeen elementit, oli Nosotros. Aivan marginaalinen ryhmä, jota liike oli sii-

len etumatkan kurominen umpeen ei riitä vaan aloite täytyy saada itselle. Tarvitsemme strategian, joka ei kohdistu vastapuoleen vaan sen strategiaan, joka kääntää sen takaisin itseään vastaan, niin että mitä enemmän vastapuoli luulee olevansa voitolla, sitä varmemmin se kulkee kohti tappiotaan.

Kapinantorjunta on alkanut operoimaan yhteiskunnassa itsessään, mutta se ei alkuunkaan viittaa siihen, että joidenkin anarkistien toittama "sosiaalinen sota" olisi se sota mitä pitäisi käydä. Käsitteen suurin ongelma on se, että laittamalla "valtion ja pääoman" sekä vastustajiemme offensiivit samaan nippuun, se asettaa kapinalliset symmetrisen sodankäynnin suhteeseen. Paperittomien siirtolaisten karkotukseen vastataan rikkomalla Air Francen toimiston ikkuna, minkä julistetaan olevan "sosiaaliseen sotaan kuuluva teko" samalla viivalla säilöönottokeskuksia vastaan taistelevien ihmisten pidätysaallon kanssa. Vaikka meidän täytyy tunnustaa monien "sosiaalisen sodan" lietsojien kiistämätön päättäväisyys, he hyväksyvät valtiota vastaan taistelemisen naamatusten, maaperällä joka on aina kuulunut valtiolle ja vain sille. Murskatappio on väistämätön.

Ajatus sosiaalisesta sodasta on itse asiassa vain epäonnistunut yritys päivittää "luokkasota" ja todeta, että asemalla tuotantosuh-teissa ei enää ole samaa muodollista selkeyttä kuin fordistisessa tehtaassa. Joskus tuntuu siltä kuin vallankumoukselliset olisivat tuomittuja uusintamaan itsensä saman mallin mukaan mitä vastaan taistelevat. Näin ollen, kuten Kansainvälisen Työmiesliiton jäsen tiivisti jo 1871: koska pomot ovat järjestäytyneet maailmanlaajuisesti puolustamaan etujaan luokkana, myös proletariaatin täytyy järjestäytyä maailmanlaajuisesti omien etujensa ympärille. Kuten nuoren bolsevikkipuolueen jäsen selitti: koska tsaarin hallinto on järjestäytynyt kurinalaiseksi ja hierarkkiseksi poliittis-militaristiseksi koneeksi, myös puolueen täytyy järjestäytyä kurinalaiseksi ja hierarkkiseksi poliittis-militaristiseksi koneeksi. Aina yhtä traagisia historiallisia esimerkkejä tästä *symmetrian kirouksesta* voitaisiin luetella moninkertaisesti. Otetaan nyt vaikka Alge-

rian FLN, jonka toimintatavat alkoivat jo kauan ennen sen voittoa muistuttamaan hyvin läheisesti siirtomaamiehittäjän toimintaa. Tai Punaiset Prikaatit, jotka kuvittelivat voivansa ottaa koneiston haltuunsa murhaamalla ne puolensataa miestä, joiden ajateltiin muodostavan ”valtion ytimen”. Tänä päivänä kaikista pahimmat ilmaisut tästä symmetrian tragediasta tulee uusvasemmistolta. Niiden mukaan verkostoksi järjestäytyneen hajanaisen mutta komentokeskusten varassa pyörivän Imperiumin vastapuolella on väki, yhtä hajanainen ja verkostonut, mutta jolla on yhtä lailla komentokeskusten miehittämiseen sopivana päivänä kykenevä byrokraatia.

Tällaisen symmetrian varaan rakentuva kapina on tuomittu epäonnistumaan. Ei vain siksi, että se tarjoaa helpon kohteen ja *tunnistettavat* kasvot, vaan ennen kaikkea siksi, että lopulta se ottaa vihollisensa ominaisuuksia. Jos ei ole vakuuttunut siitä, kannattaa avata esimerkiksi David Galulan kirja *Counter-insurgency Warfare: Theory and Practice*. Sieltä voi löytää yksityiskohtaisen toimintaohjelman lojalistien voitolle kapinallisista. ”Kapinallisen paras asia on jo määritelmällisesti sellainen, jolla saa houkutelua suurimman mahdollisen määrän tukijoita ja etäännytettyä pienimmän mahdollisen määrän vastustajia... Ongelman ei tarvitse olla akuutti, vaikka se toki auttaisi kapinallisen asiaa. Jos ongelma on vain piilevä, kapinallisen ensimmäinen tehtävä on tehdä siitä ajankohtainen ”kohottamalla massojen poliittista tietoisuutta”... Kapinallista ei ole rajoitettu yhteen asiaan. Kaikenkattava asia, kuten kolonialismin vastaisuus, riittää itsessään, kun se yhdistää kaikki aiemmin kuvatut poliittiset, yhteiskunnalliset, taloudelliset, rodulliset, uskonnolliset ja kulttuuriset asiat. Jos sellaista ei kuitenkaan ole, kapinallisella on paljon voitettavaa siinä, että hän valitsee huolella asiat, jotka on räätälöity varta vasten kapinallisen haluamien ryhmien houkuttelemiseksi.”

Kuka on tuo Galulan ”kapinallinen”? No ei kukaan muu kuin vääristynyt peilikuva läntisestä poliitikosta, virkamiehestä tai julkiksesta: kynninen, ulkopuolinen kaikissa tilanteissa, vailla mitään aitoa halua, jos suunnatonta vallanjanoa ei lasketa. Kapinallinen,

samalla tiellä, ei kestä kauaa kunnes näemme heidät vaatimassa työläishallintoa ydinvoimaloihin tai NSA:han, sillä kuuluuhan internet meille kaikille. Hienostuneempien teoretikoiden käsissä yhteisresursseista on tullut tuorein metafyyysisistä periaatteista, joita lännen taikahattu on putkauttanut maailmaan. ”*Arche*”, he sanovat, ”joka järjestää, määrää ja ohjaa kaikkea poliittista toimintaa.” Uusi tuleminen, joka tulee synnyttämään uusia instituutioita ja uuden maailmanhallinnon. Pahaenteistä näissä näkemyksissä on niiden ilmeinen kyvyttömyys kuvitella mitään muuta vallankumouksen muotoa kuin nykyisen kaltainen yhteiskunta, jonka hallinta vain perustuisi Proudhonin houereisiin ja toisen internationaalien latteisiin fantasioihin.

Nykyaikaiset kommuunit eivät vaadi pääsyä yhteisresursseihin, eivätkä edes pyri hallitsemaan niitä. Sen sijaan kommuuni luo välittömästi jaetun elämänmuodon – *yhteisen, jaetun suhteen*, joka on immuuni kaikelle hallinnalle. Jos yhteisresurssit päätyvät uuden byrokraattiluokan käsiin, mikään meitä tällä hetkellä tuhoava tuskin tulisi muuttamaan. Koko metropolien ”*sosiaalinen*” elämä toimii jättimäisenä moraalien rapauttavana koneena. Jokainen sen piiriin kuuluva pysyy tavaramuodon yleisen järjestyksen *vankina*. Ihminen voi aivan hyvin toimia aktivistiryhmässä, hengailla kaveriporukoissaan ulkona, mutta loppujen lopuksi jokainen on kaupungissa yksin, yksinäinen, eikä ole syytä olettaa, että asia voisi olla mitenkään muuten. On kuitenkin hetkiä, aitoja kohtaamisia, kapinan välähdyksiä, lakkoja, ja valtauksia, jotka avaavat *kaupunkielämän* valheen verhon ja näyttävät, että *jaettu elämä* on mahdollinen, haluttava sekä mahdollisesti rikas ja riemuisa. Joskus näyttääkin siltä, että koko ympäröivä yhteiskunta pyrki estämään meitä uskomasta tähän ja poistamaan kaikki merkit muista vaihtoehtoisista elämänmuodoista. Laivan epätoivoiset kapteenit pelkäävät eniten matkustajia, jotka ovat vähemmän nihilistisiä kuin he itse. Ja todellakin, koko maailmamme yleinen järjestys ja riippuvuutemme siitä ovat ainoastaan vaihtoehtoisen elämänmuodon päivittäistä kieltämistä.

kaapata joitakin litroja vettä, pala rantaa tai temppelin kiviä, muttei merta tai pyhää paikkaa sinänsä. Res communes tarkoittaa paradoksaalisesti juuri sitä, mikä vastustaa tavarautumista, eli muuntumista resiksi, esineeksi. Res communes on se osa yleistä lakia, joka jää lain ulkopuolelle: se, mikä on yhteisessä käytössä, ei koskaan täysin palaudu juridiseen kategorioihin. Kieli on tyypillisesti ”yhteinen”: vaikka jokainen voi ilmaista itseään sen *ansioista*, sen *avulla*, kukaan ei voi hallita sitä. Kieltä voi ainoastaan *käyttää*.

Viime vuosina jotkut taloustietelijät ovat yrittäneet kehittää uuden ”yhteisresurssien” teorian. Yhteisresurssiksi kutsutaan niitä asioita, joille markkinoiden on hyvin vaikea tai mahdoton asettaa hintaa, mutta jota ilman markkinat eivät tulisi toimeen: ympäristö, fyysinen ja psyykinen terveys, meret, koulutus, kulttuuri, vesistöt ja niin edelleen, mutta myös yhteiskunnan suuri infrastruktuuri (moottoritiet, internet, puhelin- ja jätehuoltoverkot ja niin edelleen). Näitä taloustieteilijöitä yhdistää sekä huoli planeetan tilasta että halu tehostaa ja kehittää markkinoiden toimintaa. Heidän mukaansa yhteisresurssille on kehitettävä uusi hallinnan muoto, joka ei olisi riippuvainen ainoastaan markkinoista. *Governing the Commons* on uusi bestseller-kirja, jonka on kirjoittanut vuoden 2009 taloustieteen Nobel-palkinnon voittanut Elinor Ostrom. Kirjassaan hän määrittää ”yhteisresurssien hallinnan” kahdeksan peruseriaatetta. Negri ja hänen lähipiirinsä ovat omaksuneet tämän läpeensä liberaalin teorian ymmärrettyään, että heillä on paikansa tulevassa ”yhteisresurssien hallinnossa”. He ovat jopa laajentaneet yhteisresurssien käsitteen koskemaan kaikkea kapitalismin tuottamaa varallisuutta. Heidän analyysinsä mukaan kaikki on kuitenkin ihmisten luovan yhteistyön tulosta, ja ihmisten olisi ainoastaan otettava työnsä hedelmät haltuunsa ”yhteisresurssien demokratian” muodossa. Aina tuoreita ideoita vailla olevat militantit eivät epäröineet seurata heidän näkemyksiään. Näemme heidät nyt osoittamassa terveyttä, asumista, siirtolaisuutta, hoivaa, koulutusta, tekstiilialojen työehtoja tai mitä hyvänsä yhteisresurssina, jotka meidän on otettava yhteiseen hallintaan. Jos he jatkavat

jota vastaan taistelemisen Galula tietää, on muukalainen maailmassa aivan kuten hän on muukalainen mihinkään asiaan uskomisessa. Sillä upseeri Galulalle kapina ei koskaan synny väestöstä itsestään, sillä väki haluaa pohjimmiltaan vain turvaa ja takertuu siihen puolueeseen, joka suojelee sitä parhaiten tai uhkailee vähiten. Väki on pelkkä käsinukke, jämähtänyt massa, eri eliittien välisen taistelun keskellä oleva *rämeikkö*. Voi tuntua ällistytävältä, että vallan käsitys kapinallisesta on jossain fanaatikon ja ovelan lobbarin välimaastossa. Se ei kuitenkaan ole yhtä yllättävää kuin niin monien vallankumouksellisten innokkuus pukea ylleen juuri nuo epämukavat naamarit. Aina sama symmetrinen käsitys sodankäynnistä, jopa ”asymmetrisenä”, eli ryhmittymät kilpailemassa väestön kontrollista, ja aina ulkopuolisena siitä. Loppujen lopuksi tämä on kapinantorjunnan monumentaalinen virhe: huolimatta siitä miten hyvin se on onnistunut sopeutumaan sissitaktiikoiden asymmetriaan, se yhä edelleen tuottaa *itsensä pohjalta* ”terroristin” hahmon. Tästä on meille hyötyä, kunhan emme itse pukeudu siihen hahmoon. Kaiken tehokkaan vallankumouksellisen strategian tulisi hyväksyä tämä lähtöpisteekseen. Amerikkalaisten strategian epäonnistuminen Irakissa ja Afganistanissa todistaa tästä. Kapinantorjunta teki niin hyvää työtä ”kansan” kääntämisessä ympäri, että Obaman hallinnon täytyy rutiininomaisesti ja kirurgisen steriilisti murhata miehittämättömillä lennokeilla kaikki sellainen mikä saattaisi muistuttaa kapinallista.

4. Ontologinen asymmetria ja onnellisuus

Jos kapinallisten sodan hallitusta vastaan tulee olla asymmetriä, se johtuu niiden välisestä *ontologisesta* asymmetriasta. Näin ollen kyse on eroista sodan määrittelyssä, menetelmissä ja päämäärissä. Me, toiset vallankumoukselliset, olemme hallituksen jatkuvan offensiivin kohteita. *Olemme* niitä valloitettavia ”sydämiä ja mieliä”. *Olemme* hallittavia ”väkijoukkoja”. *Olemme* se ympäristö,

jossa hallituksen agentit kehittyvät ja jonka he haluavat alistaa, emme kilpaileva taho kamppailussa vallasta. Emme taistele kansan keskellä ”kuin kalat vedessä”, koska olemme itse tuo vesi, jossa vihollisemme räpiköivät. Emme piileskele väijyksissä maailman alaluokan seassa, koska alaluokka piileksii myös meidän seassamme. Elinvoima ja tuhovoima, raivo ja taito, totuus ja tekosyy kumpuavat syvältä sisimmästämme. Ei ole ketään organisoitavaksi. Olemme se materiaali, joka kasvaa sisältä, joka järjestää ja kehittää itse itsensä. Todellinen asymmetria ja voimaperustamme on siinä. Ne, jotka tekevät uskomuksistaan vientituotteen – joko terrorin tai performanssin keinoin – sen sijaan että käsittelevät sitä mitä on olemassa siellä missä he itse ovat, eivät tee muuta kuin leikkaavat itsensä ulos itsestään ja perustastaan. Kyse ei ole ”väestön tuen” tai edes sen lepsun passiivisuuden nappaamisesta viholliselta: meidän täytyy hoitaa asiat niin *ettei enää ole väestöä*. Se ei koskaan ole ollut hallituksen *kohde* olematta ensin sen *tuote*. Se lakkaa olemasta heti kun se lakkaa olemasta hallittavissa. Tämä on panos siinä vaiheessa taistelussa, joka raivoaa jokaisen kansannousun jälkeen: sen vallan hajottaminen, joka on muodostunut, toiminut ja tuhoutunut tapahtumien edetessä. Hallitus ei ole koskaan ollut mitään muuta kuin ihmisten poliittisen kyvyn kiistämistä. Toisin sanoen, se ei koskaan ole ollut mitään muuta kuin kansannousun estämistä.

Kun poliisi yrittää ”eristää väkivaltaiset riehujat” oikeamielisiä mielenosoittajista, siinä on kyse hallinnan kohteiden erottamisesta poliittisesta toimintavoimastaan. Kapinan murskaamisessa mikään ei ole tehokkaampaa kuin kapinallisen massan pilkkominen viattomaan tai epämääräisen myötämieliseen väestöön ja sen militaristiseen ja näin ollen vähemmistöläiseen – yleensä myös maanalaiseen – etujoukkoon. Tuota etujoukkoa aletaan pian kutsua ”terroristeiksi”. Kaikista parhaan esimerkin tästä taktiikasta antaa brittiläisen kapinantorjunnan kummisetä Frank Kitson. Pohjois-Irlannissa elokuun 1969 jälkeen kehittyneen poikkeuksellisen konfliktin jälkeen IRA:n suuri vahvuus oli yhteistyö autonomiseksi julistautuneiden katolisten alueiden kanssa, jotka olivat pyy-

mansa ja ajautuu ”sosiaaliseen kannibalismiin”, kuten Kreikassa tavataan sanoa, koska ihmiset kokevat joutuvansa erilleen heitä ympäröivästä maailmasta. Kommuuni ei näe juurikaan eroa voiman kasvattamisen ja omasta ulkopuolestaan huolehtimisen välillä. Historiallisesti sekä keskiaikaiset kommuunit että vuoden 1871 kommuunit niin Pariisissa kuin Limogesissa, Périgueuxissa, Lyonissa, Marseillessa, Grenoblessa, Le Creusotissa, Saint-Étienneissä ja Rouenissa olivat tuhoon tuomittuja eristäytyneisyytensä takia. Kun rauha oli palautettu provinsseihin, Thiersillä ei ollut vaikeuksia marssia Pariisiin ja murskata kapinoiva työväki. Samaan tapaan Turkin poliisin keskeisin strategia Taksimien valtauksen aikaan oli estää Gazin ja Besiktasin levottomissa kaupunginosissa ja Bosborinsalmen toisella puolella Anatoliassa puhjenneen kapinan yhtyminen Taksimien vaatimuksiin, sekä katkaista siteet näiden kapioiden ja Taksimien vastarinnan väliltä. Kommuunin perimmäinen ristiriita onkin siinä, että sen on samanaikaisesti vahvistettava paikallista murtumaa vallitsevassa järjestelmässä ja luotava yhteyksiä näiden paikallisuuksien välille. Sen on siis osittain irtauduttava paikantuneisuudesta, joka on juuri sen oman elinvoiman lähde. Jos toinen tavoitteista ei täyty, kommuuni jää joko paikalliseksi ja ajan mittaan eristäytyy ja neutralisoituu tai vaihtoehtoisesti siitä tulee liikkuva joukko, joka on alati vieraalla maaperällä ja herättää lähinnä epäluottamusta ympärillään, eikä ole kohtaamissaan tilanteissa ikinä kotonaan. Juuri näin kävi vuoden 1934 pitkästä marsista irtautuneille joukoille: kaksi kolmasosaa taistelijoista menetti henkensä matkalla.

3. Talouden päihittäminen

Jo roomalaisen oikeuden *res communes* perustui havaintoon, että kommuunin ydin on aina kommuunin itsensä saavuttamattomissa. ”Yhteiset asiat” käsittivät meret, ilmakehän temppelit ja niin edelleen, kaiken mitä ei sellaisenaan voi ottaa haltuun. On mahdollista

sa aseellisella voimalla Ostulan maat takaisin yhteisölliseen hallintaan Michoacán maanomistajien jengiltä. Nahua-intiaanit julistivat noille alueille San Diego de Xayakalan autonomisen kommuunin. Olkoon kyse sitten Seine-Saint-Denisistä tai Australian aboriginaalien maista, näyttää siltä että jokainen, jolla on jonkinlainen kosketus maailmaan, tarvitsee myös maankamaran tuekseen. Elämä on kirjoittamista, oman tarinan kertomista tietystä paikasta käsin. Territorion suhde kommuuniin on sama kuin sanan suhde merkitykseen, eli ei koskaan välineellinen. Siksi kommuuni ja tavaramuodon ääretön tila ovat kategorisesti yhteensovittamattomia. Territorio ei ole ainoastaan alue, jolle kourallinen ammattilaisia suunnittelee ja asettaa tuottavia toimintoja, vaan alusta, joka paljastaa kommuunin merkityksen. Asutulla alueella ja kaupallisella alueella on suurin piirtein yhtä paljon yhteistä kuin henkilökohtaisella päiväkirjalla ja ohjelmajulistuksella. Kaksi tapaa käyttää maata, kaksi tapaa käyttää mustetta ja paperia, muttei juuri mitään muuta yhtäläisyyttä.

Päättyessään kohdata maailman yhdessä kommuuni asettaa maailman keskiönsä. Kun yhteisöllisyyden teoreetikko kirjoittaa sen olevan "sisäänrakennettuna alkuperäiskansojen hengellisyyteen ja olemassaoloon, jota kuvaa vastavuoroisuus, kollektiivisuus, sukulaisuus, alkukantaiset lojaliteetit, solidaarisuus, vastavuoroinen apu, *tequio*, yleiskokous, konsensus, viestintä, horisontaalisuus, omavaraisuus, alueellinen itsepuolustus, autonomia ja maan kunnioitus", hän unohtaa sanoa että juuri oman aikakautemme konfrontaatiot ovat vaatineet sellaista teoretisointia. Tarve autonomiaan vallan instituutiosta ei ole syntynyt iättömästä autarkian kaipuusta, vaan autonomiaa seuraavan poliittisen vapauden takia. Kommuunilla ei ole minkäänlaista itsemääritystä: toteutuessaan se ei luo identiteettiä – ideaa, joka kommuunilla on itsestään – vaan elämän idean. Lisäksi kommuuni voi laajentua ainoastaan ulkopuolelle – kuin organismi, joka elää syömällä kaiken ympärillään olevan. Eristäytyessään ympäristöstään kommuuni heikkenee, syö itsensä sisältäpäin ja repii itsensä kappaleiksi. Se menettää elinvoi-

täneet IRA:n apua Belfastin ja Derryn mellakoiden aikana. Free Derry, Short Strand, Ardoyne: kolme no-go -aluetta, joita yleensä löytää apartheidalueilta ja joita yhä edelleen ympäröi kilometrikaupalla "rauhanlinjoja". Ghetot nousivat, rakensivat barrikadit sisääntulopisteille ja sulkiivat ne kytiltä ja lojalisteilta. Viisitoistavuotiaat klopit vuorottelivat kouluaamujen ja yöbarrikadien välillä. Yhteisön kunniallisimmat jäsenet kävivät ostoksilla kymmenen hengen edestä ja järjestivät maanalaisen elintarvikkeiden levitysverkoston niille, jotka eivät turvallisesti voineet poistua alueelta. Vaikka se joutuikin kesän tapahtumien yllättämäksi, Väliaikainen IRA sulautui tuohon jatkuvassa kapinan tilassa olevien saarekkeiden äärimmäisen tiheään eettiseen kudokseen. Tuosta pelkistymättömän voiman asemasta käsin kaikki vaikutti mahdolliselta. 1972 tulisi olemaan voiton vuosi.

Kapinantorjunta yllätettiin, mutta se otti käyttöön parhaat keinosensa. Britannia teki sotilasoperaation, jollaista ei oltu nähty sitten Suezin kriisin. Kapinoivat alueet tyhjennettiin ja saarekkeet murrettiin. Vallankumouksen "ammattilaiset" erotettiin 1969 mellakoimaan nousseesta väestöstä. Heidät revittiin irti tapahtumien kuluessa kudotuista tuhansista kumppanuuksista. Tällä manööverillä Väliaikainen IRA rajattiin pelkäksi aseelliseksi kuppikunnaksi, puolisoitilaalliseksi ryhmäksi, joka päättäväisyydessään epäilemättä teki vaikutuksen, mutta oli matkalla kohti väsymystä, vangitsemisia ilman oikeudenkäyntejä ja sattumanvaraisia teloituksia. Tukahduttamisen taktiikka tuntui olevan siinä, että *ensin luotiin radikaali vallankumouksellinen subjekti*, joka sitten erotettiin kaikesta mikä teki siitä elinvoimaisen osan katolisia yhteisöjä: ankuri alueeseen, jokapäiväinen elämä, nuorekkuus. Ikään kuin se ei olisi itsessään riittänyt, mutta lisäksi järjestettiin vääriä IRA:n hyökkäyksiä, joilla halvaantunut väestö käännettiin sitä vastaan. Vastajengeistä false flag -operaatioihin, käytössä oli kaikki keinot joilla IRA:sta voitiin tehdä maanalainen hirviö. Alueellisesti ja poliittisesti se irrotettiin siitä mikä muodosti tasavaltalaisen liikkeen voiman: asuinalueet, niiden ymmärrys pärjäämisestä ja järjestäy-

tymisestä, niiden tapa mellakoida. Kun ”puolisotilaalliset” oli saatu eristettyä ja tuhannet poikkeustoimet heidän hävittämisekseen saatu rutiineiksi, ei enää tarvinnut kuin odottaa ”hankaluuksien” laantuvan itsestään.

Kun kaikista umpimähkäisin tukahduttaminen lankeaa osaksemme, meidän tulisi varoa ottamasta sitä kiistämättömänä todisteena radikaaliudestamme. Meidän ei tulisi ajatella niiden olevan tuhoamassa meidät. Sen sijaan meidän tulisi lähteä siitä hypoteesista, että ne aikovat *tuottaa* meidät. Tuottaa meidät poliittisina toimijoina, ”anarkisteina”, ”mustana blokkina”, ”järjestelmää vastustavina” radikaaleina, irrottaa meidät väestöstä yleisesti antamalla meille poliittisen identiteetin. Kun tukahduttaminen iskee meihin, aloitetaan sillä ettei lähdetä siihen peliin mukaan. Hajotetaan fantasminen terroristin subjekti, jonka rakentamiseen kapinantorjunnan teoreetikot näkevät niin suurta vaivaa, jonka representaatio auttaa lähinnä tuottamaan ”väestön” jonkinlaisena tyhjyytenä – apaattisena ja epäpoliittisena kasana, kypsymättömänä massana, joka ei kelpaa kuin hallittavaksi, joka haluaa vain täyttää vatsansa kulusunelmilla.

Vallankumouksellisilla ei ole mitään tarvetta kääntyä ”kansaa” jonkun ”sosiaalisen projektin” ulkopuolisuudesta käsin. Heidän tulisi sen sijaan lähteä omasta läsnäolostaan, asuttamistaan paikoista, tutusta maaperästä, yhteyksistä jotka sitovat heidät siihen mitä ympärillä tapahtuu. Vihollisen tunnistaminen sekä tehokkaat strategiat ja taktiikat kumpuavat elämisestä eikä mistään jo ennalta tehdystä uskontunnuksesta. *Vallan kasvattamisen logiikka on kaikki se mitä voidaan asettaa vallan ottamista vastaan.* Täydesti eläminen on kaikki mitä voidaan asettaa hallituksen paradigmaa vastaan. Sitä voi käydä valtiokoneistoa vastaan, mutta jos voitettua maaperää ei välittömästi täytetä uudella elämällä, hallitus tulee ottamaan sen takaisin. Raul Zibechi kirjoitti aymarakapinasta Boliviassa 2003: ”Tämän mittakaavat tekoja ei voi tapahtua ilman ihmisten välisten suhteiden tiheän verkoston olemassaoloa. Nuo suhteet ovat myös organisaatiomuoto. Ongelma on siinä, että

ristöönensä ja antavat ympäristönsä vaikuttaa itseensä. Tila on aina latautunut tarinoilla, vaikutelmilla ja tunteilla. Kommuuni avautuu maailmaan juuri omasta paikastaan käsin. Se ei ole hallinnollinen yksikkö eikä tilan geometrinen osa, vaan ennemminkin kommuuni ilmaisee tiettyä määrää tilaan latautunutta jaettua kokemusta. Tällä tavoin se luo tilaan syvyyttä, jota yksikään tutkimuslaitos ei pysty esittämään kartoissaan. Pelkällä olemassaolollaan se sekoittaa tilan kartoittamisen logiikan ja pakottaa kaikki ”alueellisen suunnittelun” yritykset epäonnistumaan.

Kommuuni on fyysinen sikäli, että ympäristö on osa sen olemassaoloa. Siinä missä valloittava voima näkee tilan klustereiden jatkuvana verkostona, johon erilaiset merkitsemisoperaatiot luovat moninaisuuden vaikutelman, kommuuni näkee itsensä ensisijaisesti konkreettisena ja paikallisena murtumana maailman yleisessä järjestyksessä. Kommuuni täyttää rajaamansa alueen elämällä: se muovaa ympäristöönsä niin paljon kuin alue vain tarjoaa elintilaa ja suojaa. Se muodostaa välttämättömiä siteitä alueeseen, elvyttää sen muistin ja löytää merkityksensä, kielensä, maasta. Eräs meksikolainen intiaaniantropologi, joka puolustaa ”yhteisöllisyyttä” politiikan johtavana periaatteena, kirjoittaa Ayuujk-kommuuneista: ”Kommuuni kuvataan fyysisenä kokonaisuutena käyttämällä sanoja ”najx” ja ”kajp” (najx = maa, kajp = ihmiset). Maa mahdollistaa ihmisten olemassaolon, mutta ihmiset antavat maalle merkityksen. Intensiivisesti asutusta territorista tulee siten julistus, alueella eletyn elämän ilmaisu. Sen näkee yhtä hyvin Bororo-kylässä, jonka ulkoasussa sen asukkaiden suhde jumaliinsa ilmenee, tai seinillä kukoistavissa tägeissä, joita syntyy mellakoiden ja valtausten aikana tai milloin hyvänsä, kun sorretut alkavat täyttää urbaania tilaa elämällä.

Kommuuni saa elämänsä juuri territoriossa, ja löytää siinä oman äänensä. ”Territorio on elintilamme, taivaalla näkemämme tähdet, lämpö ja kylmyys, hiekka, metsät. Se on olemis- ja työskentelytapamme, musiikkimme, *meidän tapamme puhua.*” Näin sanoi eräs Nahua-intiaani, yksi *comuneroista*, jotka ottivat 1900-luvun alus-

kokonaisuus, totaliteetti, vaan kyseessä oli ennemminkin *laadullinen side ihmisten välillä* sekä *tapa olla maailmassa*. Kommuuni tarkoitti sopimusta, joka oli tuomittu luhistumaan porvariston lujittaessa valtion hegemonian ja kahmiessa haltuunsa virastot sekä yhteisen varallisuuden. Juuri tämän kauan sitten unohtuneen keskiaikaisen merkityksen Pariisin kommuunin federalistinen suuntaus löysi uudelleen vuonna 1871. Siitä lähtien kommuuneja on ilmestynyt uudestaan ja uudestaan: neuvostojen liike, joka toimi Venäjän vallankumouksen kärkenä kunnes luhistui stalinistisen byrokratian jalkoihin, Huey P. Newtonin ”vallankumouksellinen interkommunalismi”, Kwangjun kommuuni Etelä-Koreassa vuonna 1980, ja niin edelleen. Kommuunin julistaminen tarkoittaa aina historiallisen ajan nyrjäyttämistä raiteiltaan, reiän puhkaisemista alistumisen toivottomaan jatkuvuuteen ja päivien mielettömään kulkuun. Kommuunin julistaminen on *sopimus liittyä muiden kanssa yhteen* niin, ettei mikään säily ennallaan.

2. Asuttamisen vallankumouksellisuus

Gustav Landauer kirjoitti: ”Ihmisten yhteisöllisessä elämänmuodossa on vain yksi tilallinen rakenne: kommuuni ja kommuunien konfедераatio. Kommuunin rajat ovat täysin selkeät (poislukien epäsuhtaisuuden, muttei yksittäistapausten järjettömyyttä tai kiusallisuutta): ne rajaavat alueen, joka loppuu luonnollisesti missä loppuu.” Modernin maailmankatsomuksen on vaikea ymmärtää, että poliittinen todellisuus on pohjimmiltaan tilallinen. Ensinnäkin siksi, että olemme tottuneet ajattelemaan politiikkaa abstraktina ulottuvuutena, jossa asemat ja diskurssit jakaantuvat oikealle ja vasemmalle. Toisekseen siksi, että oppimamme moderni käsitys näkee tilan tyhjänä, yhtenäisenä ja mitattavana lakeutena, jossa objektit, oliot ja maastot ottavat oman paikkansa. Mutta aistittava maailma ei avaudu meille sellaisena. Tila ei ole neutraali. Asiat ja oliot eivät asetu geometriseen asemaan, vaan vaikuttavat ympä-

emme halua pitää arkipäiväisiä suhteita naapureiden, ystävien, tovereiden ja perheenjäsenten välillä yhtä tärkeinä kuin liittoa, puoluetta tai jopa valtiota itseään. (...) Muodollisten sopimusten kautta kodifioituja vakiintuneita suhteita pidetään läntisessä kulttuurissa usein tärkeämpinä kuin epämuodollisten siteiden kutomia uskollisuuksia.” Meidän täytyy suhtautua pienimpäänkin jaetun elämämme arkipäivän yksityiskohtaan samalla huolellisuudella kuin mitä suhtaudumme vallankumoukseen. Tämä organisaatio ei ole ykseys eikä sitä voi irrottaa tavallisesta elämästä. Kansannousu on tämän organisaation asettamista offensiivin maaperälle. Se on laadullinen loikka eettisessä ulottuvuudessa, ei mikään lopultakin tapahtuva irtiotto arjesta. Zibechi jatkaa: ”Samat arkielämää ylläpitävät kehot pitävät myös kansannousua yllä El Alton paikallisneuvostojen naapurustokokouksissa. Tehtävien kierrätys ja niiden pakollinen luonne takaa jokapäiväisen yhteisöelämän, aivan kuten se takasi teiden ja katujen sulkemiset.” Näin hajoaa steriili kahtiajako spontaaniuden ja organisaation välillä. Toisaalta ei ole mitään esipoliittista ja pohtimatonta ”spontaania” olemisen tasoa, toisaalta taas ei ole mitään poliittista, rationaalista ja organisoitua tasoa. Paskojen suhteiden pohjalta voi tehdä vain paskaa politiikkaa.

Tämä ei tarkoita sitä, että voittava offensiivi vaatisi kaiken sisäisen konfliktin kieltämistä ja torjumista – konfliktin, ei koirjauksen ja kusetuksen. Palestiinan vastarinta on kyennyt laittamaan Israelin armeijan koville pitkälti sen takia, että se ei koskaan ole estänyt erilaisuuksien olemassaoloa keskuudessaan, vaikka se olisikin joutanut avoimiin yhteenottoihin. Siellä ja muualla, poliittinen pirstoutuminen on yhtä lailla merkki kiistämättömästä eettisestä elinvoimasta kuin vastarinnan kartoittamiseen ja hävittämiseen pyrkivien tiedustelupalveluiden painajainen.

Kuten israelilainen arkkitehti kirjoitti: ”Israelin ja Palestiinan taistelutavat ovat perustavanlaatuisesti erilaiset. Palestiinalaisten hajanainen vastarinta koostuu useista organisaatioista, joista jokaisella on enemmän tai vähemmän itsenäinen aseellinen siipensä: Hamasilla on Iz Adin al-Qassam, Islamilaisella Jihadilla on Saraya

al Quds, Fatahilla taas Al-Aqsan marttyyrien prikaati ja Tanzim al-Fatah. Näitä täydentää itsenäinen Kansan Vastarintakomiteat sekä Hizbollahin ja/tai Al-Qaedan kuvitellut tai todelliset jäsenet. Se, että nämä järjestöt vuorottelevat yhteistyön, kilpailun ja väkivaltaisen konfliktin välillä kasvattaa niiden vuorovaikutuksen yleistä monimutkaisuutta ja sitä myötä niiden kollektiivista kykyä, tehokkuutta ja kestävyyttä. Palestiinalaisten vastarinnan hajanainen luonne ja se tosiasia, että tieto, taidot ja varusteet liikkuvat näiden järjestöjen sisällä ja välillä – unohtamatta sitä miten ne toisinaan hyökkäävät yhdessä ja toisinaan kilpailevat keskenään – heikentää merkittävästi sitä vaikutusta, minkä Israelin miehitysjoukot yrittävät saavuttaa hyökkäämällä niitä vastaan.”

Mukautuminen rehelliseen sisäiseen konfliktiin ei alkuunkaan häiritse kapinallisen strategian konkreettista kehittämistä. Päinvastoin, liikkeen tulee pysyä elinvoimaisena, pitää perimmäiset kyvyt auki, tehdä tarvittavat muutokset oikeaan aikaan. Mutta jos hyväksymme sisällissodan, *myös keskuudessamme*, se ei johdu pelkstään siitä, että se on itsessään hyvä strategia imperiaalisen ofensiivin kukistamiseksi. Kyse on myös ja ennen kaikkea siitä, että se vastaa sitä millainen käsitys meillä on elämästä. Jos vallankumouksellisuus tarkoittaa tiettyihin totuuksiin kiinnittymistä, niiden moninaisuudesta seuraa väistämättä se, että puolueemme ei voi koskaan nauttia rauhallisesta yhtenäisyydestä. Mitä organisaatioon tulee, ei ole mitään valintaa veljellisen rauhan ja erottavan sodan välillä. Meidän täytyy valita vallankumouksia vahvistavien ja vallankumouksia heikentävien sisäisten kiistojen väliltä.

Kun häneltä kysyttiin ajatusta onnellisuudesta, Marx vastasi: ”taistelu”. Jos meiltä kysytään miksi me taistelemme, toteamme vain, että ajatuksemme onnellisuudesta vaatii sitä.

1980-luvun alussa intiaanit päätyivät “yhteisöllisyyden” käsitteeseen pyrkiessään määrittämään mikä oli erityistä juuri heidän elämänmuodolleen. Heille yhteisöllinen elämä tarkoitti sekä heidän perinteensä perustaa että visiota kapitalismin jälkeisestä elämästä. Viime vuosina olemme nähneet jopa PKK:n siirtyneen Murray Bookchinin libertaariin kommunalismiin ja ottaneen tavoitteekseen kommuunien federaation luomisen (kurdivaltion sijaan).

Kommuuni ei ole ainoastaan hengissä vaan tekemässä paluuta. Eikä paluun ajankohta ole sattumaa. Kommuuni tekee paluun juuri sillä hetkellä, kun valtio ja porvaristo historiallisina voimina ovat hiipumassa. Juuri valtion ja porvariston muotoutuminen oli aikanaan tehnyt lopun kommunalistisesta kapinasta, joka ravisteli Ranskaa 1000-luvulta aina 1300-luvulle saakka. Kommuuni ei siis tarkoita kaupunkivaltiota, eli itsehallinnollisilla instituutioilla varustettua alueellista kollektiivisuutta. Vaikka kommuuni voi olla jonkin auktoriteetin tunnustama, se ei tarvitse ulkopuolista tunnustusta ollakseen olemassa. Kommuunilla ei tarvitse olla edes perustuslakia tai -sopimusta, ja vaikka sellainen olisikin, kommuuni harvoin edellyttää minkäänlaista hallinnollista tai poliittista rakennetta. Kaupungilla voi olla kaupunginjohtaja tai sitten ei. Kommuuni syntyy kaupungin, kylän tai maaseudun alueen asukkaiden keskinäisestä lupauksesta *toimia yhdessä saumattomana kokonaisuutena*. 1000-luvun kaoottisessa Ranskassa kommuuni merkitsi lupauksia keskinäisestä avunannosta, huolenpidosta sekä puolustautumisesta sortajia vastaan. Kyse oli todellakin syvästä ja sitovasta lupauksesta, joka olisi säilynyt merkittävänä insituutiona elleivät kuninkaalliset juristit olisi vuosisatojen saatossa marginalisoineet sitä mustamaalalla kommuuneja salaliitoiksi. Eräs unohdettu historioitsija sanoi osuvasti: “kommuunia ei olisi ollut ilman yhdistymistä lupauksen kautta. Toisaalta yhdistyminen lupauksen kautta oli riittävä ehto kommuunin syntymiselle. Kommuuni tarkoitti täsmälleen samaa kuin yhteinen lupaus.” Kommuuni oli siis sopimus kohdata maailma yhdessä. Se tarkoitti tukeutumista ihmisten jaettuun voimaan yksilön vapauden lähteenä. Tavoitteena ei ollut

7. Omnia Sunt Communia

1. Kommuunin paluu

Eräs egyptiläinen kirjailija ja pesunkestävä liberaali kirjoitti Tahririn aukion valtauksen ensimmäisinä päivinä: “Tahririn aukiolla näkemäni egyptiläiset olivat täysin uudelleen syntyneitä ihmisiä – eivät lainkaan sellaisia, joiden kanssa olin tottunut päivittäin asioimaan. Ikään kuin vallankumous olisi luonut ihmiset uudelleen, korkeammassa muodossa [...] ikään kuin vallankumous olisi karkoittanut pelon heidän mielistään ja parantanut yhteiskuntaamme riivaavat ongelmat [...] Tahririn aukio oli kuin Pariisin kommuuni. Hallitsijoiden auktoriteetti oli romahtanut, ja ihmiset olivat ottaneet vallan omiin käsiinsä. Komiteoita perustettiin kaikkialla: toiset organisoivat käymälöitä, toiset peseytymistiloja ja niin edelleen. Vapaaehtoiset lääkärit pystyttivät alueelle sairaalan.” Oaklandissa Occupy-liike nimesi haltuun ottamansa Oscar Grant -aukion “Oaklandin kommuuniksi.” Istanbulissa muotoutunut vastarinta sai luonnollisen nimen “Taksimien kommuuni” heti ensimmäisinä päivinä. Se oli tapa ilmaista, ettei vallankumous tarkoita tapahtumaa, johon toiminta aukiolla voi jonain päivänä johtaa, vaan vallankumouksen riemuisaa välittömyyttä, kommuunin olemassaoloa tässä ja nyt. Vuoden 2012 syyskuussa Tahsin, 3000 asukkaan köyhä kylä Niilin suistossa, julistautui itsenäiseksi Egyptin valtiosta. “Me emme aio vastedes maksaa veroja. Me emme aio maksaa myöskään kouluista. Me hallinnoimme itse koulujamme! Me keräämme jätteemme ja kunnostamme tiemme itse. Jos yksikään valtion edustaja astuu kyläämme muussa tarkoituksessa kuin auttaakseen meitä, heitämme hänet ulos”, he sanoivat. Oaxacan korkeilla vuorilla

6. Ainoa kotimaamme: Lapsuus

1. Ei ole puolustettavaa tai tuhottavaa ”yhteiskuntaa”

Ateenassa on 5. toukokuuta 2010 meneillään jälleen yksi niistä yleislakoista, jolloin kaikki ovat kaduilla. Tunnelma on keväinen ja taistelunhaluinen. Kaupungin keskusta kirjaimellisesti kuhisee mielenosoittajia: ammattiliittolaiset, maoistit, anarkistit, virkamiehet ja eläkeläiset, nuoret ja siirtolaiset. Troikan uskomattomat muistiot ovat paljastuneet maalle ja niistä syntynyt raivo on vielä koskematon. Uusia ”leikkauksia” suunnitteleva parlamentti on tuuman päässä rynnäkönnä kohteeksi joutumisesta. Tämän epäonnistuttua, valtionvarainministeriö luovuttaa ja syttyy palamaan. Kaikkialla reitin varrella katukivet irrotetaan ja pankkeja tuhotaan. Yhteenottoja syntyy poliisin kanssa, joka jakaa anteliaasti Israelista maahantuotuja tainnutuskraanaatteja ja hirvittävän kokoisia kyynelkaasukanistereita. Anarkistit heittelevät rituaalinomaisesti polttopulloja, mutta tavallisesta poiketen väkijoukko taputtaa. Ihmiset huutavat klassikoksi muodostunutta huutoa ”kytät, siat, murhaajat”, jotkut huutavat ”poltetaan parlamentti!” sekä ”hallitus tappaa!” Kansannousun alkua muistuttava tilanne pysähtyy iltapäivällä, sen ampuu alas hallituksen tiedonanto. Vaikuttaa siltä, että yritettyään syyttää Stadiou-kadulla sijaitsevan Ianos-kirjakaupan tuleen anarkistit syyttävätkin tuleen pankin joka ei kunnioittanut julistettua yleislakkoa. Sisällä oli työntekijöitä. Kolme heistä kuolee tukehtumalla, yksi oli raskaana oleva nainen. Aluksi ei täsmennetty, että pankin johto oli lukinnut hätäuloskäynnin. Marfin-pankin

tapahtuma järkytti ja lannisti anarkistiliikkeen. Hallituksen sijaan liike löysi itsensä tappajan roolista. Tapahtuman luomassa paineessa joulukuusta 2008 kasvamaan alkanut juopa ”yhteiskunnallisten anarkistien” ja ”nihilistianarkistien” välillä saavutti täyden intensiteettinsä. Henkiin heräsi ikivanha kysymys pitäisikö osallistua yhteiskuntaan muuttaakseen sitä ehdottamalla ja tarjoamalla esimerkkejä toisista tavoista järjestäytyä vai pitäisikö yksinkertaisesti pyrkiä tuhoamaan se, säästämättä niitä, jotka passiivisuudellaan ja alistumisella varmistivat sen jatkumisen. Tästä syntyi nyt suurempi hämäännys kuin koskaan aiemmin. Tilanne meni kiistakirjoitusten tuolle puolen. Seuranneissa tappeluissa vuodatettiin verta, poliisin suureksi huviksi.

Tämän asian traaginen puoli oli ehkäpä siinä, että ihmiset repivät toisensa kappaleiksi sellaisen kysymyksen takia, joka ei ole enää relevantti. Tämä selittäisi miksi keskustelu on ollut niin steriiliä. Ehkä enää ei ole olemassa ”yhteiskuntaa”, joka pitää tuhota tai vakuuttaa. Ehkä tämä 1600-luvulla syntynyt ja niin monia vallankumouksellisia ja hallitsijoita vaivannut tarina on huomaamattamme vetänyt viimeisen henkäyksensä. Meidän pitäisi silti yhä tietää miten voimme surra sen poismenoa, sillä olemme immuuneja yhtä lailla *Yhteiskuntien Lopusta* vaikertavien sosiologien nostalgialle ja uusliberaalille opportunismille, joka julisti eräänä päivänä sotaitsan itsevarmasti: ”yhteiskuntaa ei ole olemassa”.

1600-luvulla ”kansalaisyhteiskunta” edusti vastakohtaa ”luonnontilalle”. Tämä tosiasia tarkoitti ”liittymistä yhdessä saman hallituksen ja samojen lakien alaisuuteen”. ”Yhteiskunta” tarkoitti tietyn sivilisaation tason olemassaoloa tai se oli ”hyvä aristokraattinen yhteiskunta”, joka sulki aatelittomat moneuden ulkopuolelle. 1700-luvulla, liberaali hallinnallisuus kehittyi samaan aikaan ”taloustieteen” kanssa ja vastauksena siihen, ”poliittiseen taloustieteeseen”, ”kansalaisyhteiskunta” alkoi merkitä porvarillista yhteiskuntaa. Se ei merkinnyt enää vastakohtaa luonnontilalle, vaan siitä tuli yhtä ”luonnollinen” samalla kun levisi tapa ymmärtää taloudellisen olennon lailla käyttäytymisen olevan ihmiselle luonnol-

Se on todellinen, mikä vastustaa.

puttomasti purkautuvan ja uudestaan muodostuvan sommitelman ruhon. Maailmojen parveileminen, maailma, joka on tehty kokonaisesta joukosta maailmoja, ja sen takia kulkenut niiden välillä olevien konfliktien muodostamien nähtävyyksien ja vastenmielisyysien poikki. Maailman rakentaminen on järjestyksen rakentamista, sijan tekemistä tai tekemättä jättämistä jokaiselle oliolle, jokaiselle olennolle, jokaiselle taipumukselle, ja ajatusten antamista tälle paikalle, muuttaen sitä tarpeen mukaan. Puolueemme jokaisen ilmestymän kohdalla, oli kyseessä sitten torin valtaus, mella-koiden sarja, tai syvästi liikuttava lause tögättynä seinään, levittää tunne siitä, että pelissä on todellakin ”me”, kaikissa niissä paikoissa, joissa emme ole koskaan olleet. Tästä syystä ensimmäinen tehtävämme vallankumouksellisina on huolehtia muodostamastamme maailmasta. Kuten zapatistit ovat osoittaneet, se, että jokainen maailma sijaitsee jossain, ei vähennä sen pääsyä yleiseen, vaan päinvastoin varmistaa tämän. Erään runoilijan sanoin, universaali on paikallinen ilman muureja. Syventymisessä itsessään näyttäisi sen sijaan olevan enemmänkin kytkös universalisoivaan potentiaaliin, laajemmin maailmassa koetun intensifioitumiseen. Kyse ei ole valinnan tekemisestä rakentamamme hoitamisen ja poliittisen iskuvoimamme välillä. Meidän iskuvoimamme koostuu juuri siitä intensiteetistä mitä elämämme, siitä peräisin olevasta ilosta. Se koostuu elämisessä keksityistä ilmaisunmuodoista, kollektiivisesta kyvystä kestää voimamme osoittavia rasituksia. Yhteiskunnallisten suhteiden yleisestä epäjohdonmukaisuudesta johtuen vallankumouksellisten tulisi erottautua heidän ajattelunsa syvyydellä, läheisyydellä, taidokkuudella ja organisaatiolla. Ei heidän alttiudella jakautua ja merkityksettömällä jyrkkyydellä tai tuhoisalla kilpailulla kuvitellulla radikaaliuden alueella. Tämä tapahtuu *tarkastelemalla ilmiötä*, niitä herkkiä ominaisuuksia, joiden avulla he kykenevät tulemaan todelliseksi voimaksi. Ei ideologisen yhtenäisyyden kautta.

Ymmärryskyvyttömyys, kärsimättömyys, ja välinpitämättömyys ovat vihollisiamme.

list. Tämän jälkeen ”kansalaisyhteiskunta” siis ymmärrettiin entiteetiksi, joka on vastakkainen valtiolle. Vasta kaiken saintsimoni-laisuuden, kaiken tie-deuskon, kaiken sosialismin, kaiken positivismin ja koko 1800-luvun kolonialismin jälkeen voitiin pakottaa käsitys yhteiskunnasta itsestään selvänä asiana. Itsestäänselvyytensä, jonka mukaan - kaikissa olemassaolonsa ilmenemismuodoissa - ihmiset muodostavat yhden suuren perheen, lajin kokonaisuutena. 1800-luvun loppupuolella *kaikesta tuli ”yhteiskunnallista”*: asuminen, kysymys, reformi, tieteet, hygienia, turvallisuus, työ ja jopa sota - yhteiskunnallinen sota. Tämän liikkeen huippuhetken aikaan vuonna 1984 joukko huolestuneita hyväntekijöitä jopa perusti Pariisiin ”Yhteiskunnallisen museon”. Tämän tarkoitus oli testata ja levittää tekniikoita, joilla parannetaan, rauhoitetaan ja steriloidaan ”yhteiskunnallista elämää”. 1700-luvulla kukaan ei olisi unelmoanut ”sosiologian” kaltaisen ”tieteen” keksimisestä, eikä varsinkaan käyttänyt sen mallina biologiaa.

Pohjimmiltaan ”yhteiskunta” merkitsee ainoastaan toisiaan seuraavia hyvän hallitsemisen malleja. Aluksi kyse oli absolutistisen valtion subjektien kokonaisuudesta Leviathanin aikakaudella, sitten liberaalin valtion taloudellisia toimijoita. Hyvinvointivaltion näkökulmasta ihminen itse muodosti yhteiskunnan perusyksikön oikeuksineen, tarpeineen ja työvoimineen. ”Yhteiskunnan” käsitteessä on perverssiä se, että se on aina auttanut hallitusta luonnollistamaan oman toimintansa seurauksia, operaatiota ja tekniikoita. Se on *rakennettu sellaisena, mikä pohjimmiltaan edelsi sitä*. Vasta toisen maailmansodan jälkeen ihmiset uskalsivat toden teolla puhua ”yhteiskunnallisesta insinööritaidosta”. Tästä lähtien yhteiskunnasta on virallisesti tullut se mitä rakennetaan, aivan kuten kansakuntaa rakennetaan hyökkäämällä Irakiin. Lisäksi tämä lakkaa heti toimimasta, jos joku myöntää avoimesti tekevänsä sitä.

Yhteiskunnan puolustaminen ei aikakaudesta toiseen ole koskaan ollut mitään muuta kuin hallituksen tavoitteiden puolustamista, jopa silloin kuin näin tehtiin hallitsijoita vastaan. Yksi vallankumouksellisten virheistä on ollut tähän päivään asti taistella sel-

laisen kuvitelman alueella, joka on perustavanlaatuisesti vihamielinen heitä kohtaan. He ovat pyrkineet ottamaan haltuun hallituksen itsensä naamioituneena ajaman asian. Iso osa puolueemme nykyisestä epäjärjestyksestä liittyy siihen tosiasiaan, että 1970-luvulta lähtien *hallinto on hylännyt tämän kuvitelman*. Se on luopunut ajatuksesta, jonka mukaan kaikki ihmiset pitäisi integroida järjestyksessä olevaan kokonaisuuteen - Margaret Thatcherilla oli vain pookaa myöntää tämä avoimesti. Hallitus on tavallaan muuttunut entistä käytännöllisemmäksi, ja hylännyt uuvuttavan tehtävän rakentaa tarkkarajaisesti ja selvästi muusta luomakunnasta erotetun homogeenisen ihmislajin, jonka alapuolella ovat muut asiat ja eläimet sekä yläpuolella jumala, taivas ja enkelit. Jatkuvan kriisin aikakauden alkaminen, ”helpon rahat vuodet” ja jokaisen ihmisen muuntautuminen epätoivoisiksi yrittäjiksi saivat itsessään aikaan sellaisen iskun ajatukselle yhteiskunnallisesta, että se tuli 1980-luvulta jokseenkin pyörällä päästään. Seuraava isku, josta tulee varmasti kuolinisku, koostuu globalisoidun metropolin unelmasta, jonka saa aikaan telekommunikaation kehitys- ja tuotantoprosessin uusjako planeetanlaajuisessa mittakaavassa.

Maailman näkemistä kansakuntien ja yhteiskuntien kautta voi jatkaa, mutta hallitsemattomien virtojen kokonaisuus on nyt ylittänyt ja läpäissyt jälkimmäisen. Maailma näyttäytyy itsessään valtavana verkostona, jossa suurkaupungit muuttuvat metropoleiksi. Ne eivät ole enää muuta kuin yhteenliitännän alustoja, tulemiselle ja lähtemiselle - *asemia*. Nyt väitetään, että ihminen voi tästes elää samaa elämää Tokiossa tai Lontoossa, Singaporessa tai New Yorkissa. Kaikkien metropolien muodostaessa yhden maailman ainoastaan liikkumisella on väliä ja paikkoihin kiinnittymisellä ei ole enää sijaa. Yksilölliset identiteetit tarjoavat tällöin yleismaailmallisen *kulkuluvan*, joka turvaa sijainnista riippumattoman mahdollisuuden kytkeytyä kanssaeläinten alaryhmään. Kokoelma uber-metropolitaaneja jatkuvassa sekoitustilassa lentokentän terminaaleista Eurostarin vessoihin ei muodosta yhteiskuntaa, ei edes globaalia sellaista. Hyperporvaristo, joka neuvottelee sopi-

suus, lapsuudessa läsnä olevien elinvoimaisten affektien - tietyn taipumuksen leikkiin ja konflikteihin - tukahduttaminen. Perustavanlaatuisen virhe on epäilemättä seuraava: ainakin Lockesta lähtien kansalaisyhteiskunnan ylläpitäjille ”politiikka” on aina merkinnyt hallituksen korruptiosta ja välinpitämättömyydestä johtuvaa kärsimystä, kun taas yhteiskunnallinen perusta on aina ollut luonnollinen ja historiaton. Tällöin historia olisi nimenomaan peräkkäisiä virheitä ja likiarvioita, jotka viivästyttävät tyytyväisen yhteiskunnan omillaan pärjäämistä. ”Miesten suuri määränpää yhteiskuntaan astuessaan on nauttia omaisuudestaan rauhassa ja ilman vaaraa”. Siksi ”yhteiskunnan” puolesta hallitusta vastaan taistelevat, riippumatta siitä mitkä ovat heidän radikaalit aikeensa, voivat pohjimmiltaan ainoastaan unelmoida tehneensä lopun historiasta ja poliittisesta. Toisin sanoen tehneen lopun konfliktin mahdollisuudesta, toisin sanoen *kiihkeästä* elämästä.

Meidän lähtökohtamme on hyvin erilainen: aivan kuten ei ole olemassa ”luontoa”, ei ole myöskään ”yhteiskuntaa”. Ihmisten vetäminen kauas pois kaikista epäinhimillisistä tekijöistä, jotka tekevät kaikille heille maailmasta tutun, ja näiden tällä tavalla amputoitujen olentojen käsittely yhtenä ”yhteiskunta”-nimisenä möykynä on kaameaa ja jatkunut aivan liian kauan. Kaikkialla Euroopassa on ”kommunisteja” tai sosialisteja, jotka ehdottavat kansallista ulospääsyä kriisistä. Heidän ratkaisu olisi eurosta lähteminen ja pienen, rajatun, homogeenisen ja hyvin järjestetyn kokonaisuuden perustaminen. Nämä amputoidut ihmiset eivät voi lakata aistimasta haamurajaansa. Mitä tulee hyvin järjestettyihin totaliteetteihin, fasistit tietenkin sanovat niistä aina viimeisen sanan.

Ei siis yhteiskuntaa, vaan *maailmoja*. Ei myöskään sotaa yhteiskuntaa vastaan: kuvitelmaa vastaan sodan lietsominen antaa sille sisällön. Päällämme ei ole yhteiskunnallista taivasta, vaan siellä olemme me ja siteidemme, ystävyksiemme, vihamielisyyksiemme sekä kokemiemme todellisten läheisyyksien ja kaukaisuuksien muodostama kokonaisuus. On vain meistä koostuva sarja vihamielisesti paikallistuneita voimia, sekä niiden kyky haarautua läpi lo-

leen. On siis tehtävää tutkimusta, mikä voi ainoastaan poistaa siltä auran, jonka perusteella se saa hegemoniansa.

Toinen vaara piilee siihen kohdistuvassa odotuksessa, mikä on tarkoituksenmukaisesti nimetty ”paikalliseksi kamppailuksi”. Ne, joiden jokapäiväinen organisaatio näyttää hallituksen tarpeettoman luonteen voivat kuvitella, että perimmäinen, esipoliittinen yhteiskunta on olemassa, jonka osa yhteistyö luonnollisesti on. He voivat johdonmukaisesti joutua asemoimaan itsensä hallitusta vastaan ”kansalaisyhteiskunnan” nimissä. Tämä kuitenkin tuo aina mukanaan oletuksen ihmisyydestä, joka on vakaa, rauhoitettu ja pyrkimyksissään homogeeninen. Häntä motivoi pohjimmiltaan kristillinen taipumus keskinäiseen avunantoon, hyvyyteen ja myötätuntoon. ”Juuri tällä voiton hetkenään”, kirjoittaa yhdysvaltalainen journalisti Argentiinan vuoden 2001 kapinasta, ”vallankumous vaikuttaa heti pitävän lupauksensa: kaikki miehet ovat veljiä, jokainen voi puhua vapaasti, sydämet täyttyvät kukkuroilleen, solidaarisuus on vahvaa. Uuden hallituksen muodostaminen kanavoi suuren osan tästä voimasta valtioon kansalaisyhteiskunnan sijaan [...] Kahden hallinnon välisen siirtymän tila vaikuttaa olevan se, mikä on lähimpänä anarkistista ihannetta valtiottomasta yhteiskunnasta, aikaa jolloin kuka tahansa voi toimia ja kenelläkään ei ole viimeistä auktoriteettia, jolloin yhteiskunta keksii itsensä eteenpäin kulkiessaan.” Uusi päivä koittaisi vastuulliselle ihmiskunnalle, joka on täynnä maalaisjärkeä ja kykenisi ottamaan itsestään vastuuta kunnioittavalla ja älykkäällä yhteistyöllä. Tämä sisältää oletuksen, että kamppailussa on sisältöä antaa pohjimmiltaan hyvän ihmisluonnon tulla esiin, kun taas nimenomaan kamppailun olosuhteet *tuottavat kyseessä olevan ihmisyyden*. Kansalaisyhteiskunnan puolustuspuhe vain lavastaa maailmanlaajuisessa mittakaavassa ihanneen matkasta sukulaisuuteen, jolloin vihdoinkin toimisimme ilman suojelijaamme, valtiota, *koska olisimme vihdoinkin ymmärtäneet*; olisimme vihdoinkin itsehallinnon arvoisia. Tämä vuodatus kaiken haltuunottamisesta, joka niin surullisesti assosioidaan aikuiseksi tulemiseen: tietynlainen vastuullinen tylsyys, liioiteltu hyväntahtoi-

musta Champs-Élyséesin lähellä ennen kuin menee katsomaan keikkaa Rion katoille, jonka jatkot pidetään Ibizailla, symbolisoi maailman rappiota - josta pitää nauttia nopeasti ennen kuin on liian myöhäistä - enemmän kuin ennakoi minkäänlaista tulevaisuutta. Toimittajat ja sosiologit itkevät loputtomasti kuolemaa tekevästä ”yhteiskunnasta” pitkin vuodatuksineen jälki-yhteiskunnallisesta, lisääntyvästä individualismista, vanhojen instituutioiden hajoamisesta, viitekohtien katoamisesta, yhteisöllisyyksien noususta ja eriarvoisuuksien jatkuvasta pahenemisesta. Ja miksipä he eivät tekisi niin, sillä juuri heidän elantonsa on katoamassa. On ajateltava itsensä keksimistä uudelleen.

Vuosien 1960-1970 vallankumouksellinen aalto iski tuhoisasti kapitalistisen yhteiskunnan projektia vastaan, johon ihmiset integroituisivat rauhanomaisesti. Pääoma aloitti vastauksena tähän *alueelliset* rakenneuudistukset. Koska järjestäytyneen kokonaisuuden projektin perustukset murenivat, alkoi juuri siitä, turvallisista ja toisiinsa liitetystä *perusteista*, monikossa, arvontuotannon globaalien verkostojen luominen. Tuottavuuden uusia muotoja ei enää odotettu ”yhteiskunnalta”, vaan alueilta, *tietyiltä* alueilta. Pääoman uudelleenjärjestely on ottanut viimeisen kolmenkymmenen vuoden aikana maailman tilallisen järjestämisen muodon. Se keskittyy luomaan uusia *klustereita*, ”innovaatiokeskuksia”, jotka tarjoavat ”merkittävää henkistä pääomaa omaaville yksilöille” parhaat olosuhteet luomiseen, innovointiin ja markkinoilla starttaamiseen sekä ennen kaikkea tekemään tämän kaiken yhteistyössä. Kaikkien muiden elämä on nyt entistä vaikeampaa, sori siitä. Piilaakso on yleismaailmallisesti tunnustettu malli tällaiselle. Pääoman edustajat pyrkivät kaikkialla aloittamaan ”ekosysteemien” luomiseen tähtääviä liiketoimia, joiden tarkoitus on mahdollistaa oikean tiimin kanssa yksilön täysi kehitys, ”maksimoida hänen lahjansa”. Tämän on uuden luovan talouden uskontunnustus, jossa insinööri / kilpailukeskus -pari on tanssilattialla yhdessä designer / gentrifioitu naapurusto -parin kanssa. Uuden oikeaoppisuuden mukaisesti, erityisesti länsimaissa, arvontuotanto riippuu täysin

innovointikyvystä. Kaupunkisuunnittelijat kuitenkin itsekin tietävät, että luovuuteen ja jakamiseen kannustavaa ympäristöä, tuotavaa ilmapiiriä, ei voida keksiä. Se ”sijaitsee” jossain, se versoo paikoista, joissa historia ja identiteetti herättävät vastakaikua innovoinnin hengessä. *Klusteri* ei synny pakolla, vaan alueen ”yhteisön” hedelmällisestä maaperästä. Jos kaupunkisi rappeutuu, ratkaisu ei tule sijoittajilta tai hallitukselta, muodissa oleva yrittäjä selittää. On järjestäytyttävä, löydettävä ihmisiä, tutustuttava toisiinsa, työskenneltävä yhdessä, rekrytoitava muita motivoituneita henkilöitä, muodostettava verkostoja, ravisteltava status quoa... Tämä johtaa ryntäykseen kohti teknologista hyötyä ja markkinaraon luomiseen, jossa kilpailu hetkellisesti eliminoidaan ja missä voi muuttaman vuoden ajan periä tilanteesta vuokraa. Jatkaessaan strategista ajattelua globaalisti pääoma kehittää viisastellen alueellista suunnittelua. Tämän takia huonot kaupunkisuunnittelijat saattavat sanoa ZADista, Ranskan Notre-Dame-des-Landesissa sijaitsevan lentokentän rakentamisen estämiseksi vallatusta alueesta, että sillä olisi ”mahdollisuus ekologian ja yhteiskunnan Piilaaksoksi [...] Piilaakso itse syntyi alueelle, joka ei herättänyt tuona aikana minkäänlaista kiinnostusta. Tilan halvat kustannukset ja muutamien henkilöiden alueille siirtäminen vaikutti kuitenkin sen kiinnostavaksi tekemiseen ja nykyiseen kansainvälistä ylistystä saavaan muotoonsa.” Ferdinand Tonnies, joka uskoi, ettei koskaan ole ollut muunlaista kuin kauppatavarapohjaista yhteiskuntaa, kirjoitti: ”*Yhteisössä* ihmiset pysyvät yhdessä kaikesta heitä erottavasta huolimatta, kun taas *yhteiskunnassa* he pysyvät erillään kaikesta heitä yhdistävästä huolimatta.” Pääoman ”luovissa yhteisöissä” ihmisiä *sitoo yhteen itse erottelu*. Ei ole enää olemassa ulkopuolta, josta käsin erottaa elämä ja arvontuotanto. Kuolema on omassa elementissään. Se on nuori, dynaaminen ja se hymyilee sinulle.

settömään ”paikallisten kamppailujen” kategoriaan - kansanperinteen kaltaiseen miellyttävään ”paikallisväriin” - on klassinen vaarattomaksi tekemisen operaatio. Valtiolla, sillä verukkeella, että nämä alueet sijaitsevat sen marginaalissa, kyse on niiden poliittisesta marginalisoimisesta. Kuka Meksikon valtion lisäksi ajattelisi zapatistien kansannousun ja siitä seuranneen seikkailun kategorisointia ”paikalliseksi kamppailuksi”? Ja mikä silti voisi olla loppujen lopuksi paikallisempaa, kun aseellinen kapina uusliberalismin tunkeutumista vastaan, joka puolestaan inspiroi planetaarisen kapinan ”globalisaatiota” vastaan. Zapatistien onnistuneeseen vastaooperaatioon kuului välitön irrottautuminen kansallisesta kehyksestä, ja näin myös vähäpätöisestä ”paikallisen kamppailun” asemasta, ja yhteenliittyminen monenlaisten voimien kanssa ympäri maailmaa. Tällä tavalla he sovelsivat kaksinkertaista hyökkäystä kaksin verroin avutonta Meksikon valtiota vastaan, omalla alueella ja yli sen rajojen. Liike on pysäyttämätön, ja toistettavissa.

Kaikki on paikallista, mukaan lukien maailmanlaajuinen, vaikka meidän tarvitsee vielä *paikallistaa* se. Uusliberaali hegemonia on tulosta tavasta, jolla se leijuu ilmassa ja vaikuttaa voittamattomalta, koska sitä ei voi paikallistaa. Wall Streetin näkemisen maailmaa hallitsevana taivaallisena petolintuna, niin kuin Jumala ennen, sijaan hyötyisimme määrittelemällä sen materiaaliset, ihmisuhteisiin perustuvat verkostot, jäljittämällä sen yhteydet kaupankäynnistä aina viimeisimpään kuituun saakka. Tästä epäilemättä selviäisi, että kauppiat ovat idiootteja. He eivät edes ansaitse pürullista mainettaan, vaan tyhmyys hallitsee maailmaa. Saatamme pohtia niitä mustia aukkoja, sellaisia selvitysyhtiöitä kun Euronext ja Clearstream. Samaan tapaan kuin valtio, joka ei kenties ole mitään muuta kuin henkilökohtaisten lojaliteettien järjestelmä, kuten antropologit ovat ehdottaneet. Valtio on kaikki muut päihittänyt mafia, ja on siten voittanut oikeuden kohdella heitä rikollisina. Tämän järjestelmän tunnistaminen, sen ääriivojen hahmottaminen ja sen suunnan paikallistaminen tarkoittavat sen palauttamista maanpäälliseen luonteeseensa, sen tuomista alas todelliselle tasol-

tisen uudelleenjärjestelyn t, vaan se miten konfliktin lomassa keksitään tai löydetään uudelleen tapoja elää. Heidät sitoo yhteen heidän itsensä aloittamat vastarinnan teot - blokkaukset, valtaus, melakka, sabotaasi suorina hyökkäyksinä yhteen kytkettyjen ”innovatiivisten alueiden” läpi kulkevan informaation ja hyödykkeiden kierron kautta tapahtuvaa arvontuotantoa vastaan. Heidän tuotama voima ei ole sellaista, joka mobilisoidaan *tähtäimessä* voitto. Se on voitto itsessään, siihen pisteeseen asti, että vähä vähältä voima kasvaa. Tässä merkityksessä ”Istuta oma ZADisi” -liike on nimetty hyvin. He ovat tällä hetkellä keskellä prosessia jatkaessaan Notre-Dames-des-Landesin lentokentän rakentamiskannan saaneelta yritykseltä pakkolunastetun maa-alueen hedelmöittämistä. Tämänkaltainen hanke asettaa sitä pohdiskelevat välittömästi ajattelemaan pitkällä aikavälillä, ainakin pidemmällä kuin perinteiset yhteiskunnalliset liikkeet, ja kutsuu miettimään yleisemmällä tasolla elämää ZADissa ja sitä miksi se voi tulla. Tällaisella suunnitelmalla on kantavuutta levitä Notre-Dame-des-Landesin ulkopuolelle. Tämä itse asiassa tapahtuu jo Tarnin hallintoalueella.

Olemme vaarassa menettää kaiken, jos asetamme paikallisen vastakohtaksi globaalille. Paikallinen ei ole vakuuttava vaihtoehto globalisaatiolle, mutta se on seurausta yleismaailmallisesta tuotteesta. Asuinpakkani oli minulle tuttu alue ennen maailman globalisointia - en ajatellut sen olevan ”paikallinen”. Paikallinen on ainoastaan globaalin toinen puoli, sen jäännös, sen erite, eikä jotain, joka kykenee murskaamaan sen. Mikään ei ole ollut paikallista ennen kuin meidät on voitu milloin tahansa irrottaa siitä, ammatillisista tai terveydellisistä syistä tai lomalle. Paikallinen on nimi jakamisen mahdollisuudelle, yhdistettynä osattomuuden jakamiseen. Se on globaalin ristiriita, jolle me voimme antaa tai olla antamatta johdonmukaista sisältöä. Jokainen singulaarinen maailma näyttäytyy siis sellaisena kuin se on: laskoksena maailmassa, eikä sen sisällöllisenä ulkopuolena. Oman alueensa uudelleenluomien ja planetaarisen auran omaavien ihmisten, kuten Susa-laakson, Khalkidikin tai Mapuchejen kamppailun pelkistäminen melko merkityk-

2. Valinta on muutettava eroamiseksi

Jatkuva yllyttäminen innovointiin, luomiseen ja startuppeihin ei toimi koskaan niin hyvin kuin raunioiden keskellä. Tästä syystä kaikki coolien ja digitaalisten yritysten ympärillä julkista promootiota tekevät tahot ovat viime vuosina yrittäneet luoda Detroitiksi nimitystä teollisesta autiomaasta alueen kokeilulle. ”Jos ajattelet lähes kuollutta kaupunkia, joka oli lähellä kuolemaa ja herää uudelleen henkiin, kyse on Detroitista. Detroit on kaupunki, jossa jotain tapahtuu. Avoin kaupunki. Se mitä Detroit tarjoaa on tarkoitettu innostuneille, sitoutuneille nuorille ihmisille - taiteilijoille, innovaattoreille, muusikoille, designereille ja muille, jotka tekevät kaupungista kaupungin”, kirjoittaa henkilö, joka on myynyt todellista arvoaan kalliimmalla ”luovien luokkien” ympärille artikuloidun ajatuksen uudesta urbaanista kehityksestä. Kyllä, hän todella puhuu puolet väestöstään viidenkymmenen vuoden aikana menettäneestä kaupungista, joka on yhdysvaltalaisen kaupunkien rikostilastoissa toisena. Kaupungista, jossa on 78 000 hylättyä rakennusta, jonka entinen pormestari on vankilassa ja jonka työttömien epävirallinen määrä lähentelee 50 prosenttia, mutta jonne Amazon ja Twitter ovat avanneet uusia toimistoja. Vaikka Detroitin kohtalosta ei ole vielä lopullisesti päätetty, on koko kaupungin mittakaavassa tehty mainosoperaatio jo riittänyt muuttamaan vuosikymmeniä jälkieteollisen suuronnettomuudesta - johon kuuluu työttömyyttä, masennusta, laittomuuksia - kärsineen kaupungin muodikkaaksi seuduksi, joka vannoo kulttuurin ja teknologian nimeen. Sama taikasauvan heiluttelu on kaunistanut Lillen kaupunkia vuodesta 2004 lähtien, jolloin se oli lyhyen aikaa ”Euroopan kulttuuripääkaupunki”. Ei ole tarpeen korostaa, että tähän kuuluu kaupungin keskustan väestön äärimmäinen ”uudistaminen”. Se, mitä on kutsuttu osuvasti ”shokkistrategiaksi” New Orleansista Irakiin, tekee mahdolliseksi saada haltuunsa, alue alueelta, voittoja tuottavan maailman fragmentoituminen. Kaikkein räikein hylkääminen ja kaikkein törkein vauraus ovat saman hallinnan menetelmän ko-

likon kaksi puolta tässä kontrolloidussa yhteiskunnan purkamis- uudistamisessa.

”Asiantuntijoiden” tulevaisuutta koskevia raportteja lukiessa löytää suurin piirtein seuraavan maantieteen: metropolien suuret alueet kilpailevat keskenään houkutellakseen sekä pääomaa että fiksuja ihmisiä; kakkosluokan metropolialueet pärjäävät tarpeeksi hyvin erikoistumisen avulla; maaseudun syrjäiset kolkat selviytyvät muuttamalla ”todennäköisesti luontoa ja rauhaa etsivien kaupunkilaisten huomion kohteeksi”, maatalouden alueiksi, mieluiten luomutuotantoa harjoittaviksi tai ”biodiversiteetin säilyttäjäksi”; ja viimeisenä yksinkertaisesti ulossulkemisen alueet, jotka ympäröidään ennemmin tai myöhemmin tarkastuspisteillä ja kontrolloidaan etäältä droneilla, helikoptereilla, pikaoperaatioilla ja massiivisella puhelinkuuntelulla.

On siis nähtävissä, että pääomalla ei ole enää riesanaan ”yhteiskunnan” vaan pikemminkin ”hallinnan” ongelma, kuten se kohteliaasti ilmaisee asian. Sylkemällä sitä päin naamaa, vuosien 1960-1970 vallankumoukselliset tekivät selväksi, etteivät he halua olla missään tekemisissä sen kanssa. Tästä lähtien se on valikoinut ihmisensä.

Pääoma ei rajaa itseään enää kansakuntien ehdoilla, vaan alue alueelta. Se ei levitä itseään tasaisesti joka paikkaan; se keskittää itsensä paikallisesti järjestämällä jokaisen alueen jalostamisen alueeksi. Se ei yritä saada kaikkia liikkumaan samalla nopeudella, edistytksen ääni radioissaan, vaan antaa maailman katkaista yhteytensä jakaantumalla laiminlyötyihin ja intensiivisen lisäarvon louhinnan vyöhykkeisiin. Sodan näyttämöihin ja rauhoitettuihin tiloihin. On olemassa Italian luoteisosat ja Campania, joista jälkimmäinen kelpaa juuri ja juuri vastaanottamaan edeltävän roskat. On Sophia Antipolis ja Villiers-le-Bel. On olemassa The City ja Notting Hill, Tel Aviv ja Gazan kaista. Älykaupungit ja hirvittävät *lähiöt*. Sama toistuu väestölle. Ei ole enää olemassa geneeristä ”väestöä”. On olemassa nuori ”luova luokka”, joka laittaa sosiaalisen ja suhteisiinsa kasautuneen pääoman kantamaan hedelmää älykkäiden

telun vahvistavan voimaa Wendlandissa Saksassa; ja huomattessa heidän määrätietoisuutensa, jotka Khalkidikin Ierissosissa kamppailevat Hellas Gold -kaivosta vastaan ja jotka estivät voimakkein jätteenpolttolaitoksen rakentamisen Peloponnesen Kerateassa. Yhä useammat vallankumoukselliset siis syöksyvät niihin, mitä he kutsuvat ”paikallisiksi kamppailuiksi”, yhtä ahnaasti kuin he tekivät ennen ”yhteiskunnallisten kamppailujen” kohdalla. On olemassa jopa marxilaisia, jotka miettivät - ainoastaan vuosisadan myöhässä - olisiko paikallaan miettiä uudelleen niin monien lakkojen alueellista luonnetta. Miten niin monet taistelut tehtaissa, joiden perustassa voi ehkä sittenkin olla kyseessä koko elämä eikä ainoastaan palkkasuhde, vaikuttivat sisältävän pelkkien työläisten lisäksi kokonaisia alueita. Näiden vallankumouksellisten virhe on miettiä paikallisuutta samalla tavalla kuin he miettivät työväenluokkaa kamppailua edeltävänä todellisuutena. Heille on siis loogista kuvitella, että on tullut aika rakentaa uusi vastarinnan internationaali ”päällemme pakotettuja isoja hyödyttömiä projekteja” vastaan, joka tekisi vastarinnasta voimakkaampaa ja entistä tarttuvampaa. Määrittelemällä uudelleen kamppailua käyvien alueiden arkipäiväisyys unohdetaan täysin se tosiasia, että taistelu itse luo paikallisuuden koostumuksen, joka ennen sitä oli täydellisen katoava. ”Liike ei ollut tyytyväinen puolustaessaan ‘aluetta’ siinä tilassa mistä se löysi itsensä, mutta se asutti sen ajatuksilla siitä miksi se voisi tulla [...] Se teki sen, rakensi sen, antoi sille koostumuksen”, huomauttavat eräät TAV-junan vastustajat. Furio Jesi havainnoi, että ”kaupungista saa paremman kuvan avoimen kapinan aikana, sen rynnäköiden ja niihin vastaamisen vaihtelun aikana, kuin leikkiesään kaduilla lapsena tai myöhemmin kävellessään kumppaninsa kanssa.” Kyse on samasta asiasta Susa-laakson asukkaiden kohdalla. Heillä ei olisi niin vahvaa tietämystä laaksosta ja niin vahvaa kiintymystä siihen, jos he eivät olisi kamppailleet kolmenkymmenen vuoden ajan Euroopan Unionin mätää projektia vastaan.

Mikä kykenee yhdistämään nämä eri kamppailut, joissa *ei ole* kyse ”alueesta” laisinkaan, ei ole heidän kohtaama sama kapitalis-

sa, voimistaen liikettä ystävällisten alueiden kanssa rajoista riippumatta. Eroaminen ei tarkoita erontekoa kansallisesta alueesta, vaan olemassa olevasta maantieteestä itsestään. Kyse on erilaisen, epäjatkuvan maantieteen jäljittämisestä intensiivisen saariston muodossa - ja näin kohdata meitä lähellä olevia paikkoja ja alueita, vaikka katettavana olisi 10 000 kilometriä. Lyon-Turin-junanradan vastustajat kirjoittivat yhdessä pamfleteistaan: ”Mitä tarkoittaa olla NO TAV? Se tarkoittaa tästä yksinkertaisesta toteamuksesta lähtemistä: ‘luotijuna ei tule koskaan kulkemaan Susa-laakson läpi’ ja järjestää elämä sillä tavalla, mikä vahvistaa tämän toteamuksen. Useat ihmiset ovat kokoontuneet yhteen tämän tosiasian ympärille viimeisen 20 vuoden aikana. Tämän erityisen huomion ympärille, jonka kohdalla ei tule kysymykseenkään taipua, koko maailma järjestää uudelleen itsensä. Kamppailu Susa-laaksosta koskee koko maailmaa. Ei sen takia, että kyse olisi ‘yhteisestä hyvästä’ yleisesti, vaan koska kamppailussa yleisesti katsotaan tietyn asian olevan hyvä. Tämä ajatus asettuu vastakkain toisten käsitysten kanssa, puolustaen itseään niitä vastaan jotka haluavat tuhota sen, ja yhdistäen ne ketkä kokevat sen läheiseksi.”

3. Ei ole olemassa ”paikallisia kamppailuja”, vaan maailmojen sota

Yksi alueellisen kehityksen geopolitiikoista voi kirjoittaa, että ”kehitysprojektien ympärillä viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana tai niillä main lisääntynyt konfliktien intensiteetti on sellaista, mikä saa miettimään emmekö todellakin todista asteittaista siirtymistä yhteiskuntamme konflikteissa yhteiskunnallisesta alueelliseen. Yhteiskunnallisten kamppailujen vähentyessä aluetta koskevat kamppailut ovat voimistuneet.” Houkuttaa lähes olla yhtä mieltä, kun on nähnyt Susa-laakson kamppailun asettavan kaukaisilta vuoriltaan rytmin politiikalle Italiassa jo usein vuosien ajan; nähdessään ydinjätettä kuljettavien CASTOR-junien vastaisen tais-

metropolien ytimessä, ja kaikki ne, joista on tullut selvästi ”työllistämättömiä”. On elämiä, joilla on väliä ja sitten on niitä, joita ei edes huomioida kirjanpidossa. On olemassa väestöjen *moninaisuus*, joista osa muodostaa riskin ja osalla on huomattava ostovoima.

Jos ajatusta yhteiskunnasta piti vielä jokin sementti kasassa ja suojausi sitä menemästä sijoiltaan, se oli varmasti hilpeä ”keskiluokka”. Se laajeni läpi 1900-luvun, ainakin virtuaalisesti - joten tänä päivänä kaksi kolmasosaa amerikkalaisista ja ranskalaisista vilpittömästi uskoo kuuluvansa ei-luokkaan. Jälkimmäisiä kalvaa vuorostaan armoton valinnan prosessi. Mikään ei voi selittää kaikista sadistisimpia kilpailun muotoja sisältävien tosi-tv ohjelmien räjähdysmaista kasvua, paitsi massapropagandana, jonka tarkoitus on tutustuttaa kaikki niihin jokapäiväisiin murhiin ystävien kesken, josta jatkuvassa valinnassa on kysymys. Hallituksen toimintaa suhteessa alueelliseen kehitykseen tutkivan ja koordinoivan valtion viraston, DATARin, oraakkeliin mukaan vuonna 2040 ”keskiluokan koko on kutistunut”, ennuste josta se on mielissään. ”Sen suosituimmat jäsenet muodostavat alimman murto-osan ylikansallisesta eliitistä”, ja toiset tajuavat ”heidän elämäntapansa olevan lähempänä alempia luokkia”. Tämä ”avustajien armeija” täyttää ”eliitin tarpeet” ja elää huonommaksi muuttuneilla alueilla ”älyllisen proletariaatin” kanssa odottamassa integraatiota tai etäännytettyinä ylempien luokkien yhteiskunnallisesta hierarkiasta. Vähemmän vaikeaselkoisilla ammattisanastolla ilmaistuna, heidän näkemyksensä on enemmän tai vähemmän tällainen: tuhottujen entisten urbaanien vyöhykkeiden entiset asukkaat ovat muuttaneet hökkelikyliin tehdäkseen tilaa ”metropolien markkinoiden puutarhureille, jotka järjestävät tuoreiden syömäkelpoisten hyödykkeiden tarjonnan metropoleihin lyhyiden matkojen päästä” ja ”lukuisia luontopuistoja” ja ”irtikytkeytymisen vyöhykkeitä”, joihin ”virkistystä kaipaavat kaupunkilaiset voivat mennä halutessaan kokea erämaan ja tuntemattoman”.

Tällaisten ennusteiden todennäköisyydellä ei ole väliä. Ratkaisevaa on, että ne, jotka väittävät yhdistävänsä tulevaisuuden ennusta-

misen ja toimintastrategian, olettavat alusta alkaen yhteiskunnan kuolevan. *Valinnan* yleinen dynamiikka eroavat täysin vanhasta integraation dialektiikassa, jonka yksi momentti yhteiskunnalliset kamppailut olivat. Alueiden jakaminen tuottaviin ja puutteenalaisiin, älykkään luokan ja ”tyhmien”, ”idioottien” ja ”epäpätevien” välille sekä ”muutosta vastustaviin” ja siihen *kytkeytyneisiin*, ei enää määrity yhteiskunnallisen organisaation tai kulttuuriperintöjen mukaan. Haaste on määrittää *reaaliajassa*, kalibroidulla tavalla, missä arvo piilee, missä tilassa se on, kenen seurassa ja minkä vuoksi. Uudelleen järjestetyllä metropolien saaristolla ei ole juurikaan niitä ominaisuuksia, jota kaiken sisältävä ja hierarkkinen järjestys nimeltä ”yhteiskunta” on. Kaikki totalisoivat tavoitteet on hylätty. DATAR-raportti kertoo juuri tästä. Samat tahot, jotka kehittivät kansallisen alueen, jotka rakensivat fordistiselle yhtenäisyydelle gaullistisen Ranskan, ovat laittaneet itsensä aloittamaan oman dekonstruktionsa. He julistavat ”kansallisvaltion iltahämärää” vailla katumusta. Ehdottomien rajoitusten asettaminen, joko luomalla suureneja rajoja tai tekemällä yksiselitteisesti eron ihmisen ja koneen välille, ihmisen ja luonnon välille, on menneisyyttä. Se on rajatun maailman loppu. Uusi metropolin ”yhteiskunta” on levitetty litteälle, avoimelle ja laajenevalle tilalle, eikä niinkään tasaiselle vaan nestemäiselle, *juoksevalle*. Se levittäytyy reunoillaan, rehoittaa ääriviivojensa yli. Ei ole enää yhtä helppoa sanoa ehdottomasti kuka on sisä- ja ulkopuolella. Älymaailmassa älykäs jäteastia on enemmän osa yhteiskuntaa, kun asunnoton tai maalaisjuntti. Muodostamalla uudelleen horisontaalisella, fragmentaarisella ja eriytyneellä tasolla - siis alueellisen suunnittelun ja kehityksen tasolla - eikä keskiaikaisesta teologiasta johdetulla vertikaalisella ja hierarkkisella tasolla hallituksen leikkikenttänä toimivalla ”yhteiskunnalla” on ainoastaan epämääräiset, muuttuvat ja näin ollen kumottavat rajoitukset. Pääoma varaa jopa uudesta ”socialismista” unelmoinnin kannattajilleen. Nyt kun köyhät ihmiset on Seatlessa tyhjennetty Amazonin, Microsoftin ja Boeingin futurististen työntekijöiden tieltä, on siellä tullut aika aloittaa ilmainen julkinen liikenne.

ne. Kaupunki ei varmastikaan veloita niitä, joiden koko elämä on pelkkää arvontuotantoa. Sehän osoittaisi kiittollisuuden puutetta.

Väestöjen ja alueiden määrätietoisella valinnalla on omat riskinsä. Sen jälkeen, kun ihmiset on jaettu tuettaviin ja niihin, joiden annetaan kuolla, ei ole lainkaan varmaa, että ne, jotka tietävät kohtalonsa olevan ihmisten kaatopaikalle joutuminen, antavat yhä hallita itseään. Tätä hankalaa ylijäämää voi ainoastaan toivoa kykenevänsä ”hallinnoimaan” - sen assimilointi on epätodennäköistä ja sen likvidointi olisi epäilemättä kohtuutonta. Suunnittelijat, jotka ovat joko välinpitämättömiä tai kyynisiä, hyväksyvät ”segregaation”, ”lisääntyvän eriarvoisuuden” ja ”yhteiskunnallisten hierarkioiden levittämisen” tämän aikakauden tosiasiana eivätkä suhtaudu siihen kehityksenä, joka on pysäytettävä. Ainoa arvaamaton kasautumisen muoto on se, joka voi saada segregaaation muuttumaan eroamiseksi - ”osan väestöstä paetessa periferioihin, jossa se voi järjestäytyä autonomiseksi yhteisöiksi”, jotka ovat potentiaalisesti ”ristiriidassa uusliberaalin globalisaation hallitsevien muotojen kanssa”. Siellä meillä on uhka tulla hallinnoituksi - mutta myös tie mitä pitkin voimme edetä.

Aiomme siis jatkaa pääoman jo harjoittamaa erottamista, mutta omalla tavallamme. Eroamisessa ei ole kyse oman alueen kaventamisesta kansalliseen kokonaisuuteen, kyse ei ole itsensä eristämistä, kommunikaation katkaisemisesta kaikkiin muihin - tämä tarkoittaisi varmaa kuolemaa. Eroamisessa ei ole kyse tämän maailman tähteiden käyttämisestä *vastaklustereiden* kokoamiseen, jossa vaihtoehtoiset yhteisöt paistattelisivat kuvitellussa autonomiasaan suhteessa metropoliin - tämä on jo hahmoteltu DATARin suunnitelmissa, jossa se ennustetaan ja jossa heidän annetaan jummittaa harmittomassa marginaalisuudessaan. Eroaminen tarkoittaa seudun asuttamista, meidän maailmaan sijoitetun kokoonpanon ottamista lähtökohdaksi, meidän tapamme asua täällä, meitä kannattelevia totuuksia ja elämänmuotoja, sekä *sieltä käsin* konfliktin tai rikoskumppanuuden aloittamista. Se siis tarkoittaa yhdysiteiden strategista luomista toisten toisinajattelun alueiden kans-